MOVIS

MOVIS-ov zlatni jubilej

Pedeset godina Glasila (1970.-2020.)

Mladifest

32. MLADIFEST Međugorje 2021

Papina poruka sudionicima

Glasilo Hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj
Missionsblatt der Katholischen Kroaten-Missionen in der Schweiz
▪ Rujan / September 2021. ▪ Godina / Jahrgang 52. ▪ Br. / Nr. 3 /204

MEĐUGORJE MLADIFEST

→ naslovna slika: Foto ĐANI

→ obrada naslovnice: publidesk.ch

Ovaj broj MOVIS-a potpisan je za tisak 5.10.2021.

Tekstove za sljedeći broj MOVIS-a primamo do 5. studenoga 2021.

IZ SADRŽAJA

3 Treća stranica
Prijevod uvodnika ... (DE)

4 Tema broja
Međugorje - četrdeset milosnih godina

5-29 Misije
Izvješća iz pastoralnog života u HKM

30 MOVIS-ov intervju
Razgovor s dr. Stjepanom Štercom

35 Stranica za mlade
Vas sam nazvao prijateljima

36 Proplamsaji duha
Krhotine | Ranjeni Evanđeljem

37 Hrvatski moj jezik materinski
Voljeti svoje, ali poštivati i uvažavati tuđe

40 Crtice iz Domovine
Stravični zločini kojima svjedočimo ...

41 Međugorje
Papina poruka sudionicima Mladifesta

42 Crkva u Hrvata
MOVIS - zlatni jubilej (1970.-2020.)

45 Zdravi odgoj
Zdrave životne navike važan su dio odgoja

50 Život s medijima
Medijsko znanje nužan je preduvjet razumijevanja suvremene stvarnosti

IMPRESSUM

MOVIS
Glasilo Hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj
Missionsblatt der katholischen Kroaten-Missionen in der Schweiz

Herausgeber/izdaju:
Kath. Kroaten-Missionen in der Schweiz
Hrvatske katoličke misije u Švicarskoj

Adresse/adresa:
Bederstrasse 76, 8002 Zürich
Telefon: 043 317 96 33
E-Mail: movis@hkm-movis.ch I www.hkm-movis.ch
Bürozeiten / uredovno vrijeme:
utorak, srijeda i petak: 14.00-18.00

Odgovorni urednik /Verantwortlich:
fra Branko Radoš, branko.rados@gmx.ch

Glavni urednik /Chefredakteur:
fra Mićo Pinjuh, fra_mico@bluewin.ch

Uredništvo /Redaktion:
fra Branko Radoš, fra Mićo Pinjuh, fra Ivan Prusina, fra Miljenko-Mika Stojić i fra Niko Leutar

LayoutKonzept:
Electronic Publisher Bubalović
E-Mail: publisher@publidesk.ch | www.publidesk.ch

Dobrovoljni prilozi za MOVIS/Spende
Kroaten-Missionen in der Schweiz / MOVIS

Raiffeisenbank - 5000 0525 0003 1
9001 St. Gallen
Konto: 90-788788-7

IBAN: CH03 8000 5000 0525 0003 1
Matthofring 2, 6005 Luzern (c/o Branko Rados)

Druck/tisak:
Vogt-Schild Druck AG, Derendingen
Erscheint vierteljährlich / izlazi 4 puta godišnje

Naklada /Auflage: 14000

Zdravlje uvjet sreće?

Jedna od najčešćih uzrečica koju su ljudi gotovo svih generacija izgovarali glasi: «Zdravlje je najvažnije!» Ili «Ne daj, Bože, bolesti, sve drugo će se stići». Ove uzrečice nam govore koliko mi ljudi cijenimo zdravlje i koliko nam je do njega stalo. Uistinu naša svakodnevica nam govori da je čovjek spreman sve poduzeti i zadnji novčić potrošiti da bi sačuvao zdravlje ili još češće da bi ga, ako se naruši, ponovo povratio. Ovo je posebno aktualno zadnju godinu i pol od kada je tjelesno zdravlje ugroženo koronavirusom, a psihičko i duševno brojnim epidemijološkim mjerama, zabranama, izolacijama i cijelom sadašnjom situacijom.

Gotovo je nemoguće danas s nekim razgovarati ni deset minuta, a da na red ne dođe tema korona. Mnogi su i u Crkvi u posljednje vrijeme postali pravi epidemiolozi, pa i teolozi koji znaju što je pravo, a što nije i koji u svoje mišljenje i druge srčano uvjeravaju. No, bez obzira što mislili o sadašnjoj situaciji jedno je sigurno: kad obolimo od ove ili bilo koje druge bolesti potražit ćemo liječnika. I kad on napravi dijagnozu naše bolesti, onda nam propisuje terapiju. Kaže nam koje lijekove uzimati, ali i ono što je dugoročno važno: kako se ubuduće postavljati, kako živjeti, na što posebno paziti, čega se klonuti… Nerijetko terapije znaju biti teške, naporne, bolne i iscrpljujuće. Pa svejedno rijetko ćete sresti one koji pitaju hoće li oni to izdržati. Redovito pitaju hoće li terapija pomoći.

Mi ljudi današnje generacije vrlo često između tjelesnog zdravlja i sreće stavljamo znak jednakosti. Biti zdrav automatski znači biti sretan. A u stvarnosti baš i nije tako. Bezbroj je naime zdravih, a nesretnih. A ima i bolesnih, a sretnih. Biti zdrav u pravom smislu riječi ili biti sretan znači samo jedno: biti s Bogom. Ne može čovjek biti zdrav ako je dopustio da ga grijeh nagriza, jer je grijeh najopasniji virus. On prvo uništava čovjekovu dušu, njegovu vjeru, njegovu volju, čini ga beznadnim, ojađenim, mrzovoljnim, nesretnim, a onda nagriza i uništava i njegovo tijelo.

Što nam je zato činiti? Koju terapiju primijeniti? Koji je to lijek ili cjepivo koji će nas učiniti zdravima i sretnima? Pomislit ćemo vjerujem da ne postoji lijek koji je djelotvoran protiv svih bolesti, jer znamo da psihički bolesnici uzimaju jednu vrstu lijekova, tjelesni sasvim drugu. A opet plućnim bolesnicima ne odgovaraju lijekovi od srčanih bolesnika. Za svako dakle oboljenje trebamo poseban lijek.

Pa ipak postoji jedan univerzalni lijek. Na sreću nije neugodan kod konzumiranja. Nije potreban recept da bismo ga dobili, a nije ni skup. Taj lijek zove se naš DA Bogu. U evanđelju čitamo kako se anđeo javlja u snu Josipu i kaže: «Ne boj se uzeti Mariju za svoju ženu!» Iako je sve govorilo protiv toga, jer trudna je prije nego se udala za njega, a po židovskom zakonu i običajima takvu treba napustiti. Nimalo lako, zapravo jako nezgodno, ali Josip Bogu vjeruje i izriče svoj DA. Prije njega to je učinila i Marija. Kad joj anđeo navješćuje da će na neobičan način, silom Duha Svetoga začeti sina, iako zbunjena, jer ljudskom pameću to nije mogla dokučiti, Marija ipak vjerom prihvaća i kaže: «Neka mi bude po tvojoj riječi!»

Srcem i vjerom izgovoreni DA Bogu nije uklonio sve njihove poteškoće, ali je dao snagu za životnu svakodnevicu i učinio ih sretnima, štoviše svetima. I naš konačni cilj nije biti zdravi, nego biti sretni i sveti. Posežimo zato i mi redovito za tim lijekom. Recimo iznova svoj DA Bogu, molitvi, svetoj misi, radu, poštenju... Recimo i svoj DA bližnjemu. Dao Bog da zagovorom Marije - «zdravlja bolesnih» ovaj svijet ozdravi od korone i drugih bolesti tijela, ali prije toga da ozdravi od svake bolesti duha i duše.

Fra Branko Radoš,
nacionalni koordinator HKM u Švicarskoj

Gesundheit – Voraussetzung für das Glücklichsein?

Eine der häufigsten Aussagen von Menschen nahezu aller Generationen ist: «Gesundheit ist das Wichtigste!» oder «Gott bewahre vor Krankheiten, alles andere wird sich fügen». Diese Aussagen zeigen, wie sehr wir Menschen die Gesundheit schätzen, und wie wichtig sie für uns ist. Heutzutage ist der Mensch bereit, alles zu tun und sogar den letzten Cent auszugeben, um seine Gesundheit zu erhalten oder vielmehr seine angeschlagene Gesundheit zurückzuerlangen. Dies war während der letzten anderthalb Jahre besonders ausgeprägt, da die körperliche Gesundheit durch das Coronavirus bedroht wurde, und die psychische und seelische Gesundheit durch die zahlreichen epidemiologische Maßnahmen, Verbote, Isolationen und durch die gesamte derzeitige Situation aus dem Gleichgewicht geraten ist.

Es ist heute nahezu unmöglich mit Menschen nur zehn Minuten zu sprechen, ohne dass das Thema Corona angesprochen wird. Viele in der Kirche sind neuerdings wahre Epidemiologen geworden, sogar Theologen, die wissen, was richtig ist und was nicht, und andere von ihrer Meinung leidenschaftlich überzeugen möchten. Doch unabhängig davon, was man über die aktuelle Situation denken mag, eines ist sicher: Wenn wir an dieser oder einer anderen Krankheit erkranken, suchen wir einen Arzt auf; und wenn der Arzt die Krankheit diagnostiziert hat, verschreibt er uns eine Therapie oder ein entsprechendes Medikament. Er sagt uns, welche Medizin wir benötigen, gibt aber auch Ratschläge, worauf man in Zukunft besonders achten sollte, oder was man vermeiden sollte… Therapien können oftmals schwierig, anstrengend, schmerzhaft und kräftezehrend sein. Dennoch trifft man selten Menschen, die fragen, ob sie diese aushalten oder durchhalten werden; vielmehr stellt man sich die Frage, ob die Therapie helfen wird.

Wir, die Menschen der heutigen Generation, setzen sehr oft ein Gleichheitszeichen zwischen körperliche Gesundheit und Glück. Gesund sein bedeutet automatisch glücklich zu sein. Doch in Wirklichkeit ist dem nicht unbedingt so. Es gibt unzählige gesunde und doch unglückliche Menschen, und es gibt kranke, aber dennoch glückliche Menschen. Gesund oder glücklich zu sein im wahrsten Sinne des Wortes bedeutet nur eines: mit Gott sein. Der Mensch kann nicht gesund sein, wenn er von Sünde befallen wird, denn die Sünde ist das gefährlichste Virus. Sie zerstört zuerst die Seele eines Menschen, seinen Glauben, seinen Willen, macht ihn hoffnungslos, mürrisch, unglücklich, und dann befällt sie und zerstört auch den Körper.
Was also tun? Welche Therapie anwenden? Welches Medikament, oder welche Impfung macht uns denn gesund und glücklich? Wir könnten denken: ich glaube, dass es kein Allheilmittel gibt, dass gegen alle Krankheiten wirksam ist, weil wir wissen, dass psychisch kranke Menschen eine andere Art von Medikamenten einnehmen und die körperlich Erkrankten eine ganz andere, und wiederum können Lungenpatienten nicht Herzmedikamente einnehmen. Daher brauchen wir für jede Krankheit ein spezielles Medikament oder eine Therapie.

Und doch gibt es ein allgemeines Heilmittel. Glücklicherweise ist die Einnahme auch nicht unangenehm. Es braucht kein Rezept, um es zu bekommen, und es ist auch nicht teuer. Dieses Medikament heißt mein JA zu Gott. Im Evangelium lesen wir, dass Joseph im Traum ein Engel erschien und sagte: «Habe keine Angst, Maria als deine Frau zu dir zu nehmen!» Obwohl alles dagegensprach, da sie schwanger war, bevor sie ihn heiratete, und nach jüdischen Gesetzen und Bräuchen sollte eine solche Person verlassen werden. Eine keinesfalls einfache Situation, eher sehr unangenehm. Doch Joseph glaubt Gott und sagt JA zu ihm. Zuvor tat Maria dasselbe. Als der Engel ihr verkündete, dass sie auf ungewöhnliche Weise durch die Kraft des Heiligen Geistes einen Sohn empfangen wird und obwohl sie das verwirrt hat, weil sie das mit menschlichem Verstand nicht ergründen konnte, nimmt Maria es dennoch in ihrem Glauben an und sagt: «Mir geschehe nach deinem Wort!»

Das mit dem Herzen und im Glauben ausgesprochene JA zu Gott hat nicht ihre Schwierigkeiten beseitigt, doch gab es ihnen Kraft für die Herausforderung des Lebens und machte sie glücklich, vielmehr heilig. Auch unser endliches Ziel ist es, nicht gesund zu sein, sondern glücklich und heilig. Nehmen wir deshalb regelmäßig dieses Heilmittel zu uns. Bekräftigen wir immer wieder aufs Neue unser JA zu Gott, zum Gebet, zur heiligen Messe, zur Arbeit und zur Aufrichtigkeit…Sagen wir JA zu unserem Nächsten. Möge Gott gewähren, dass durch die Fürsprache Marias – «Gesundheit der Kranken» diese Welt von Corona und anderen Krankheiten des Körpers geheilt wird, aber zuvor von jeglichen Krankheiten an Geist und Seele.

MEĐUGORJE – ČETRDESET MILOSNIH GODINA

Govoriti ili pisati o Međugorju znači govoriti o trajnom čudu među nama, na hrvatskom ozemlju. Veli se za sliku Gospe iz Guadalupe da je živa, da reagira, da se ultrazvukom čak čuju i otkucaji srca djeteta pod Marijinim krilom. Stručnjaci kažu da već punih pet stoljeća ta slika, nerukotvorena, gdje je samo Nebo slikalo ružama na tilmi-pregači domorodca Juan Diega, ne prestaje biti magnetom za godišnje i do dvadeset milijuna hodočasnika. Isto bi se moglo i dalo tvrditi i za međugorsko čudo. Slika i svetište Majke Božje Guadalupske nacionalna je svetinja i ponos Meksika, jer je Marija nakon svojih ukazanja pomirila dva svijeta, stvorila novu naciju, dala Meksiku nacionalni identitet. Zaštitnica je obiju Amerika. Tako je nekako i Međugorje tijekom ovih četrdeset godina postalo magnetom za nebrojene hodočasnike, iz tuzemstva i inozemstva, postalo je – kako neki rekoše - «brand». Tako i Međugorje – globalni fenomen koji je pronio hrvatsko ime i vjeru Hrvata po cijelome svijetu. Ali istodobno i pobožnost prema Mariji te njezinu Sinu Isusu Kristu. U vremenu kada su druga svetišta pusta i prazna, kad nema hodočasnika, kad su zatvorene i sve kupke u Lurdu, u koje su hodočasnici i bolesnici uranjani, ili pak druga velika marijanska svetišta, Međugorje se rasplamsalo, dobilo novi zamašnjak. Kao da ne postoji pandemija COVID-a. Vatikanski Trg svetoga Petra sablasno je pust, nema desetaka tisuća vjernika ni hodočasnika koji su bili nazočni za nedjeljnih Angelusa, a audijencije srijedom održavaju se pod strogim epidemiološkim mjerama u Dvorani Pavla VI.

Ovih dana bijaše proslava Križevca. Jednom se godišnje slavi svečana sveta misa gore na brdu Križevac. Ondje su župljani zajedno sa župnikom, koji je u veljači 1945. bačen u mrzlu Neretvu, te mu tijelo nikada nije pronađeno, u znak zahvalnosti Spasitelju svijeta 1933. podigli veliki osam metara visoki betonski križ. Župljani su sav materijal i vodu, kroz draču i šikaru, iznijeli na vlastitim rukama ili leđima, jer nikakvo tovarno živinče po golom kamenjaru nije moglo pristupiti gore. Osamdesetih godina desetci tisuća znale su se gore okupiti za slavlje Uzvišenja svetoga Križa u rujnu, a ovih godina slavi se usporedno i misa u župi te imamo nepregledne redove hodočasnika pred ispovjedaonicama. Napose mladih. Mnogi dolaze pješice hodočasteći, iz srednje Bosne, Livna, iz dalmatinskoga primorja itd., jer nisu više nesnosne vrućine pa je lakše podnijeti teret hodočašćenja. Hodočašćenje - vjera u hodu. Netko je čovjeka nazvao «homo viator», putnik na zemlji, a to se upravo doživljava na poseban način na hodočašćenju. Čovjek ostavlja iza sebe sve, zapućuje se u sveta mjesta gdje očekuje iskustvo Svetoga, blizinu Neba. Povezano je to s mnogim odricanjima, ali na kraju kad čovjek ostavi svoje terete pred svetim likom ili slikom, kad ostavi bremena u ispovjedaonici, tad zbilja može odahnuti. Obistinjuje se ono što je rekao starozavjetni pjesnik u Psalmu 65. «Svaka put, svako tijelo, dolazi k tebi pod teretom grijeha. Naši nas prijestupi taru – ti ih pomiruješ».

Čovjek je oduvijek osjećao teret života, teret grijeha i životnih promašaja, breme koje čovjeka doslovce tišti, pod kojim pada. Treba mu netko skinuti breme s leđa. Rastom i odrastanjem čovjek ne odrasta u čovještvu, nego se vremenom kvari, postaje grješnik. Pisac i nobelovac H. Hesse rekao je kako je čovjekov život rast i napredovanje prema krivnji, grijehu i životnom dužničkom ropstvu. Osjećaj krivnje i grijeha tjera ga u očaj, a očaj nas vodi ili u propast, samouništenje ili prema otkupljenju. Tko nas može otkupiti? Ne možemo sebe otkupiti, sami sebe od grijeha odriješiti; netko mora doći izvana, s druge strane, da nas oslobodi krivnje i grijeha. Može to samo Bog u Isusu Kristu.
Upravo je to Međugorje. Mjesto oprosta, skidanja krivnje i grijeha s grješnika. Mjesto pomirenja. Od samih početaka. Bio sam ovdje nazočan, aktivno, od prvih dana ukazanja1981. Upravo iskustva tih prvih tjedana utvrdili su u meni vjeru u autentičnost Marijinih ukazanja mladim vidiocima. Marijina ukazanja nikada nisu nebeski «show», podgrijavanje nečije mašte, nego ozbiljan zov na promjenu života. Osjetili smo to od prvoga dana, u vremenu olovnoga komunizma, kad smo svi od srca pjevali adventsku «Svani, dane, i noć skrati – sini, sunce, i povrati – Bogu čast na visini – a ljud'ma mir na nizini». Bog je sustavno nijekan u komunizmu, ateizam bijaše službena vjera komunista, a kako Boga nema, nestao je i čovjek. Stoga su ukazanja uvijek poziv na obrat k Bogu. Događa se to kroz temeljitu ispovijed.

Svjedokom sam od početka kako se upravo preko ispovijedi urušavalo kraljevstvo Zla i Sotone. Rušile su se u ljudima demonske utvrde podizane desetljećima, kad se govorilo kako grijeha nema, kako je obaviti pobačaj-abortus isto što i izvaditi truli zub iz usta. A čovjek ne može vječno živjeti pod teretom savjesti i grijeha. Satire ga. Stoga je Međugorje postalo ispovjedaonicom svijeta. Marija nikada ne misli na sebe, nego na nas i usmjerava nas prema svome Sinu. Upravo kao u Kani Galilejskoj. Povijesno surječje Međugorja i ukazanja u Međugorju bijaše nalik «jerihonskim trubljama» koje su najavljivale pad komunizma. Veliki i sveti poljski papa Ivan Pavao II. nikada nije razgovarao s komunistima. Za njega su oni bili sinovi laži i lažova, ubojice od početka. Međugorje na razdjelnici Istoka i Zapada. Sveti papa i Međugorje započeli su rušiti komunizam koji se bez oružja 1989. urušio kao kula od karata. Ne treba smetnuti s uma da je točno deset godina nakon početka međugorskih zbivanja započeo rat na ovim prostorima. Bili smo napadnuti, a međugorski hodočasnici su bili najveći promicatelji istine o Hrvatima i našoj vjeri u svijetu. Znamo kakva bijaše komunistička propaganda protiv «genocidnih» Hrvata, znamo za laži koje su širile veleposlanstva one nesretne države protiv Hrvata. Hodočasnici su nosili posve drugu sliku o Hrvatima, pisali su desetke tisuća pisama svojim vladama, slali golemu pomoć u hrani, lijekovima, materijalu u ratom ugroženim prostorima. Bez te pomoći zacijelo ne bismo mogli preživjeti, niti bi Hrvatska mogla prihvatiti onoliki broj izbjeglica i prognanika. Treba također imati i na umu da je točno deset godina nakon početka ukazanja u Međugorju prestao postojati Sovjetski Savez, bastard komunizma, demonsko Dijete Pakla, koje je svijetom sijalo zlo i ratove. Na sami Božić 1991. Marija se pokazala kao ona koja satire glavu Zmiji, čije Bezgrješno srce trijumfira, prema pretkazivanjima iz Fatime.

Međugorje je tijekom 40 godina prošlo svoje «scile i haribde», progone komunističkih vlasti, zatvaranja, šikaniranja hodočasnika, zabrane. Dvije pune godine nitko se nije smio popeti na Križevac ili pristupiti Brdu ukazanja, dvije godine stajale su na 14 punktova straže tzv. «teritorijalne obrane», koje su provjeravale sve koji su dolazili u Međugorje. No, unatoč svim tim zaprjekama, ništa nije moglo spriječiti vjernike u njihovim dolascima. Mjesni biskup je 1985. išao u Rim sa svojom dokumentacijom protiv Međugorja sa zahtjevom da kardinal Ratzinger zabrani Međugorje. Međutim, namjesto zabrane razboriti je kardinal prenio stvar na kardinala Kuharića i ondašnju Biskupsku konferenciju koja je ustanovila svoju komisiju za istraživanje fenomena. Svoj je rad završila u travnju 1991. uoči izbijanja rata i rasula bivše države. Zaključak je bio da se na temelju «dotadanjih istraživanja» nije moglo ustanoviti nadnaravno podrijetlo, ali se preporuča da se osnuje komisija koja će pratiti bogoslužje i sakramentalnu praksu. Dolaskom novoga biskupa ništa se nije promijenilo u odnosu na Međugorje. Bio je još neumoljiviji i kručí u svojim stavovima. Za njega je Međugorje bilo kao i sve druge župe u biskupiji, a kroz njega su svake godine prolazili milijuni hodočasnika, desetci tisuća svećenika. Izraslo je u svjetski fenomen, napose nakon otkrića novih elektroničkih medija i sredstava komunikacija. Kako se ništa nije pomicalo s mrtve točke papa Benedikt je 2011. utemeljio novu međunarodnu komisiju, koja se bavila fenomenom Međugorja. Komisija je došla do zaključka, tako se neslužbeno tvrdi, da su prvih sedam dana ukazanja autentična. Nakon toga je papa Franjo 2017. kao svoga delegata poslao mons. Henryka Hosera, umirovljenoga poljskog nadbiskupa, da «sondira i snimi» situaciju u Međugorju. Imao je čisto pastoralnu zadaću. On je snimio stanje u župi i pastoralu, pa ga je Papa 2018. imenovao Apostolskim vizitatorom za župu Međugorje. Time je ono izuzeto ispod mjerodavnosti mjesnoga biskupa. Mons. Hoser je nažalost nedavno preminuo a da nije do kraja obavio svoju zadaću. No, vjerujemo u Providnost. Međugorje je u sigurnim rukama.
S Međugorja je napokon skinut 'embargo' koji je visio nad njim skoro četiri desetljeća. Danas ono može disati punim plućima. Svećenici i biskupi mogu voditi službena hodočašća u Međugorje, biskupi mogu dolaziti i nastupati, slaviti svete mise; za festivale mladih imali smo već nekoliko godina kardinale i biskupe kao predavače. Svećenici dolaze u nesmanjenom broju, napose oni s europskoga Istoka. Crkva ovdje diše obama plućnim krilima, istočnim i zapadnim. Međugorje je po sebi čudo u nastanku, trajanju, opstanku, jer nije ljudsko, nego Božje djelo. Marija u službi svoga Sina, Marija kao kraljica proroka.

MISIJA ZÜRICH

Hrvatska katolička misija
Schlossgasse 32, 8003 Zürich (jedina, točna adresa!)
Telefon: 044 455 80 60 Faks: 044 461 19 39
E-Mail: hkm.zuerich@bluewin.ch
www.hkmzuerich.ch

Misionari: **fra Ivan Prusina**
fra Stjepan Neimarević
fra Antonio Šakota
Katehistica i orguljašica: **s. Zora Jažo**
Suradnice: **Đurđica Novak, Ankica Blažević i Marija Dukić**

Raspored misa

- ZÜRICH: crkva sv. Josipa, Röntgenstr. 80, svake nedjelje u 8.00 i 12.15 sati
- ZÜRICH: crkva sv. Felix i Regula, Hardstr. 76, svakog petka krunica s misom u 19.30 sati
- ZÜRICH: Misijska kapelica, Schlossgasse 32, ponedjeljak - subota u 7.30 sati
- WINTERTHUR: crkva sv. Ulricha, Seuzacherstrasse 1, svake nedjelje u 11.00 sati (ljeti u 10.30)
- DIETIKON crkva sv. Josipa, Urdorferstrasse 44, svake nedjelje u 10.30 sati
- HORGEN: crkva sv. Josipa, Burghaldenstr. 5, svake nedjelje u 14.45 sati
- AFFOLTERN a.A.: crkva sv. Josipa, Seewadelstr. 13, svake 1. i 3. nedjelje u mj. u 17.00 sati
- BÜLACH: crkva Presv. Trojstva, Scheuchzerstr. 1, svake 1. i 3. nedjelje u mj. u 17.00 sati
- USTER: crkva sv. Andrije, Neuwiesenstr. 17, svake 2. i 4. nedjelje u mj. u 14.30
- MÄNNEDORF: crkva sv. Stjepana, Hasenackerstrasse 19, svake 1. i 3. subote u 19.00 sati
- WALD: crkva sv. Margarite, Rütistr. 31, svake 4. nedjelje u mj. u 17.00 sati
- GLARUS: ckva sv. Fridolina, Agidius-Tschudistr. 8, svake 2. subote u mjesecu u 19.30 sati

Božićne ispovijedi 2021.

Nadamo se da ćemo vam i u ovom nadolazećem došašću moći pružiti mogućnost za božićnu ispovijed te vas molimo za razumijevanje.
Naime, u dane kroz tjedan, gdje to bude moguće, ispovijed ćemo započeti ranije i neće biti slavljenja svete mise. To znači, svatko nakon ispovijedi i zahvale ide doma. Raspored je slijedeći:

Bülach, utorak, 7.12. od 17.00 sati
Glarus, subota, 11.12. od 19.00 sati
Uster, nedjelja, 12.12. od 14.00 sati
Zürich, sv. Josip –
srijeda, 15.12. od 17.00 sati
Horgen, četvrtak, 16.12. od 17.00 sati
Dietikon, petak, 17.12. od 17.00 sati
Winterthur, subota, 18.12. od 18.15 sati
Männedorf, subota, 18.12. od 18.30 sati
Afflotern a.A. – nedjelja, 19.12. od 15.00
Wald, ponedjeljak, 20.12. od 18.00 sati

Ostaje mogućnost da nedjeljne termine (12.12. i 19.12.) premjestimo na dane u tjednu.

Pobožnost sv. Josipu
Svake srijede kroz ovu godinu u crkvi sv. Josipa u 19.30 sati.

Mise za mlade
Jednom mjesečno u crkvi sv. Felixa i Regule u 18.00 sati.

Prva sveta pričest
Zürich, crkva sv. Josipa,
subota 21. svibnja 2022. u 11.00 sati.

Krizma
Zürich, crkva sv. Josipa,
subota, 18. lipnja 2022. u 11.00 sati.

Kršteni u Misiji

Lea Šapina, kći Severinova i Suzane r. Dubravac, 26. lipnja 2021. u Waldu

Mateo Mršić, sin Mirkov i Ivane r. Ilić, 3. srpnja 2021. u Dietikonu

Elena Jurina, kći Miroslavova i Ane r. Bandić, 10. srpnja 2021. u Zürichu

Mabel Zrno, kći Vedranova i Hane r. Ameti, 17. srpnja 2021. u Zürichu

Leonarda Martić, kći Danielova i Helene r. Kolarić,
14. kolovoza 2021. u Zürichu

Laura Bilić, kći Josipova i Katarine r. Matanović,
28. kolovoza 2021. u Dietikonu

Mia Pomper, kći Martinova i Ivane r. Mikac,
29. kolovoza 2021. u Winterthuru

Dajana Ava Pavlović, kći Fabijanova i Adriane Fritschi,
11. rujna 2021. u Zürichu

Luka Gudelj, sin Markov i Katarine r. Djula, 12. rujna 2021. u Dietikonu

Vjenčanja

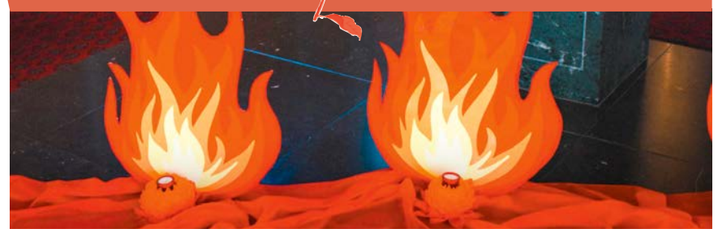

MARKO PARIĆ i BOŽANA MEČIĆ, 8. srpnja 2021. u Zürichu
MICHEL BOURQUIN i NIKOLINA DALMATIN, 10. srpnja 2021. u Zürichu
MARIJAN SESAR i MIRELA ŠUTA, 25. srpnja 2021. u Širokom Brijegu
MARIO BUDIMIR i ANDREA MARELJA, 25. srpnja 2021. u Gučoj Gori
IVICA GUBERAC i LAURA VIDA PALAZARI, 30. srpnja 2021. u Bednji
LUKA MARKOVIĆ i ANITA BARTULOVIĆ, 30. srpnja 2021. u Busovači
SREĆKO PAVLOVIĆ i NEDA PETRIČEVIĆ, 31. srpnja 2021. u Opatiji
STIPE PRSKALO i KATARINA JERKOVIĆ, 31. srpnja 2021. u Uskoplju
ANTO MIJATOVIĆ i STJEPANA ILIĆ, 1. kolovoza 2021. u Slavonskom Brodu
KRUNOSLAV GRGIĆ i MARTINA VUK, 6. kolovoza 2021. u Varaždinu
GORAN OREČ i LIDIJA ŠTIMAC, 7. kolovoza 2021. u Ivanić Gradu
IVO BURIĆ i ANTONIJA MENDEŠ, 15. kolovoza 2021. u Opatiji
TEO KNEZOVIĆ i TAMARA JERKIĆ, 18. kolovoza 2021. u Potocima
MARIN NIKOLIĆ i BARBARA IVEKOVIĆ, 20. kolovoza 2021. u Tuhelju

Slavlje svete krizme

U subotu, 4. rujna, proslavili smo sakrament svete krizme u našoj misiji. Svečano euharistijsko slavlje predslavio je i sakrament potvrde podijelio Msgr. fra Ivica Petanjak, biskup krčki, franjevac kapucin. Sakrament kršćanske zrelosti primilo je 44-ero mladih: *Gabriel Aračić, Tonka Babić, Nina Baran, Anna Barukčić, Nina Batinić, Bruno Brisar, Luka Dukić, Dominic Heil, Kristijan Ikić, Mateo Ivičić, Katarina Jurić-Pešić, Ana Knežević, Joakim Kordić, Vanesa Kovač, Lukas Kovačević, Josipa Krce, Lucija Landeka, Noël Lehnherr, Marina Levačić, Lidija Luburić, Marko Luburić, Antonio Lukač, Melanie Lukač, Lana Majer, Matej Marijanović, Marko Marinović, Marko Milenko Mastelić, Leon Merkaš, Maya Merkaš, Luciana Mihalić, Sara Miličević, Vanesa Ponjavić, Hrvoje Roguljić, Dario Stanić, Lorena Straga, Fran Škrnjug, Diana Mara Šola, Luka Števanja, Lucija Uzelac, Antonela Valčić, Ivano Varvodić, Julija Vinski, Natali Vojvodić i Ema Marija Živković.*

Bogu smo zahvalni na prisutnosti našega biskupa, osobito na riječima što ih je u svojoj homiliji nazočnima uputio, držeći se evanđeoskog odlomka 23. nedjelje kroz godinu u kojemu je Isus ozdravio «gluhoga mucavca». Govoreći o ovom čudesnom susretu što se zbio «u krajevima dekapolskim», to jest pretežno poganskom svijetu, otac biskup nam je pokušao približiti Isusovu želju dolaska do svakoga života, osobito onoga «dalekoga». Ovaj odlomak na poseban način pokazuje koliko je Isusu stalo do pojedinca time što čovjeka u potrebi izdvaja iz mnoštva kako bi mu se u četiri oka mogao posvetiti. Konačno, budući da se ozdravljenje nije dogodilo samo uz izgovorenu riječ nego i uz konkretne čine ili dodire, Gospodin nas potiče da i sami u vremenu u kojemu živimo ne zanemarujemo biti uistinu bližnji ljudima u potrebi – ne samo riječima nego i konkretnim djelima koja ljude izbavljaju iz tuge osamljenosti.

Msgr. fra Ivica Petanjak, biskup krčki

Naš biskup se, kako i dolikuje, na osobit način obratio krizmanicima i njihovim kumovima. Prve je potaknuo da i sami, poput spomenutog lika iz evanđelja, čuju Isusov krik: «Otvori se!», te svoja srca otvore Bogu, Crkvi, Kristu, Duhu Svetomu i njegovim poticajima te svojim životom nastave živjeti onu vjeru koju su im roditelji prenijeli a u krštenju je primili. Kumove je, pak, osvijestio o njihovoj važnosti u životu krizmanika. U vremenu kada ljudi zaborave vidjeti dobro u sebi samima, kumove su na to podsjetili sami krizmanici time što su izabrali upravo njih za svoje kumove – pratitelje kroz život. Time su im pokazali da vrijede i da im mogu dati ne samo materijalne darove nego i smjernice koje su puno važnije. Nadamo se da će naši kumovi, zahvalni na daru koji su primili, svoj zadatak izvršavati tako što će se i sami uvijek iznova suobličavati Kristu Gospodinu.

Zahvalni smo i svima onima koji su na bilo koji način sudjelovali u misnom slavlju, a nadasve u pripremi krizmanika za ovaj sakrament – njihovim obiteljima koje su prvi stup vjere i fra Antoniju koji ih je kroz godinu dana vjeronauka izbližega pripremao, s. Zori na uređenju crkve, mladima koji su pjevanjem uveličali liturgijsko slavlje kao i svima onima, znanima i neznanima, koji su u život naših krizmanika znali donositi kap ljubavi Božje.

Našim krizmanicima od srca čestitamo i na njih zazivamo blagoslov Trojedinoga Boga, u nadi da će vjera koju su krštenjem primili, po sakramentu sv. potvrde sve više rasti, do mjere uzrasta punine Kristove! Dragi mladi, niste završili! Tek ste započeli! Bog vas blagoslovio!

Papin nagovor:

Želiš li biti prvi? Služi!

Zapanjujućom rečenicom: Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj! (Mk 9, 35), Isus preokreće kriterije onoga što je doista važno. Papa Franjo je tumačio evanđelje nedjeljne liturgije (Mk 9, 37), ističući kako se u Božjim očima veličina i uspjeh mjere služenjem.

Vrijednost čovjeka ne ovisi više o tome kakvu ulogu ima, koji posao radi, ima li novca u banci, kazao je Papa. Želiš li biti prvi? Služi.

Danas se riječ "služenje“ čini pomalo istrošenom. No ima vrlo precizno konkretno značenje u evanđelju. Služenje nije izraz ljubaznosti: ono znači djelovati poput Isusa. Želimo li ga slijediti, nastavio je Papa, moramo slijediti put koji je on sam naznačio, put služenja. Naša vjernost Gospodinu ovisi o našoj spremnosti na služenje. Ono nas nerijetko košta i djeluje kao križ.

Međutim, naglasio je Sveti Otac, kako raste naša briga i otvorenost za druge, tako postajemo iznutra slobodniji, sličniji Isusu. Što više služimo, svjesniji smo Božje prisutnosti. Iznad svega, kada služimo onima koji nam ne mogu dati ništa zauzvrat – siromasima –otkrivamo u njima Božju ljubav i zagrljaj.

Nakon što je govorio o prvenstvu služenja, Isus stavlja dijete posred njih. Dijete ovdje ne predstavlja toliko nevinost koliko malenost, objasnio je Papa. Maleni, kao što su djeca, ovise o drugima, odraslima, moraju primati.

One kojima moramo iznad svega služiti su oni koji trebaju primati, a ne mogu dati ništa zauzvrat, naglasio je Sveti Otac. Primajući one koji su na marginama, zanemareni, primamo Isusa. U malenome, u siromahu kojem služimo, također primamo nježan Božji zagrljaj.

Draga braćo i sestre, izazvani evanđeljem zapitajmo se: je li se ja, koji slijedim Isusa, zanimam za onoga koji je zanemaren? Ili sam poput apostola onoga dana, koji traže osobno zadovoljstvo? Gledam li na život kao natjecanje kojim činim mjesta za sebe na račun drugih, ili vjerujem kako biti prvi znači služiti? Konkretno: posvećujem li svoje vrijeme "malenom“, osobi koja mi ne može uzvratiti? Brinem li se o nekome tko mi ne može dati ništa zauzvrat, ili samo o svojoj rodbini i prijateljima, zaključio je papa Franjo. ▪

NAŠI POKOJNICI

Drago Ivanuš 1953.– 2021.

Ivanuš Drago, Braco, rođen je 21. srpnja 1953. godine u Kraljevcu na Sutli u katoličkoj obitelji od osmero djece. Djetinjstvo i ranu mladost provodi u rodnom mjestu s obitelji. 1973. godine dolazi u Švicarsku i zapošljava se u Sanatorium Kilchberg. Nakon kratkog vremena prelazi u Firmu Veralit, Zürich, i tamo ostaje do svoje mirovine.

Crkveni brak sklapa 1975. godine s Ljubicom Kanceljak iz Velikog Trgovišća, gdje se odlučuju nakon mirovine i vratiti. Nakon sklapanja braka dovodi suprugu Ljubicu u Švicarsku i nastanjuju se u AU (ZH), gdje ostaju živjeti do njegove smrti. U braku im Bog podaruje sinove Karla i Josipa,te četvero unuka koji također žive u Švicarskoj.

Ljubav za nogometom dovodi ga u hrvatski nogometni klub Croatia Zürich, za koji igra i provodi veliki dio slobodnog vremena, sve do poodmakle dobi.

Nakon odlaska u mirovinu, zajedno sa suprugom Ljubicom, vrijeme naizmjenično provodi u Velikom Trgovišću i Au, gdje su i proveli svoj životni vijek, u blizini svojih sinova i unuka.

Nakon kratke i teške bolesti preminuo je iznenada 2. travnja 2021. godine u mjestu boravka, AU, a sahranjen je u rodnom mjestu Kraljevcu na Sutli pored roditelja i ostale obitelji.

Za sobom je ostavio ožalošćenu suprugu Ljubicu, sinove Karla i Josipa s obiteljima, kojima izražavamo iskrenu sućut.

Počivao u miru Božjem!

Marko Volić 1940.– 2021.

Marko je rođen u Krpeljevićima, župa Guča Gora, od oca Marka i majke Kate. Kršćanski brak je sklopio 1965. godine s Janjom r. Tavić. Bog ih je obdario s četvero djece: Željko, Danica, Ljupko i Sanja.

U Švicarsku dolazi 1971. godine, gdje je proveo dvadeset godina bez svoje obitelji kako bi im omogućio dobar i miran život. Početkom domovinskog rata dovodi suprugu i dvoje mlađe djece u Švicarsku, a sin Željko i kći Danica su zasnovali svoje obitelji u Bosni odn. u Njemačkoj.

Bio je ponosan dido desetero unučadi i ostavio je lijepe uspomene zbog svoje vesele naravi. Kao istinski vjernik redovito je išao na misu i, sve dok mu je zdravlje dopuštalo, bio je član pjevačkoga zbora.

Godine su nosile svoje i njegovo srce je bilo sve slabije. Zdravstveno stanje se pogoršalo u lipnju ove godine i, nakon dva tjedna provedena u bolnici, srce je prestalo kucati 12. srpnja 2021. godine.

Ispratili smo ga misom zadušnicom 15. srpnja 2021. u crkvi u Affoltern a/A. a sprovodni obredi bili su u njegovom rodnom kraju, na groblju u Gučoj Gori 17. srpnja 2021. godine.

Kao voljeni suprug, tata i dido uvijek ćeš biti u našim srcima i nikada te nećemo zaboraviti.

Iskrena sućut supruzi Janji, sinovima i kćerima i njihovim obiteljima i svima ožalošćenima.

Dragi Marko, počivaj u miru Božjemu!

Mato Sindrić 1930.– 2021.

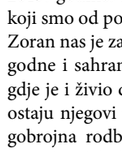

Mato je rođen 20. veljače 1930. u Travniku gdje je živio do 1969. godine, i tad odlazi u Švicarsku, u Meiringen - kanton Bern - gdje je proveo 12 godina. Zatim odlazi u Aarau - kanton Aargau - gdje je živio do 2010. godine. Tad se preselio kod sina u Zürich gdje je i preminuo 3. lipnja 2021. godne u Universität klinici Zürich.

Poslije je prevezen u rodno mjesto Travnik gdje je i sahranjen na mjesnom groblju.

Iskrena sućut supruzi Mandi, sinu Slavku, kćeri Ani, unukama Nataši, Suzani, Ani i Maji i svima ožalošćenima.

Počivao u miru Božjemu!

Zoran Ljubas 1964.– 2021.

Zoran je rođen 3. kolovoza 1964. u Novom Travniku. Sakramentalni brak sklapa 1990. sa suprugom Novenkom i dolazi u Švicarsku. Bog je njihovu skladnu bračnu zajednicu blagoslovio s dvoje djece: Patrik je rođen te iste godine a dvije godine kasnije rodila se i kći Pamela. Zoran je svoj radni vijek proveo radeći kao C.N.C. mehaničar. Ali Zoka je također svojom pjesmom uveseljavao mnoge na raznim veseljima: svadbe, krštenja, rođendani.

Obiteljsko ravnovjesje temeljito je narušilo iznenadno otkriće njegove teške bolesti u rujnu 2019. godine. Bio je to novi neočekivani križ koji smo od početka prihvatili i strpljivo nosili.

Zoran nas je zauvijek napustio 10. srpnja 2021. godne i sahranjen je na groblju u Schlierenu, gdje je i živio do svoje smrti. U mislima i boli ostaju njegovi roditelji, supruga i djeca, mnogobrojna rodbina i prijatelji. Ostaje zauvijek praznina i bol za sinom, suprugom, tatom i didom. Počivaj u miru Božjemu i nek te anđeli čuvaju.

Iskrena sućut roditeljima, supruzi Nevenki, djeci Patriku i Pameli, unučadi Lani, Marku i Maximilianu, snahi Josipi, zetu Oliveru i svima ožalošćenima.

MISIJA BASEL

Hrvatska katolička misija
Waldenburgerstrasse 32, 4052 Basel
Telefon / Faks: 061 692 76 40
Mobilni: 076 331 63 79
E-Mail: petar.topic@bluewin.ch
www.hkm-basel.ch

Misionar: **fra Petar Topić**
Suradnica: **Marija Marušić**

Raspored misa

- BASEL: Crkva sv. Mihaela, Allmendstrasse 34, svake nedjelje u 8.00 (od 28.04.) i u 11.00 sati
- BASEL: Svakog prvog petka u mjesecu misa i ispovijed u 18.30 sati
- LIESTAL: Crkva Bruder Klaus, Mühlemattstrasse 3, svake nedjelje u 13.00 sati
- BASSECOURT: crkva St-Pierre, Rue de Prayé 6, svake 2. i 4. subite u mj. u 17.30 sati

Molitvena zajednica «Majka Triput Divna»

Molitvena zajednica se okuplja **svake treće nedjelje u mjesecu** u Baselu u 10.30 sati i (pred)moli krunicu s vjernicima, a poslije mise članovi ostaju u crkvi u kratkom razgovoru i dogovoru.

https://www.hkm-basel.ch

Dragi vjernici, pozivam vas da redovito pratite na ovoj stranici raspored misa, najvažnije obavijesti i posebno nedjeljna misna čitanja...

Misijski Kalendar

Obavijest o Prvoj pričesti 2022.
Vjeronauk za prvopričesnike je subotom od 10.00 sati do 11.30 sati u Baselu. Prva pričest je predviđena za 14. 05. 2022. godine.

Obavijest o Krizmi 2022.
Krizma će biti 18. 06. 2022. godine. O svemu drugome bit će i krizmanici i njihovi roditelji na vrijeme obaviješteni.

Raspored Hrvatske nastave
BASEL, UTORKOM - Schulhaus BRUNNMAT, Ingelsteinweg 6, 4053 Basel (Gundeldingen) od 1. do 4. razreda: 16.30 - 18.00 i od 5. do 8. razreda: 18.00 - 19.30 sati
BASEL, SRIJEDOM - Sekundarschule WASGENRING, Blotzheimerstrasse 80, - 4055 Basel od 1. do 4. razreda: 13.30 – 15.00 i od 5. do 8. razreda: 15.00 – 16.30 sati
LIESTAL, ČETVRTKOM - Schulhaus ROTACKER, Widmannstr. 5, 4410 Liestal od 1. do 4. razreda: 16.00 – 17.30 i od 5. do 8. razreda: 17.30 – 19.00 sati
Učiteljica je gospođa Mija Rajić i (ako su vam potrebne dodatne informacije) možete ju nazvati na broj telefona: 078 233 97 02.

Prvi dan okupljanja prvopričesnika

Dana 4. rujna 2021. bilo je prvo okupljanje novih prvopričesnika s roditeljima pred crkvom sv. Michaela u Baselu.

Povratnici

Obitelj Dragana Maslaća iz Rihena, nakon smrti supruge i majke pok. Ivanke r. Volić,

vratila se u Neum, BiH, 25. lipnja 2021. godine. Na slici su: Klara, Marija, Nikolina, Dragan i Božidar.

Kršteni u Misiji

Mateo Noa Vukadin, sin Ivana i Ilke r. Gudelj, 12. 06. 2021. u Baselu

Marija Petrović, kći Gorana i Ane r. Kopačević, 19. 06. 2021. u Liestalu

Matteo Schwaiger, sin Rete i Ivone r. Šapina, 26. 08. 2021. u Liestalu

Mia Budimir, kći Josipa i Amele r. Bouzaher, 26. 06. 2021. u Bassecourtu

Elena Maslać, kći Hrvoja i Kristine r. Blažinčić, 7. 08. 2021. u Baselu

Kaja Zora Ramljak, kći Maria i Marijane r. Kovačević, 4. 09. 2021. u Baselu

Fra Petrovih 35 godina svećeništva

Fra Petar Topić, misonar, proslavio je 35 godina svećeništva. Fra Petar je slavio mladu misu 10. kolovoza 1986. u Buhovu.
Na slici su, uz fra Petra, fra Dane Karačić i fra Mika Stojić - na dan mlade mise.

Ljetna zamjena misionara

Velečasni Alen Palatinuš, župnik župe sv. Gerarda u Vršcu zamjenjivao je misionara preko ljeta od 18. 07. do 1. 08. 2021. godine. Hvala mu velika.

U susret proslave 50. godina HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE BASEL

Misijske prostorije

Prvo sjedište misije bilo je u Lindenbergstr. 21. Tu je u trošnoj i skromnoj zgradi živio i radio prvi hrvatski dušobrižnik i voditelj misije u Baselu fra Lucijan Kordić od 1. siječnja 1972. do 17. siječnja 1973. Već u jesen 1972. broj aktivnih vjernika u Misiji raste, a time i rad Misije. Sve više se osjećala potreba misijskog centra-stana i misijske socijalne radnice. U siječnju 1973. dušobrižnik je preselio u novi stan u Müllheimerstr. 143 u Baselu. Međutim, i to je bio malen prostor u kojemu se nalazio i dušobrižnikov stan i ured – njegov i misijske suradnice. Ipak je to ostalo sjedište Misije sve do 1. veljače 1990., kada sjedište Misije preseljava u Kleinriehenstr. 53, u zgradu u vlasništvu bolnice, u blizini crkve Sv. Mihovila u kojoj se, zbog nemogućnosti korištenja dvorane u crkvi Sv. Ante, od 9. srpnja slavi redovita hrvatska misa za narod.

Teritorij HKM Basel

Gledano s te strane, novo sjedište Misije je povoljnije, ali ni taj prostor nije dovoljan za primjeren misijski centar i dušobrižnikov stan. Sjedište Misije se moralo promijeniti zbog rušenja dotrajale zgrade Kleinriehenstrasse 53. Krajem siječnja, točno 31. siječnja sjedište Misije je premješteno na novu adresu: Waldenburgerstrasse 32 – 4052 Basel (Breite).

Od samoga početka stvoreni su prijateljski odnosi između Misije i župe Sv. Mihovila (St. Michael), koja daje Misiji na raspolaganje crkvu i dvoranu. Uz crkvu Sv. Mihovila, u kojoj se redovito slavi hrvatska misa, nalazi se, naime, i veoma lijepa crkvena dvorana Allmendhaus. Ona donekle nadomješta nedostatak primjerenijeg misijskog centra. Tu funkciju vrši do danas. U njoj se hrvatski vjernici od početka djelovanja Misije sastaju svake prve i treće nedjelje u mjesecu na druženje. Stoji im na raspolaganju i buffet koji sami vode i poslužuju. Tom prigodom se održava kulturni i zabavni program: glazba, ples, nagovori, konferencije i sl. Ta druženja, zabave i kulturne priredbe vrlo brzo su se pokazale vrlo uspješnima i donijeli su vidljive plodove. A svakomu je dana prigoda da se stavi u službu zajednice: poslužujući u kuhinji, kod stolova, kod glazbenih uređaja, kod izvedbe priredaba i raznih nastupa; šireći koristan tisak itd. Allmendhaus je vremenom postajao za Misiju sve važniji i zanimljiviji: mjesto sastanka i mladosti.
S crkvenom dvoranom Allmendhaus je sve dobro teklo i funkcioniralo dok je sama župa duhovno živjela i funkcionirala, negdje do kraja 2009. godine, kada je župa sv. Michaela spojena sa župom St. Clarakirche. Tako su i sve misijske aktivnosti prestale u Allmendhausu, koji sada čeka na renovaciju.

Teritorij Misije

Kada je počela djelovati, Misiji su pripadali kantoni Basel (BS), Basel Land (BL), Aargau (AG), Solothurn (SO) i Jura (JU). Krajem 1982. kanton Solothurn (mjesta redovitog slavljenja mise: Solothurn i Olten) pripao je misiji Bern, a od samoga početka 1995. kanton Aargau (mjesta redovitoga slavljenja mise: Buchs kraj Aarava i Menziken) pripao je novoosnovanoj misiji Aarau. Tako danas Hrvatska katolička misija Basel obuhvaća polukantone Basel-Stadt i Basel Land te kanton Jura.

Jedinstveni kanton Basel pristupio je Konfederaciji 1501. Godine 1833. odcijepio se Basel-Land tako da od tada postoje dva polukantona: Basel-Stadt i Basel-Land. Basel-Stadt je po površini daleko najmanji švicarski kanton, ima samo 37 km2 i 195.000 stanovnika, od kojih jednu desetinu pokrivaju ceste i putovi, a jednu šesnaestinu željeznice. Međutim, grad Basel je drugi grad u Švicarskoj po broju stanovnika (195.000). U Baselu imaju glavno sjedište velike švicarske tvornice lijekova. Basel-Land (428 km2 i 230.000 stanovnika) zapravo je prirodno zaleđe grada Basela, koje se odvojilo od njega 1833. nakon žestokih borbi. U gospodarskom pogledu granica između tih dvaju kantona je izbrisana tako da mnogi ljudi svakodnevno vozare iz jednoga kantona u drugi. Unatoč tijesnoj povezanosti dvaju polu-kantona, Basel-Land je uspio sačuvati svoju posebnost.

Najmlađi švicarski kanton Jura (837 km2 i 65.000 stanovnika) pokriva brdovito područje švicarskoga dijela istoimenog gorja, koje je 1792. dobrim dijelom pripalo posebnoj Republici koju su osnovali Francuzi, a Bečki kongres ga je 1815. dodijelio kantonu Bern. Konačno 1979. ulazi u Konfederaciju kao kanton. Glavni grad mu je Delémont.

Nalazeći se na granici Švicarske, Francuske i Njemačke, Misija je u stanovitom smislu misija triju zemalja. Njoj pripadaju u prvom redu prisutni hrvatski katolički vjernici iz sjeverozapadne Švicarske, ali u njezinu životu, osobito u nedjeljnim misama sudjeluju i Hrvati iz pograničnih krajeva rečenih zemalja. To Misiji daje posebnu značajku i dinamiku: u njoj se susreću i izmjenjuju svoja iskustva Hrvati iz više zemalja.

Danas se na području Misije hrvatska misa redovito slavi u mjestima: Basel (kanton Basel-Stadt), Liestal (glavni grad kantona Basel-Land) i Cornol (u kantonu Jura) sve do ljeta 2005. godine kada smo preselili u Bassecourt, prvo u kapelu Saint Hubert a nakon toga u crkvu Saint Pierre, gdje smo i danas.

Miroslav Kolenda 1982.– 2021.

Miroslav je rođen kao treće dijete 10. svibnja 1982. godine od roditelja Vlade i Anđe r. Jukić u selu Pokrajčići, župa Nova Bila kod Travnika. Došao u Basel 2012. godine, a prije toga se oženio i crkveno vjenčao s Patricijom Matić. Ubrzo su dobili kćerku Annu Joyu koju je Miroslav zvao moj «mali anđeo» ili Anči, i neizmjerno ju je volio. Ubrzo nakon svoga dolaska u Basel zaposlio se kod Ivana Kapulice, prvo kao pomoćni radnik i nakon kratkog vremena kao predradnik. Bio je uvijek nasmijan i zvali su ga od milja Hrvat i Žika. U zadnje dvije godine oboljeva i nekoliko puta je bio i u bolnici na liječenju. U svemu tome bila mu je pri ruci i Patricija i kći Ana, kao i ujak Ivica s obitelji. Miroslav je umro u četvrtak, 3.06. 2021. godine. Sprovod je bio u utorak, 8.06. 2021. na groblju Hörnli. Isti dan navečer, 8.06. u 19.30 sati bila je misa zadušnica za njega u St. Michaelkirche u Baselu.
Iskrena sućut kćeri Anni Joyui i Patriciji, braći Vjekoslavu i Borislavu, ujaku Ivici Jukiću s obitelji, obitelji Matić, rodbini i prijateljima.
Pokoj vječni daruj mu Gospodine! Počivao u miru Božjem!

Milan Bokor 1961.– 2021.

Milan je rođen 22.6. 1961. godine u Mihovljanu, u Hrvatskom Zagorju. U Švicarsku dolazi 1990. godine i prvo je radio 20 godina u građevinskoj firmi Hans Kury AG u Reinachu, a onda 5 godina u Sissachu, također na građevini. Nakon toga se razbolio od teške bolesti od koje je na kraju i umro 09. 06. 2021. godine u Universitätspitalu u Baselu. Oproštaj od pok. Milana bio je u utorak, 15. 06., a sprovod u četvrtak, 17. 06. 2021. godine na groblju Hörnli (Riehen). Nije imao svoje obitelji.
Bratu Danijelu s obitelji, koji se brinuo za njega, kao i drugoj braći i sestrama iskrena kršćanska sućut. Pokoj vječni daruj mu Gospodine!
Počivao u miru Božjem!

Zdenka Mikloš r. Krušelj 1960.– 2021.

Zdenka je rođena 18.10.1960. u Reki pokraj Koprivnice od roditelja Mate i Marije. U Švicarsku dolazi 1980. godine i radila je u različitim staračim domovima. Ima dva sina Branka i Matiju. Bila je brižna majka i brižljiva prema starijima i nemoćnima na radnom mjestu. Bolest je učinila svoje i u petk, 11. 06. 2021. Zdenka je umrla u Palliativzentrum Hildegard u Baselu. Sprovod je bio u utorak, 22. 06. 2021. na groblju Hörnli (Riehen).
Iskrena kršćanska sućut suprugu Božidaru, sinovima Branku i Matiji, rodbini i prijateljima.
Pokoj vječni daruj joj Gospodine! Počivala u miru Božjem!

Tadija Horvat 1956.– 2021.

Tadija je rođen 21. listopada 1956. godine u Posavskoj Mahali, općina Ožak, od roditelja Šime i Mare. U Švicarsku je došao 10. ožujka 1977. u Basel. Vjenčao se s Marijom Gregorović 29. prosinca 1981. godine i imaju četiri sina : Nenada, Simona, Ivana i Antona i 8 unučadi.
Tadija je nepunih 25 godina radio u ASAG Garage. Izvan radnog vremena bio je ljubitelj nogometa, pecanja i druženja s ljudima. Živio je skromno, ali i ponosno i sa osmjehom na licu. Tako je nastojao odgojiti i svoju djecu u ljubavi prema Bogu i čovjeku. Tadija je otišao u prijevremenu mirovinu 2018. godine i sa svojom suprugom Marijom vratio se u Babinu Gredu i tu nastavio živjeti i raditi sve dok u 5 mjesecu nije osjetio bol u glavi. Radilo se o najgoroj bolesti koja je iz dana u dan napredovala velikom brzinom. Tadija je bio operiran u kantonsspitalu u Baselu, ali bez velikih nadanja.
Opremljen sakramentima umirućih, ispovijed, pričest i bolesničko pomazanje, Tadija je u osvit srijede, 30. 06. 2021. umro u Kantonsspitalu u Baselu u prisutnosti svojih najbližnjih. U četvrtak, 1. 07. 2021. bila je misa zadušnica za pok. Tadiju u crkvi St. Michael u Baselu u 19.30 sati i ujedno ispraćaj. Pokopan je u Babinoj Gredi u subotu, 3. 07. 2021. godine.
Iskrena kršćanska sućut supruzi Mariji i sinovima s obiteljima: Nenadu, Simonu, Ivanu i Antonu, kao i rodbini i prijateljima.
Pokoj vječni daruj mu Gospodine! Počivao u miru Božjem!

MISIJA BERN

Hrvatska katolička misija
Zähringerstrasse 40, 3012 Bern
Telefon: 031 302 02 15 Fax: 031 302 05 13
E-Mail: hkm.bern@bluewin.ch
www.hkm-bern.ch
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak - petak, od 10.00 do 16.00
Misionar: fra Gojko Zovko, privat
Quartiergasse 12, 3013 Bern
Telefon: 031 331 56 52 Fax: 031 332 12 48
Natel: 079 379 66 66
E-Mail: goja.z@bluewin.ch
Suradnica: Ruža Radoš

▪ Raspored misa

▪ BERN: Bethlehem Kirche, Eymattstrasse 2B, 3027 Bern, svake nedjelje u 12.15 i u 13.15 sati
▪ BERN: župna crkva st. Josef, Stapfenstr. 25, 3098 Koeniz, svake subote u 19.00
▪ BIEL: Pfarrkirche Christ König, Geyisriedweg 31, svake 2. i 4. nedjelje u mj. u 17.00
▪ LANGENTHAL: crkva Sv. Marije, Schulhausstrasse 11A, svake nedjelje u 8.30
▪ THUN: crkva sv. Marije, Kapellenweg 9, svake nedjelje u 14.30
▪ MEIRINGEN: Guthirt, Haupt-strasse, sva kog 1. poned. u 19.30 i 3. nedjelje u 17.00
▪ INTERLAKEN: župna crkva Heiliggeist, Schlossstr. 6, svake 1. i 3. srijede u 19.30

Molitvene pobožnosti

Bern: crkva St. Mauritius, Waldmannstrasse 60, 3027 Bern: molenje krunice svakoga četvrtka u 18.00 sati, a svakoga posljednjega četvrtka krunica u 17.30 sa svetom misom i klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramentu u 18.00 sati.
Bern: crkva St. Mauritius: svakoga prvoga petka u mjesecu krunica i ispovijed u 17.30, a sveta misa u 18.00 sati.

Na svim mjestima gdje se slavi misa pola sata prije mise molenje krunice i mogućnost za ispovijed.

Kršteni u Misiji

Mirko Stanić, sin Alena i Ivone r. Ivančević, 5. rujna 2021. u Bernu
David Kostadinov, sin Antona i Marine Marinčić Bilić, 25. rujna 2021. u Bernu

Vjenčanja

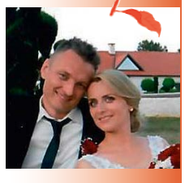

Antonio Brica i Kristina Jazvić, 22.svibnja 2021. u Wettingenu
Ivan Kukuruzović i Katarina Blažević, 3. srpnja 2021. u Krku
Matej Šalić i Marina Vuglenovć, 16. srpnja 2021. u Zagrebu
Adrian Ilić i Dragana Ivanović, 16. srpnja 2021. u Zadru
Dragan Šekelja i Anne-Marie Buljan, 18. srpnja 2021. u Ljubunčiću
Matej Iličić i Katarina Srebrović, 25. srpnja 2021. u Stražemanu
Tomislav Crnac i Mara Zorić, 26. srpnja 2021 u Seonici
Tomislav Ćurić i Franciska Puđa, 1. kolovoza 2021.u Livnu
Mario Radoš i Božana Bagarić, 2. kolovoza 2021. u Bukovici/TG
Toma Crnac i Marina Bagčević, 3. kolovoza 2021. u Tomislavgradu
Kristijan Gavran i Marija Martinović, 6. kolovoza 2021. u Vrbovcu.
Domagoj Milić i Marija Pačar, 8. kolovoza 2021. u Bukovici
Marko Bošković i Marija Lozić, 4. rujna 2021. u Đakovu
Marko Šitum i Fabienne Sollberger, 4. rujna 2021. u Zagrebu
Marko Čarija i Sandra Jozić, 11. rujna 2021. u Trogiru
Sebastian Mauricio Christoph i Lucija Papac, 25. rujna 2021. u Đakovu

Misijski Kalendar

Vjeronauk u misiji

Naša misija svake godine djecu trećega razreda priprema jednogodišnjim vjeronaukom za prvu pričest u Bernu, Langenthalu, Thunu i Bielu.
Pripremu za krizmu na svim navedenim mjestima imamo svake druge godine, što uključuje ovu školsku godinu. Vjeronauk će se održavati po ustaljenom rasporedu, koji je već podijeljen. U sklopu Hrvatske dopunske škole održava se također vjeronauk.

Vjeronauk 2021.

Bern, Hrvatski katolički centar,
Zähringerstrasse 40, 3012 Bern
Ponedjeljak (svaki drugi),
17.30-19.00 prvopričesnici
Utorak (svaki drugi), 17.30–19.00, 4.-6. razred
Srijeda (krizmanici), prva grupa 16.00 – 17.30
druga grupa 17.30 – 19.00
Subota (krizmanici), 10.00 – 11.30

Langenthal, Kirchgemeindenhaus,
Hasenmattstr. 36
Srijeda (svaka druga), 14.00–15.30 1. grupa
15.30–17.00 2. grupa

Biel, Krist König, Geyisriedstr. 31
Četvrtak (svaki drugi), 17.30 -19.00, svi

Thun, Pfarramt St.Marien, Kappelenweg 9
Petak (svaki drugi),
u 16.15 sati 1. grupa
17.00 sati 2. grupa
17.45 sati 3. grupa

Meiringen, prije svete mise
Interlaken, prije svete mise

Proslava Velike Gospe u Langenthalu i Thunu

Crkve u kojima slavimo nedjeljnja misna slavlja u Langenthalu i Thunu posvećena su Uznesenju Blažene Djevice Marije na Nebo. Taj blagdan slavili smo na oba mjesta zajedno s našim domaćinima švicarskim katolicima pjevajući i naše hrvatske crkvene pjesme i čitanja na hrvatskome jeziku. Zahvaljujemo iskreno našim domaćinima koji nam u osam crkava dozvoljavaju na hrvatskome jeziku slaviti sv. Mise.

Koncert hrvatske crkvene srednjovjekovne glazbe u Bernu

Poznati hrvatski komponist franjevac fra Ivan Marko Lukačić izdao je u Veneciji 1620 prvu Hrvatsku pjesmaricu Sacrae Cantiones (Svete pjesme).
Od 2013 u Hrvatskoj djeluje glazbeni ansambl i projekt Lazarus koji oživljava hrvatsku srednjovjekovnu crkvenu glazbu. Uz pomoć Hrvatske, veleposlanstva i HKM u Bernu 28.08.2021, organiziran je koncert povodom 400 godina od izdanja navedene pjesmarice hrvatskih crkvenik pjesama u crkvi Presvetoga Trojstva (Dreifaltigkeitskirche) u Bernu.
Profesionalni i poznati hrvatski glazbenici Daniela Perosa, Nikolina Virgej Pilar, Ivan Martinčić, Robert Palić i Franjo Bilić sa producenticom Martinom Mičija Palić, predstavili su 15 najpoznatijih pjesama iz navedene prve hrvatske pjesmarice poznate kao Pavlinska pjesmarica.

Uponedjeljak, 13. rujna 2021. našu misiju je posjetila ministrica za civilne poslove republike Bosne i Hercegovine, Ankica Gudeljević. Upoznala je misionara fra Gojka o situaciji u domovini i pozvala naše vjernike, koji su većinom iz BiH da posjeduju dokumente te zemlje, osobnu kartu i domovnicu, da bi mogli koristiti sva stečena imovinska i birajuća prava i dostojanstveno se pokopati na rodnoj grudi. Misionar je ministricu upoznao o našoj Hrvatskoj katoličkoj misiji u Bernu i vjernicima koji su većinom iz Bosne i Hercegovine.

Fra Gojko u Izdvojenom na LaudatoTV – emisiju možete pogledati na misijskoj mrežnoj stranici.

Ljetno hodočašće u Petrinju

Naša misija ima tradiciju svojih ljetnih hodošašća kada misionar pozove vjernike da se za vrijeme ljetnih odmora sretnemo u nekom svetištu u domovini te odnesemo naš misijski dar i zajednički slavimo svetu misu s vjernicima. Ove godine smo išli u Petrinju u biskupiju Sisak, premda je misionar osobno posjetio biskupa mons. Vladu Košića u ožujku i predao mu misijski dar za vjernike pogođene potresom od 30000 švicarskih franaka.
Ovoga puta 25.07.2021, na blagdan sv. Jakova došlo je pedesetak župljana misije zajedno s misionarom fra Gojkom u Petrinju, gdje je misu predvodio sisački biskup, te mjesnom župniku velečasnom Damiru Cekoviću predao dar misije 10000 švicarskih franaka.
Zahvala župnika: Poštovani fra Gojko. Rado Vas se sjetimo i Bogu zahvaljujemo na dobroti koju ste iskazali mojoj župi Preobraženja Gospodnjega prigodom proslave sv. Jakova u Mošćenici i Petrinji. Od srca hvala Vama i svim vjernicima i pozivam Vas da sljedeće godine propovijedate i misu predvodite na blagdan sv. Jakova u Mošćenici ili na Dan Preobraženja Gospodnjega u Petrinji. Božji Blagoslov, župnik Damir Ceković. ▪

Biskup sisački, mons. Vlado Košić, gradonačelnica Petrinje Magdalena Komes i misionar fra Gojko

Kruh sv. Ante 100 plus

500.- Dalibor i Ivana Marković
400.- Marko Begčević,
300.- IPB SPITEX AG, Josip Radoš,
250.- Anđa Ćerdić
200.- Gabrijela Katalinić, Zoran Tunić, Tihomir Jovanović, Franjo i Finka Erceg, Jozo i Ana Bajić, Kristijan Andrijanić, Toma Begčević, Vlado Perak, Nikola Bilić, Nikola Klemenčić, Leopold Landeka,
150.- V+S Petrović,
100.- Mario Čabraja, Ruža Šamarlić, Juro i Ljubica Crnogorac, Josip Kovačević, Jozo i Verka Anić, Ivica Martinović, Marko Šišić Marko Jelić, Mario Bajić, Krunoslav Agatić, M+M Čolić, Marijan Dabić , Slavko Grgić, Mato Ilak, Kata Katić, Kata Bošnjak, Stipe Radoš, Zvonimir Čamber, Dane Majić, Stephanie Šimić, Dražen i Agneza Pavlić, Valentina Stämpfli, Dr. Roman Gürtl, Dario Bekić, Käser – Najzer Christian i Biljana,Vjekoslav Ilić, Goran Rajič, Dragan Batinić, T. Čolina, Vera Tuđina, Marko Lucić, Mato Brajnović, Ivica Iljkić, Bože Radoš, Ivanko Martić, Dijana Vijačkić, Ljubica Ćurić, Darijo Bajić, Jozo Radoš, Kolja Tunić, Ankica Jandrić, Marijan Andačić, Marko i Slavica Josić, Andrija i Gordana Majstorović, Friz Stegmann, Marin Brnić, Anton i Marijana Šišić, Kata i Žarko Ćelam, Iva Hrnjak-Bilić, Lucija Eschler-Rukavina, Anto Ćubel, Ruža Graf, Jakov Đorđević, Iljo i Kata Orkić, Ivica Kopčić, Zdravko i Sanja Ereš, Dario Maras, Franjo i Antonija Babić, Ane Kukuruzović, Lucija Kaderli, Jure Gelo, LiF Trans GmbH.

Pomogli smo

10000.- Za potresom pogođenu Biskupiju Sisak
2000.- Konjic
1650 - Obitelji N.N. Petrinja
1500.- Laudato Televizija
1100 - Donja Tramošnica
1000.- Obitelj N+N Bern, Franjevački samostan Široki Brijeg, Čerin, Franjevačka gimnazija Visoko,
600.- Hrvatska televizija Herceg Bosna, Čerin, Fr. Samostan Humac, N.O. – Tomislavgrad, Samostan Masna Luka
500.- Bučje, N+N Biel, N+N Bern
400.- Otok, Posušje, B M Split, Cer
300.- Stari Grad – Hvar, N+N Bern, M.N. Zagreb, Seonica, Cer, Krk, Katedrala Zagreb,
200.- Travnik

Ivan Garić 1959. – 2021.

Ivan je rođen 24. lipnja 1959. u Koraću, u Posavini, u obitelji Ive i Dome Garić, kao treće dijete sa još četri sestre. Nakon osnovne škole odlazi na redarstvenu akademiju u Sarajevo te se kasnije zapošljava kao redarstvenik u Derventi. Crkveni brak sklapa sa Anom Krujić 1977. u Koraću u kojemu dobija kćeri Ivanu, Katarinu, Marinu i Gloriju. U Švicarsku dolazi 1989. sa obitelji te se zapošljava u Bundesgenosenschaftu, gdje ostaje cijelo vrijeme do otkrivanja dijagnoze o zloćudnoj bolesti raka na želudcu 2016.
Punih pet godina hrabro se bori uz pomoć obitelji i prijatelja protiv te bolesti i liječničkih prognoza. Bio je aktivan član naše misije i sudjelovao rado na hodočašćima.
Na dan smrti misionar fra Gojko mu je podijelio bolesničko pomazanje te je kasnije umro u bolnici Engerispital u Bernu u krugu svoje obitelji za koju je živio i hrabro se borio.
Pokopan je u Bernu ispraćen od obitelji i prijatelja. Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

MISIJA ST.GALLEN

Hrvatska katolička misija
Paradiesstrasse 38, 9000 St. Gallen
Telefon: 071 277 83 31, Faks: 071 277 83 36
Natel: 079 444 85 49
Misionar: **fra Mićo Pinjuh**
Katehistica i orguljašica: **Prof. Jelena Kučak Vujnović**
www.hkm-stgallen.ch
E-Mail: info@hkm-stgallen.ch

Raspored misa

- BALGACH: Kath. Pfarrkirche, svakog 1. petka u mjesecu i svake (osim 1.!) subote u mjesecu u 18.30 sati
- WIL: Kapuzinerkirche (St. Antonius), svake nedjelje i zap. blagdana u 9.30 sati
- JONA: Kath. Pfarrkirche (St. Franziscus) u Kempratenu, svake nedjelje u 12.00 sati
- ST. GALLEN: Kath. Pfarrkirche St. Maria (Neudorf), svake nedjelje i zapovjednog blagdana u 18.00 sati, te krunica (u korizmi križni put) i sv. misa svake srijede u 18.30 (Wallfahrtskirche Heiligkreuz)

Kršteni u Misiji

Emilio Tomić Dejanov i Božanin, 3. srpnja 2021. u Wattwilu

Gloria Šarić Rafaelova i Ivanina, 4. srpnja 2021. u Wilu

Lea Cicvara Božina i Ankičina, 10. srpnja 2021. u Bühleru

Emma Jozić Josipova i Evina, 7. kolovoza 2021. u St. Gallenu

Matej Eliano Klarić Slavkov i Marijin, 19. rujna 2021. u Wilu

Jeronimo Barić Ivičin i Snježanin, 19. rujna 2021. u Kempratenu

Leonardo Gabriele Antonucci Giancarlov i Anitin, 19. rujna 2021. u Kempratenu

Roko Čović Antin i Renatin, 25. rujna 2021. u St. Gallenu

Michael Belošić Marijev i Katarinin, 10. listopada 2021. u Wilu

BOŽIĆNI KONCERT I NIKOLINJSKA SLAVLJA

Mi smo, sukladno našoj uobičajenoj pastoralnoj praksi, do sada i u ovim uvjetima jedino mogući dio posla napravili – rezervirali smo crkve i dvorane u svim središtima gdje smo i do sada imali božićne koncerte i raspjevane susrete u čast velikom prijatelju i nebeskom zaštitniku malenih, siromašnih, obespravljenih, pomoraca i nedužnih uznika. No, da li ćemo naše zajedničke želje i velike planove moći i ostvariti, najmanje ovisi o nama. Mi se pripremamo kao da će sve biti u redu. No, odlučujuću riječ će, u ovo sve neugodnije pandemijsko vrijeme, ipak imati nadležna državna i crkvena tijela. Nama, za sada, ostaju molitva i nada u pozitivan razvoj i dobar završetak. Raspored planiranih susreta, ako sve bude u redu, bit će kako slijedi. Slavljenički nikolinjski niz otvorit ćemo 27. studenoga u Balgachu. Tjedan dana kasnije, 4. prosinca, organizirali bismo susret u Oberuzwilu i završni u nedjelju, 5. prosinca u Joni. Božićni koncert je predviđen za subotu 11. prosinca 2021. u Bruggenu.

Skladno višeglasje s tornja Marijine bazilike u Neudorfu, u subotu 2. listopada ove godine, najavilo je početak svečanog mimohoda 26-tero mladih hrvatskih slavljenika, koji su, praćeni svojim misionarom i biskupom krizmateljem, odlučno krenuli put prekrasnog Gospina svetišta u Neudorfu. Skladni zvuci pjesme *Dođite živomu vrelu*, uz primjerenu pratnju kraljice glazbala, snažno su odzvanjali prostranim (i za ovu prigodu primjereno ukrašenim!) svetištem. Liturgijski dio slavlja otvorio je domaći misionar fra Mićo Pinjuh kratkim i prikladnim proslovom. Zaželio je dobrodošlicu duhovnom pastiru iz Domovinske crkve mons. Peri Sudaru, voditelju HKM Frauenfeld fra Miljenku Miki Stojiću, mladim slavljenicima, njihovim roditeljima, kumovima i brojnoj rodbini, od kojih su mnogi napravili izniman napor, kako bi sudjelovali u ovom jedinstvenom slavlju. Potom su, u ime slavljenika, biskupa iz domovine toplo pozdravili Viviana Banjac i Luka Bikić, naglasivši da u njemu istodobno pozdravljaju cijelu Crkvu u Hrvata na čelu s njezinim stožernicima monsinjorima Josipom Bozanićem i Vinkom Puljićem. Snažno su naglasili svoju odlučnost stati pred pastira Kristove crkve i po njegovim rukama primiti darove Duha Svetoga i slijediti Kristov put, unatoč tolikim protivnim izazovima i ponudama suvremenog - sve hladnijega i duhovno siromašnijega - svijeta. Biskup je na pozdravne riječi spomenutih proslova uzvratio na istovjetan – topao, sadržajan i iznimno poučan - način. Mladi potvrdnici i njihovi razdragani roditelji na svojim 'ledima' su veoma uspješno iznijeli cjelokupni glazbeno-liturgijski program: radosno su naviještali Božju riječ, predmolili, prinosili prigodne darove, pjevali… I sve to s neskrivenom radošću i primjerenom ozbiljnošću. I sam biskup se, zadivljen ovim sinergijskim duhovskim ozračjem, svojom prikladnom, veoma sadržajnom i poučnom homilijom, savršeno uklopio u ovo raspjevano sakramentalno slavlje. Svoje mlade i čiste duše darovima Duha Svetoga spremno su otvorili:

Djevojke: *Valerija Bajušić, Vivian Banjac, Marta Barnjak, Ivana Ćorić, Katharina Kesten, Katarina Klaić, Anja Marčinković, Manda Marić, Marija Piličić, Maria Plejić, Elena Saraf, Ivana Tomić, Claudia Vicić i Ana Vukadin*
Mladići: *Luka Bikić, Leon Božić, Marin Grgić, Mario Jelušić, Ivan Kesten, Ivan Klaić, Maximilian Lovrić, Ivano Lučić, Matias Marčinković, Toni Šekerija, Mario Zeba i Mateo Zeba*

Nenadomjestivu liturgijsku ljepotu ovom prigodnom potvrdničkom slavlju, svojim raskošnim glasovima i veoma uvježbanim glazbenim jedinicama podarile su, pod ravnanjem misijske suradnice prof. Jelene Vujnović-Kučak, mlade i darovite misijske solistice Antonija Jelušić i Karla Petrović. Slavljenicima su pred kraj mise, u znak sjećanja na ovaj jedinstveni dan i događaj, podijeljeni znakoviti darovi – *Novi zavjet s psalmima* i križevi od drveta iz Maslinskoga vrta. Nakon Biskupova svečanog blagoslova, uslijedilo je zajedničko fotografiranje pred svetištem, u spomen na ovaj izniman dan, koji je, u ovim neobičnim okolnostima, svojom ljepotom, duhovnom vrijednošću i porukom, uvelike nadmašio sve naše nade i početna očekivanja.

Vjenčanja

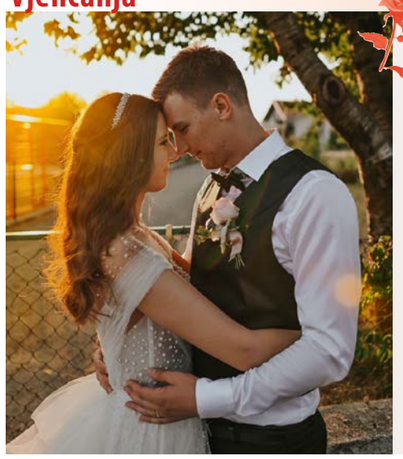

Denis Žepačkić i Marela Iljkić, 15. svibnja 2021. u Zagrebu
Fabio Putzi i Ivana Čolić, 22. svibnja 2021. u Dragama
Tomislav Ban i Martina Kruljac, 19. lipnja 2021. u Zagrebu
Veljko Radojević i Marijane Buljat, 17. srpnja 2021. u Balgachu
Ivan Bago i Mateja Kraljević, 22. srpnja 2021. na Širokom Brijegu
Ilija Ivić i Andjelka Antunović, 24. srpnja 2021. u Savskom Nartu
Daniel Caluori i Ana Surać, 24. srpnja 2021. u Zadru
Hrvoje Markić i Dijana Draga Gadža, 25. srpnja 2021. u Duvnu
Mario Budimir i Andrea Marelja, 25. srpnja 2021. u Gučoj Gori
Maximilian Etienne Rouget i Dijana Čabraja, 30. srpnja 2021. u Bonnu
Ivan Knežević i Anita Stojak, 31. srpnja 2021. u Sesvetskim Selima
Ivan Žepačkić i Martina Anić, 31. srpnja 2021. u Zadru
Matej Alerić i Slađana Zeba, 31. srpnja 2021. u Zagrebu
Marko Šarić i Nicole Marijanović, 31. srpnja 2021. u Prisoju
Mario Rajić i Ivana Kurbaša, 3. kolovoza 2021. u Livnu
Josip Guberac i Boglarka Adrienn Nagy, 7. kolovoza 2021. u Krku
Mario Vlahović i Lucija Piličić, 7. kolovoza 2021. u Sesvetskim Selima
Daniel Mićić i Ivanka Ćekić, 3. rujna 2021. u Vukovini
Josip Lukić i Marina Miljak, 8 listopada 2021. u Domanovićima

KRIZMA U ST. GALLENU – SNAŽNA POTVRDA BOŽJE BLIZINE I BLAGOSLOVA

NAŠI POKOJNICI

Ilija Miloš 1943. – 2021.

Ilija je rođen u Papratnom 21. srpnja 1943. godine kao 1. po redu od 5-tero djece, koliko su ih imali njegovi roditelji Kata i Stjepan Miloš. Sretno djetinjstvo i ranu mladost proveo je u rodnom kraju, gdje je stekao i temeljnu naobrazbu. Izučio je ličilački zanat i doveo ga do savršenstva, kako to, veoma uvjerljivo svjedoče toliki koji su imali sreću da im je Ilija katkada svojim profesionalnim umijećem osvježio njihove boravišne prostore. Svoj profesionalni kruh počeo je zarađivati od najranije mladosti. Tako je, prije dolaska u Švicarsku, radio u mnogim mjestima diljem BiH, Hrvatske i Europe. Pred oltar samostanske crkve u Kraljevoj Sutjesci sa svojom izabranicom Katom Komšo stao je 15. listopada 1976. godine. Gospodin im je u skladnom braku podario četvero djece, koja su im (do sada!) podarila 15-tero krasne unučadi. U Švicarsku je došao 1987. godine. Svoje ličilačko umijeće ostvarivao je u tvrtkama: Emil Spiess AG Zürich, Planova AG Zürich i Usseglio Wald. U bolnicu u Männedorfu primljen je početkom kolovoza zbog jake upale pluća. Početna upala se, u međuvremenu, postupno smirivala i kada je, prema najavama medicinskoga osoblja, trebao poći doma, na kraju je, zbog iznenadne i neobjašnjive bolničke infekcije završio u Horgenu gdje je, unatoč svim naporima medicinskoga osoblja na intenzivnom odjelu, 5. rujna, opremljen svetim sakramentima, usnuo u Gospodinu. Pokopan je u srijedu, 8. rujna na mjesnom groblju u Joni. Pokopne obrede i misu zadušnicu, neposredno nakon pokopa, u župnoj crkvi u Joni predvodio je hrvatski misionar fra Mićo Pinjuh. Od pokojnika su se, pred kraj mise, u ime brojne obitelji, veoma toplim i sadržajnim riječima, oprostile njegove kćerke Kristina i Sandra. Pokojnikovoj obitelji izričemo iskrenu sućut, a našemu Iliji želimo mir i pokoj u društvu Božjih izabranika.

Ivica Zrakić 1951. – 2021.

Ivica je rođen 11. siječnja 1951. u Donjoj Dubici kod Odžaka. Obiteljske radosti bezbrižnoga djetinjstva i rane mladosti u roditeljskom domu dijelio je s drugih petero braće i sestara. Nakon uspješno završene temeljne naobrazbe u rodnomu mjestu i srednjoškolske u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom, studijski obrazovni proces započeo je u Sarajevu i nastavio u Zagrebu. U Švicarsku je, u potrazi za izglednijom životnom egzistencijom, došao pred 40 godina. Početno poznanstvo s Marijom Patljak postupno se razvilo u iskrenu i zrelu ljubav koja ih je 19. lipnja 1988. dovela pred oltar. Svevišnji je njihovo sakramentalno zajedništvo blagoslovio s dvoje vrijedne djece – Markom i Ivanom. Ivičina osobna Kalvarija, snažno obilježena različitim zdravstvenim tegobama, započela je pred 15-ak godina. Sve te brojne postaje svoga osobnoga križnoga puta uspijevao je premostiti zahvaljujući prvenstveno stručnom znanju i iznimnoj privrženosti svoje Marije i dječice koju je beskrajno volio. U posljednji kirurški zahvat, koji je Ivici jamčio sjajnu budućnost i dobre zdravstvene izglede, svi smo – njegova obitelj i brojni prijatelji – polagali velike nade. No, početna radost zbog 'tehnički' iznimno uspjele kirurške intervencije, nije, nažalost, dugo trajala. U vječnost je preselio u utorak, 14. rujna 2021. Oproštajne obrede i misu zadušnicu u Kapucinskoj crkvi u Wilu, uz nazočnost pokojnikove supruge i djece, njegove braće i sestara, brojnih znanaca i prijatelja, slavio je hrvatski misionar fra Mićo Pinjuh koji se, biranim i toplim riječima, oprostio od Ivice. Ivičinoj supruzi Mariji, djeci Marku i Ivani, braći i sestrama i svima kojima je Ivica puno značio, izričemo iskrenu ljudsku sućut, dok našemu pokojniku želimo radost i mir u kraljevstvu gdje su suza i bol nepoznati.

Ivo Beljan 1963. – 2021.

Ivo je svjetlo dana ugledao 27. lipnja 1963. u Gornjoj Dubici kod Odžaka, kao drugo po redu od četvero djece, koliko ih je Bog podario njegovim roditeljima Juri i Ceni. Temeljnu naobrazbu stekao je u rodnom mjestu, a srednjoškolsku u općinskom središtu u Odžaku. U Švicarsku je došao, poput svojih brojnih sunarodnjaka, u potrazi za sigurnijim i pravednije nagrađivanom poslom 1985. godine. Njegovo prvo boravišno i radno odredište bio je kanton Ticino, gdje je pune četiri godine (1985.-189.), kao vrstan kuhar, radio u hotelu Al Pontile. Ostatak svoga radnog vijeka - sve do siječnja ove godine - proveo je, kao veoma cijenjen radnik, u proizvodnoj tvrtki Forma Vitrum i restoranima Boccalino i Zum Tannenbaum. Sakramentalni brak sa svojom izabranicom Ankicom Matić sklopio je 11. listopada 1991. u St. Gallenu. Njihovo bračno zajedništvo Gospodin je blagoslovio s dvoje djece – Goranom i Barbarom. Neugodna dijagnoza teške bolesti od 15. siječnja ove godine ozbiljno je poremetila njihove brojne planove i obiteljski sklad. Uslijedila je velika borba – obitelji i medicinskog osoblja – izmjenjivala su se razdoblja kratkih poboljšanja i pogoršanja, razdoblja nade i beznađa. Sve skupa je trajalo do 27. rujna, kada je Ivo posve spreman, kako je u više navrata znao reći, okrijepljen svetim sakramentima, blago u Gospodinu usnuo. Pokopan je na gradskom groblju Feldli u St. Gallenu u petak, 1. listopada 2021. Pokopne obrede i misu zadušnicu, uz nazočnost obitelji, rodbine i brojnih znanaca i prijatelja, predvodio je domaći misionar fra Mićo Pinjuh. Na kraju misnoga slavlja od pokojnika se, u ime obitelji, suznih očiju i veoma toplim riječima oprostila njegova kćerka Barbara. Ivinoj obitelji izričemo iskrenu ljudsku sućut, a njega preporučujemo dobroti i milosrđu Svevišnjega.

MISIJA LUZERN

Hrvatska katolička misija
Matthofring 2/4, 6005 Luzern
Telefon: 041 360 04 47
Natel: 079 541 35 08
E-Mail: misija@hkm-luzern.ch i
hkm.luzern@bluewin.ch
www.hkm-luzern.ch
www.facebook.com/HKMLuzern
Misionar: **fra Branko Radoš**
Suradnica: **s. Ana Marija Biško**

Raspored misa

- LUZERN: crkva sv. Karla, St. Karlistrasse, svake nedjelje i zapov. svetkovine u 12.00
- ENGELBERG: Espenkapelle, po dogovoru srijedom ili četvrtkom u 20.00 sati
- HITZKIRCH: Marienkapelle, svake 1. i 3. nedjelje u mjesecu u 9.00 sati
- SARNEN: Dorfkapelle, svake 2. i 4. nedjelje u mjesecu u 9.00 sati
- SCHENKON: Kapelica Namen Jesu, svakog 1. i 3. petka u mjesecu u 19.00 sati

Duhovna misao

Stablo briga

Jedan je poduzetnik pri kraju radnog vremena svratio na gradilište kako bi angažirao stolara da mu pomogne renovirati staru poljsku kućicu. U razgovoru sa stolarom shvatio sam da mu je taj dan bio iznimno težak: prvo mu je pukla guma, zatim mu se pokvarila električna pila, a na kraju ni stari auto nije mogao pokrenuti – vjerojatno se ispraznila baterija. Dok sam ga vozio kući sjedio je ozbiljan, očito u svojim mislima i jedva je progovorio koju riječ.
No, kad smo stigli u njegovo dvorište pozvao me na čašicu osvježenja. Dok smo išli prema vratima kuće zastao je pokraj malog stabla dodirujući vrhove njegovih grana. Kad su se otvorila vrata kuće primijetio sam neobičnu promjenu na njegovu licu. Poljubio je nježno svoju suprugu i u ruke uzeo dvoje male djece. Osmjeh nije silazio s njegova lica.
Nak što smo se osvježili hladnim pivom ispratio me do automobila. Ponovo smo prošli pored onog stabla, a ja nisam mogao odoljeti da ga ne pitam što mu je značila ona gesta koju je učinio prema stablu. «Oh, to je moje *stablo briga*», odgovori. «Znam da ne mogu izbjeći probleme i brige na poslu, ali znam i to da ti problemi ne pripadaju kući, mojoj ženi i djeci. Zato prije nego uđem u kuću svake večeri ih samo objesim na stablo. Ujutro kad krenem na posao ponovo ih uzmem. Ali zanimljivo - nastavi - ujutro ih nema ni približno onoliko koliko sam ih večer prije ostavio.»

Je li svaka tvoja briga automatski i briga cijele obitelji?

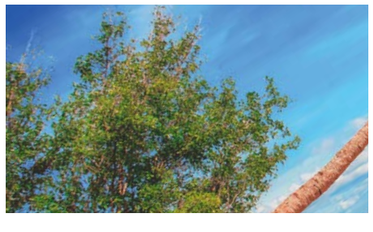

Nakon zajedničkog fotografiranja slavlje je nastavljeno u domovima naših prvopričesnika. Prije svečanog objeda prvopričesnici su upalili svijeću s euharistijskim motivom i njihovim imenom.

Prva pričest – U nedjelju, 13. lipnja 2021. godine u župnoj crkvi sv. Karla u Luzernu organizirano je prvopričesničko slavlje. Tema je bila «Isus je naš ribar!» Crkva je za ovu prigodu bila posebno uređena s Isusovom slikom na vodi i velikom mrežom u kojoj je uhvatio četrnaest različitih ribica koje su na sebi imale slike prvopričesnika. Fra Branko je u prigodnoj propovijedi govorio o važnosti kršćanskog odgoja i čuvanju zajedništva kako se ne bismo izgubili i izišli iz Isusove mreže ljubavi i milosrđa. Prvopričesnici su u crkvu ušli držeći se za konope koje su vukli roditelji i vjeroučiteljica s. Ana Marija i na taj način djecu simbolično predali Isusu našem ribaru. Roditelji su imali i prigodnu pozdravnu recitaciju, navjestili Božju riječ u misnim čitanjima i molili molitvu vjernika, te prvopričesnicima predali svijeće uz obećanje i dalje bdjeti da se svjetlo vjere ne ugasi na njihovom životnom putu. Prvopričesnici su pjesmama i recitacijama zahvalili Bogu za ovaj milosni dan i svojim roditeljima za njihovu brigu i ljubav. Svetu misu je pjevanjem i sviranjem animirao misijski zbor mladih. Nakon zajedničkog fotografiranja slavlje je nastavljeno u domovima naših prvopričesnika. Prije svečanog objeda prvopričesnici su upalili svijeću s euharistijskim motivom i njihovim imenom koju je za ovu prigodu posebno ukrasila s. Ana Marija, a prisutni su se potpisali na ribici s njihovom fotografijom. Milost prvi put pristupiti k oltaru Gospodnjem imalo je 14 djece: Dominik Puljić, Adriano Garić, Ante Čović, Vlado Čović, Luka Bandić, Antonio Barun, David Gudelj, Jelena Žilić, Zara Ana Puljić, Emeli Pavlović, Antonija Jurčević, Gabrijela Bekavac, Ivana Sučić i Lorena Blažević. Budući da je zbog epidemijoloških mjera bio ograničen broj onih koji mogu sudjelovati, cijeli je program preko Facebooka prenošen uživo što su nam omogućili Gabrijela i Drago Šimović.

Misijski Kalendar

Planirane aktivnosti bit će održane ovisno o epidemiološkim mjerama. Podrobnije ćete biti informirani putem misijskih portala – weba i facebooka.

Prva pričest – nedjelja, 22. svibnja 2022.
Cromin – Duh. ponedjeljak, 6. lipnja 2022.

Mise za pokojne:
Svi sveti, 1. studenog 2021. u crkvi sv. Karla
Dušni dan, 2. studenog 2021. u crkvi sv. Karla

Blagoslov jubilaraca
Nedjelja, 7. studenog 2021. u crkvi sv. Karla

Sjećanje na Vukovar
Nedjelja, 21. studenog 2021. u crkvi sv. Karla

Nikolinje
Subota, 4. prosinca 2021. – u misijskom centru

Zornice
Srijedom i subotom u došašću u crkvi sv. Karla u 6 sati.

Božićne ispovijedi
Schenkon – 3. i 17. prosinca 2021.
Hitzkirch – 5. i 19. prosinca 2021.
Sarnen – 12. prosinca 2021.
Luzern – 9. prosinca 2021.

Zadušnica za s. Berhmanu – Prigodom prve obljetnice smrti s. Berhmane Galić u subotu, 19. lipnja 2021. smo slavili svetu misu za pokoj njezine duše. Uz druge vjernike najviše je bilo njezinih bliskih suradnika – članova misijskog zbora i misijskog vijeća. Okupljeni oko njezine slike prisjetili smo se vremena provedena s njome zahvalni na svemu dobrome što je kroz 16 godina učinila u ovoj misijskoj zajednici. Neka joj uskrsli Krist bude nagrada!

Obljetnica ukazanja – U subotu, 26. lipnja 2021. molitvenim programom u crkvi sv. Karla u večernjim smo satima obilježili 40. obljetnicu Gospinih ukazanja u Međugorju. Nakon molitve krunice slavili smo svetu misu. Fra Branko je propovijedao o izvanrednim Božjim zahvatima kroz povijest s naglaskom na Marijina ukazanja, a posebno ona u Međugorju. Nakon mise organizirana je molitva pred kipom Gospe Međugorske na temu njezinih poruka. Molitveni su program pjevanjem obogatili naši mladi.

Vjeronaučna godina – Kao i sva područja života i protekla je školska i vjeronaučna godina bila opterećena panedemijom koronavirusa. Zbog toga je vjeronaučna pouka organizirana u specifičnim okolnostima – jedan dio uživo, drugi putem interneta. Uprkos ovakvim okolnostima radovali smo se i najmanjem uspjehu i pogotovo druženjima. Uspjeli smo tako u nedjelju, 27. lipnja 2021. slaviti svetu misu zahvalnicu. Budući krizmanci su predmolili molitvu vjernika, a mladi pjevali. U nedjelju, 5. rujna 2021. zazvali smo pak Božji blagoslov na početku nove školske i vjeronaučne godine. Učenici su na početku mise pozvali svoje roditelje i sve odrasle da ih kroz ovu godinu prate svojom molitvom kako bi odrasli u vrijedne građane i dobre vjernike. Predmolili su i pokajnički čin. U prinosu darova uz uobičajene kruh, hostije, vino i vodu prinijeli su i svjetiljku, kartu Hrvatske i Bosne i Hercegovine, školsku torbu, mobitel, loptu, lutku, masku i lijekove te tako na simboličan način Bogu predali sve trenutke svoga života, kako one ozbiljne učenja i studiranja, tako i one bezbrižne igre i razonode. Svetu je misu predslavio fra Antonio Šakota, misionar u Zürichu. Na kraju mise vjernike je upoznao s vrijednom knjigom «Sveta zemlja – knjiga sjećanja» koju je napisao.

Hodočašće Bruderu Klausu – U subotu, 28. kolovoza 2021. organizirano je tradicionalno misijsko hodočašće Bruderu Klausu. Nakon molitve u župnoj crkvi sv. Karla u Luzernu koju je predvodila s. Ana Marija 60-tak pješaka je krenulo u 7 sati ujutro. Po ugodnom vremenu uz molitvu, pjesmu i razgovor, ali i pokoji žulj, nakon višesatnog pješačenja oko 15 sati su stigli do zavjetne crkve Brudera Klausa u Sachselnu. Na misi su im se pridružili hodočasnici pristigli prometnim sredstvima. Na počeku mise zavjetnu je svijeću u ime svih vjernika prinio Mate Babić. O životnom poslanju Brudera Klausa u sadržajnoj je propovijedi govorio P. Christoph Horn, član šenštatskih patara, inače zadužen za širenje pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji Triput Divnoj u našem hrvatskom narodu. Nakon svete mise u Flüeliu - rodnom mjestu Brudera Klausa održano je kratko klanjanje i blagoslovom s Presvetim.

Kršteni u Misiji

Gabriel Nevistić, sin Marija i Kristine r. Ćorić – 5. lipnja 2021. u Luzernu

Letizia Volić, kći Darija i Melise r. Mihalić – 12. lipnja 2021. u Luzernu

Matilda Jaroš, kći Tomislava i Marije r. Aničić – 19. lipnja 2021. u Luzernu

Julian Batinić, sin Ivana i Danijele r. Mihajlović – 10. srpnja 2021. u Luzernu

Ellea Beljan, kći Perice i Marijane r. Nevjestić – 4. rujna 2021. u Sarnenu

Luka Jukić, sin Krešimira i Martine r. Mikulić – 4. rujna 2021. u Luzernu

Vjenčanja

TOMISLAV ĆURIĆ i NIVES DUJIĆ
– Kaštel Kambelovac, 5. lipnja 2021.
KRISTIJAN MILIČEVIĆ i IVA MARJANOVIĆ
– Novi Travnik, 31. srpnja 2021.
IVAN KNEŽEVIĆ i ANITA STOJAK
– Sesvete, 31. srpnja 2021.
IVAN NEVISTIĆ i MARINA ZELIĆ
– Kandija, 31. srpnja 2021.
ANĐELKO DOVOĐA i KRISTINA MARAČIĆ
– Čeljevo, 1. kolovoza 2021.
FILIP BURNAĆ i JOSIPA RADOŠ
– Seonica, 3. kolovoza 2021.
TOMISLAV LAUC i RAHELA KRALJEVIĆ
– Humac, 6. kolovoza 2021.
IGOR GRGIĆ i FABIENNE KNÜSEL
– Split, 6. kolovoza 2021.
JANKO PAČAR i MARTINA ZETTEL
– Split, 7. kolovoza 2021.
ZVONIMIR LAUC i MATEA KOLAK
– Veljaci, 14. kolovoza 2021.
CHRISTIAN RÖLLIN i ADRIJANA RUPČIĆ
– Rab, 3. rujna 2021.

MISIJA LAUSANNE-WALLIS

Hrvatska katolička misija
Terbinerstrasse 51a, 3930 Visp
Telefon: 079 446 45 21

Misionar: **fra Vladimir Ereš**
E-Mail: fra.vlado@gmx.ch

Raspored misa

- LAUSANNE: župna crkva St. Redempteur-a, Av. de Rumine 33, svake 3. nedjelje u mjesecu u 17.30 sati (ili po dogovoru).
- VISP: (kapelica ispod župne crkve sv. Martina),svake 2. i 4. nedjelje u mjesecu u 12 sati (ili po dogovoru).
- YVERDON: kat. Župna crkva St. Pierre, svake 3. nedjelje u mjesecu u 15 sati (ili po dogovoru).
- CLARENS: crkva sv. Terezije, svake 2. nedjelje u mjesecu u 17 sati (ili po dogovoru).
- ŽENEVA: župna crkva St. Julian, rue Virginio-Malnati 3, Meyrin, svake 1. nedjelje u 18 sati (ili po dogovoru).
- SION: Franj. samostan, Av. St. Francois 18, Sion (po dogovoru).

Važne napomene !

Zbog velikog broja vjernika s migrantskim podrijetlom i nemogućnosti dugoročnog financiranja biskupije Sion i Fribourg su odlučile reorganizirati pastoralne aktivnosti na svom području. Sjedište vjerskog i pastoralnog života postaju domaće župe. Pozivaju se vjernici različitih nacionalnosti da se uključe i dadnu svoj doprinos kako bi župne zajednice postale dom za sve. Tako su u proljeće 2019. godine biskupije donijele odluku o zatvaranju naše Hrvatske katoličke misije. U razgovorima s biskupijama tražili smo način kako bi vi naši vjernici i dalje imali pastoralnu skrb na hrvatskom jeziku. U protekle dvije godine to su nam omogućili vaši materijalni prilozi, pomoć Biskupske konferencije Švicarske i Hercegovačke franjevačke provincije. Da bi i nadalje bar djelomično mogao pastorizirati naše vjernike, svećenik je obavezan preuzeti određene dužnosti u švicarskim župama. Tako je fra Vlado od 1. rujna 2021. godine u određenom postotku namješten u župama Täsch i Randa. Zbog toga mora doći do reorganizacije pastoralnih aktivnosti na hrvatskom jeziku.

- Prestanak misnih slavlja

Zbog spomenutih razloga fra Vlado je prisiljen u ovim mjestima prestati slaviti svete mise: Fribourg, Neuchatel, Collombey, Leukerbad, Saas Fee i Zermatt. Molim sve vjernike da se pridruže sebi najbližim zajednicama Hrvata, a vjernike iz Zermatta, Täscha i Rande, neka se pridruže sv. misama u Täschu, koje slavimo sa švicarskim vjernicima.

- Promjena termina misnih slavlja

U drugim mjestima mora doći do promjene termina. Osim Vispa, slavlje svete mise će nažalost biti moguće samo jednom u mjesecu. Budite zato u stalnom kontaktu s fra Vladom i redovito se informirajte.

- Izvanredni termini misnih slavlja

Termine slavlja svetih misa za svetkovine, blagdane i izvanredne prigode bit će objavljeni naknadno. To vrijedi i za skorašnju proslavu svetkovine Svih svetih i Dušnog dana.

Kršteni u Misiji

Hana Pavić, kći Bobana i Angeline r. Anić 29. kolovoza 2021. u Schmittenu

Helena Pavić, kći Bobana i Angeline r. Anić 29. kolovoza 2021. u Schmittenu

Na krštenju malog Tome Maksana

Vjenčanja

MARKO ĆORIĆ i MARIZELA MATIĆ
24. srpnja 2021. u Potočanima

DAVID TUTIĆ i JELENA SIKIRIĆ,
24. srpnja u Župi Gornja Jelenska

MATEJ BULJAN i JELA MATIĆ
29. srpnja 2021. u Kongori

IVAN SUŠAC i YERALDIN PAULETH CAMACHO PAUTA, 31. srpnja 2021. u Gradnićima

MATO MAZALOVIĆ i ANA JURIĆ
31. srpnja u Sesvetskom Kraljevcu

JONATHAN LEBRET i VESNA NIKOLIĆ
14. kolovoza 2021. u Ženevi

Sv. Krizma i 14. misijsko hodočašće

Osvanuo je ugodan i umiljat proljetni nedjeljni dan u starom i čuvenom svetištu kantona Wallis i ovog dijela Švicarske. Negdje na polovici naše prostrane misije smjestilo se staro i prelijepo mjesto u kojem stoljećima dolazi vjerni i pobožni svijet na molitvu Bogu, Majci Božjoj i svim svecima. Među svim tim silnim pobožnim i vjernim narodom jest i naš – hrvatski. Godinama se molimo, pozivamo biskupe iz domovine, blagujemo u njihovim prostorijama a popodne molimo križni put uza strmu liticu i isklesane stepenice, koje su vrijedne ruke starih redovnika uredile za molitvu sebi i drugima. Pozvali smo domaćeg biskupa i redovnika iz ove benediktinske opatije, koji je imenovan biskupom biskupije Sion, dr. Jena-Marie Lavey da ove godine podijeli sakramenat sv. Krizme našoj djeci i nekim odraslim vjernicima. Imali smo 29 krizmanika iz svih dijelova misije. Troje odraslih smo izostavili sa ovog spiska.Ženeva: Ivana Balta, Petra i Gabriela Čutura, Sara, Thea i Mathieu Gulje, Nika Marjanović, Doris Rajić, Ena i Mia Vidaković; Yverdon: Mateo Benić, Ivo i Samantha Brezonjić, Mario i Matea Brnić, Marko Daidžić, Mateo Grgić, Toma Jurišić i Lea Matić; Lausanne: Leo Bogićević, Mateo Jezerčić i Stipo Miloš; Clarens: Lana Brušnjak i Roko Mateljić; Sion: Rafael Lučić i Dominik Stjepić.

Uz predivno pjevanje i sviranje gospođe Magdalene Koštroman, koja nam je došla pomoći i uljepšati naš susret sa svojim lijepim i pobožnim glasom i sa predivnim duhovnim pjesmama, tako da je naša pobožnost bila za doživjeti. Prvi puta u povijesti misije, koja je stara skoro 40 godina, našu svečanost sv. Krizme uveličao je i predvodio domaći švicarski biskup iz Siona Mons. Jean-Marie Lovey. Bio je vidno oduševljen našim pjevanjem, molitvom, ponašanjem i vrlo gostoljubivim odnosom koji smo mu priuštili. U propovijedi je naglasio važnost sv. Krizme, sv. Mise, molitve i zajedništva u našem životu. Krizmanicima je poručio da vole svoju vjeru, svoju crkvu i da žive po usmjerenju svojih roditelja i svih poučitelja. Pri koncu sv. Mise biskupu je u ime krizmanika, roditelja i svih nazočnih vjernika zahvalila majka jednog od krizmanika - Mladenka Lučić. Ona mu je biranim riječima, na hrvatskom i francuskom jeziku iskazala svu našu odanost i našu radost što danas ugostismo svoga pastira biskupije kojoj i sami u velikom dijelu i pripadamo. Otac biskup se još jednom zahvalio i fotografirao sa svima: zajedno i pojedinačno. Bio je ovo jedan neobično lijep doživljaj.

Sv. Krizmu je podijelio i misno slavlje predvodio domaći biskup iz Siona Mons. Jean-Marie Lovey.

Neuchatel (Colombier)

Član Misije uči djecu nogometu

U našoj misiji imamo puno vrijednih primjera i pojedinaca koji sposobnošću darovanom od Boga «čuda čine». Donosimo kratku ali slatku vijest da mladi i agilni vjernik Ivan Batinić marljivo trenira djecu u učenju nogometnih vještina. Tako da u ovom mjestu ima zavidnu ulogu u sportskom odgoju budućih nogometnih nada. Ne samo svoga sina (Adriela) nego i mnoge druge buduće «nade» usmjerava u svijet uspješnih nogometaša.
Ivan je vrlo darežljivi humanitarac u svim misijskim idejama za pomoć. Nesebično novčano daruje (kao i njegov otac) svaku akciju a posebno se iskazao u izdašnom prilogu za opstanak naše misije, što smo nedavno sakupljali. Dabogda zamijenio Dalića, jednoga dana!

Predmolili smo dio krunice na «LAUDATO TV»

Na poziv patera Ike Mandurića «uživo» smo sudjelovali na Laudato TV moleći krunicu sa ostalim izabranim zajednicama, obiteljima i misijama iz iseljeništva. Bilo je to svojevrsno iznenađenje ali i saznanje da se u našoj misiji zavidno dobro prati ova vrlo dobra katolička televizija. Preporučujemo je svima koji žele biti duhovno bogatiji i vjerski obrazovaniji u jačanju svoje vjere i kršćanskog života.

Pomoć domovini

Iz broja u broj izvještavamo o našim skromnim darovima potrebnima. Darujemo naše zalihe koje su zimus sakupljene. Gledamo da budu «učinkovite», tj. zbilja onima koji su u velikoj nevolji. Tako smo nekoliko obitelji pomogli u Petrinji sa 500 fr., u Čazmi, jednoj obitelji (L.Š.) 200.; Za pučku kuhinju u «DOMPES» 500. – KM, U župu Potočani 300. – jednoj obitelji, te u Suboticu jednom župniku (M.S.) za pomoć najpotrebnijima 500. -. Iz zagrebačke metropole javila se jedna osoba (N. V.) u teškoj nevolji, pa smo joj poslali 300. -. Dobili smo nekoliko mailova i molbi na koja ćemo odgovoriti kada dobijemo (provjerimo) sigurne podatke o osobama, obiteljima ili ustanovama. Hvala svima koji se sjete i daruju da možemo dalje i mi darovati. Dragi vjernici, svi imate u svojoj užoj ili daljnjoj obitelji ili susjedstvu potrebite za pomoći, pa ih se sjetite. Bog će nam uzvratiti stostruko.

NAŠI POKOJNICI

Mario Jurić

4.8. 1987. – 30.6. 2021.

«Ima trenutaka u životu, kad svijet na momente utihne. No, čim se ponovno pokrene, ništa nije više kao što je do tad bilo...» i 'Tako iznenada i prerano, kroz tragičnu nesreću na radnom mjestu otišao si od nas...' Prenosim sa Osmrtnice doslovne riječi ovoga tragičnog slučaja i događaja. Pripremao se, Mario, na godišnji odmor, u svoj rodni Odžak, i rodno mjesto svoga oca kao i majčinih Potačana, da uživa u ljepotama Posavine. Skoro sve stvari za puta spakirao, uz pomoć svoje majke, ali nije mogao odbiti molbu svoga poslodavca da završi neki vrlo važan posao, jer je bio mladić od povjerenja i sposobnosti. Poslušao je. I dogodilo se. Dogodilo se najgore. Izgubio je svoj mladi život u trenu. Zauvijek.
Bile su mu samo 34 godine. Radio savjesno i predano. Planirao i sanjao život. Njegovi tužni roditelji Ilija i Kata, brat Danijel i sestra Marina su u velikoj žalosti, kao i šira obitelj, rodbina, prijatelji i mnogi drugi. Budući da mnoge stvari u našim životima ne razumijemo ostaje nam, kao ovoga puta duboka molitva. Duboko pogođeni i moleći dobroga Boga da dade snage njegovima, posebno roditeljima, da iznesu ovu neopisivu tugu na svojim leđima. Bila je subota 3. srpnja u prijepodnevnim satima, kada smo se sabrali u prepunoj ogromnoj župskoj crkvi u Glisu, u Wallisu, kako bi izmolili pokoj njegovoj duši a onda predali mlado tijelo majci zemlji u groblju uza samu crkvu. Neopisiva tuga obuzela je svako nazočno biće, a njemu, umjesto odmora u svojoj Posavini, kojega je planirao, ostade da mirno počiva i odmara sa svojim Bogom u vječnosti u ovoj švicarskoj zemlji.

Nada Topčić

1951. – 2021.

U životu nam se događaju ponekada neki neobični i tragični slučajevi a da ne možemo na njih utjecati, niti ih željeti, niti sanjati, niti predvidjeti. Život svih nas je često na jako labavim nogama, te nam donese ono što nam ni na kraj pameti nije bilo, niti će biti. Vjerujem, duboko, da ni naša dobra vjernica Nada i majka troje prekrasne djece i divnoga muža Marka, nije nikada ni u snu pomislila da će se ovako zbiti. Dana 6. kolovoza tragičnim slučajem preminula je u rodnom kraju, te zavila u tugu najprije svoju dobru obitelj, a onda cijelu rodbinu, prijatelje i poznanike te cijeli duvanjski kraj kao i misijsku zajednicu u Fribourgu.
Molitvom velikog broja vjernika i nekoliko svećenika ispraćena je u subotu 7. kolovoza na vječno počivalište na mjesnom groblju u Lipi. Nema duše koja nije proplakala i tugovala a najviše njezin suprug Marko, djeca Ivan i Petar, te kćer Lucija, svekrva Luca, kao i braća Ivan i Jozo i sestre Iva, Matija i Marija te druga mnogobrojna rodbina, prijatelji i poznanici. Teška tuga zavila je i cijelu misijsku zajednicu u Fribourgu i okolici.
Ostat će upamćena kao brižna majka, supruga i nevjesta, angažirana, aktivna i susretljiva na svim područjima u misiji. Pouzdana u prijateljskim susretima i pothvatima. Mjesec dana prije odlaska na zasluženi godišnji odmor naručila je «velike Mise» za njenu obitelj, da ih Gospodin Bog čuva, prati i štiti. Pjesmom i pobožnošću sudjelovala je u životu naše zajednice. Znala je, htjela i počastila svoga svećenika kao prava sestra u vjeri i Bogu. Nije se oglušila na svaki poziv dobrih djela, zato dobri Bog neka joj nagradu udijeli a tužnu obitelj neka ohrabri i utješi i prati.
Počivala u miru Božjemu !

MISIJA GRAUBÜNDEN/GONZEN/FL

Hrvatska katolička misija
Postfach 307
7004 Chur

Telefon: 081 641 11 33
E-Mail: hkmgr@bluewin.ch

Misionar: **fra Vine Ledušić**

RASPORED MISA

CHUR: Heiligkreuzkirche, Masanserstrasse 161, nedjeljom u 16.00 sati (u ljetnom računanju vremena u 17.00 sati).

BUCHS: Pfrundgutstrasse 5, svake nedjelje u 12.15 sati.

HEILIGKREUZ/MELS: Staatsstrasse 111, 8888 Heiligkreuz, nedjeljom u 10.00 sati.

DAVOS: Praviganweg, u 20.00 sati: 8.10.2021.; 22.10.2021.; 12.11.2021.; 26.11.2021. i 10.12.2021.

ST. MORITZ: Via Maistra 43, 8.12. 2021. u 20.00 sati.

SVI SVETI, 1.11. 2021.

HEILIGKREUZ/MELS: Staatsstrasse 111, 8888 Heiligkreuz u 12.15 sati.

KLANJANJE U BUCHSU

Četvrtak, 14.10. 2021. u 19.30 sati.
Četvrtak, 11.11. 2021. u 19.30 sati.

KLANJANJE U CHURU

Srijeda, 13.10. 2021. u 20.00 sati.
Srijeda, 10.11. 2021. u 20.00 sati.

SVETA MISA ZA SEZONSKE RADNIKE

Na području naše misije, u posljednjih nekoliko godina, se nalazi veća grupa Hrvata na sezonskome radu. Zbog naravi posla, na kojemu se nalaze, nisu bili u mogućnosti redovito sudjelovati na nedjeljnim svetim misama u našoj zajednici. Zato smo, na njihovu zamolbu, uveli redovitu svetu misu subotom. Misa se slavi svake subote u crkvi Sv. Fidelisa u Landquartu u 16.00 sati.

«Moli i radi» (Sv. Benedikt, Pravilo 20;48). «Treba moliti kao da sve ovisi o Bogu, a raditi kao da sve ovisi o nama» (Sv. Ignacije Lojolski). I kad smo uradili svoj posao, hrana ostaje dar Oca našega: potrebno je za nju moliti i zahvaljivati. To je smisao blagoslova stola u kršćanskoj obitelji. (KKC 2834)

Ljudski rad proizlazi neposredno od osoba stvorenih na sliku Božju, i pozvanih produžiti, jedni s drugima i jedni za druge, djelo stvaranja, ovladavajući zemljom. Rad je dakle dužnost: "Tko neće da radi, neka i ne jede» (2 Sol 3,10). Rad časti Stvoriteljeve darove i primjenjuje talente. On može biti i otkupiteljski. Podnoseći mučan trud rada u jedinstvu s Isusom, zanatlijom iz Nazareta i raspetim na Kalvariji, čovjek na neki način surađuje sa Sinom Božjim u njegovu otkupiteljskom djelu. On se iskazuje učenikom Kristovim noseći križ, svaki dan, u djelatnosti koju je pozvan vršiti. Rad može biti sredstvo posvećenja i prodahnjivanja zemaljskih stvarnosti Duhom Kristovim.

Radom, osoba vrši i ispunjuje dio sposobnosti upisanih u njezinu narav. Prvotna vrijednost rada stoji u samom čovjeku, koji mu je tvorac i namjenik. Rad je za čovjeka, a ne čovjek za rad.
Svakome mora biti omogućeno da u radu crpi sredstva za uzdržavanje života svoga i svojih i za služenje ljudskoj zajednici.
(KKC 2427 – 2428)

GRAUBÜNDEN GONZEN LIECHTENSTEIN
HKM

Mnogi od nas misle za sebe
kako su dovoljno dobri
da nam ne treba obraćenje.
Mislimo da nemamo grijeha
pa često i na ispovijedi govorimo
kako nemamo što reći, što ispovjediti.

Ako nismo stari i nemoćni,
ako se susrećemo s ljudima
i živimo ovaj „suvremeni, brzi" život,
sumnjam da možemo izbjeći
grijehu i napastima.

Ako u takvom okruženju
nemamo što ispovjediti
tek tu vidimo kako smo se udaljili
od Gospodina i Istine.
Ili smo sveci koji hodaju zemljom.

Daj Bože da je ovo drugo.

fra Marin Karačić

Polako.
Neće svijet propasti zbog nas,
ali mi možemo lako propasti
zbog svijeta.

fra Marin Karačić

Kršteni u Misiji

Mateo Brezonjić, sin Ante Brezonjić i Andriane Marinović - Brezonjić, kršten 4.09.2021. u Heiligkreuz/Mels.

Emilia Vinković, kći Ivana Vinkovića i Lucije Vinković r. Dominković, krštena 12.06.2021. u Buchsu

SUSRET MISIJSKIH VIJEĆA I ČITAČA

Naša mala zajednica je bogata divnim ljudima koji aktivno sudjeluju u životu misije. Među njima se posebno ističu misijski vijećnici i čitači. Svojim čitanjem naviještati Božju riječ ili organizirati sve što je vezano uz naš liturgijski ili vjerski život je njihova zadaća. Sve to čine ponizno, dobrovoljno i rado. Već duže vrijeme planiramo taj trud, barem simbolično, nagraditi i zahvaliti im.
U bojazni od novih korona ograničenja uspili smo se barem djelimično okupiti u subotu 28.08.2021. na zajedničkom druženju. Spriječeni drugim obavezama, od ukupno 35 vijećnika i čitača s područja Chura, Heiligkreuza – Melasa i Buchsa, okupilo se njih 17.

Ovim putem im zahvaljujemo svima i želimo im blagoslov i ustrajnost u njihovom plemenitom radu.

Vjenčanja

Ivan Vinković i Lucija Vinković
r. Dominković, vjenčani 4.08.2021
u crkvi Uznesenja BDMu Tolisi.

Marija Čolak i Stanko Marušić,
vjenčani 5.08.2021. u Širokom Brijegu

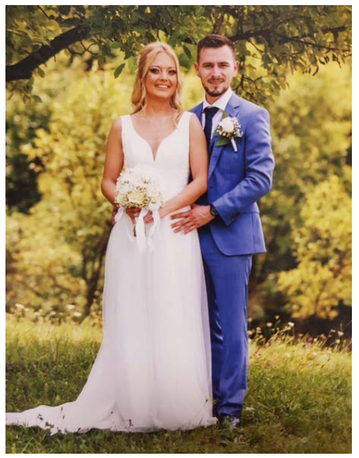

Lucija Gučanin Gazibarić i Ivan Jurič,
vjenčani 23.07.2021. - Nova Bila

MISIJA FRAUENFELD

Hrvatska katolička misija
Klösterliweg 7, 8500 Frauenfeld
Natel: 079 101 42 84
E-mail: hkmfrauenfeld@bluewin.ch
www.hkm-frauenfeld.ch
www.facebook.com/HKMThurgauSchaffhausen
Misionar: **fra Miljenko Mika Stojić**

▪ Raspored misa

▪ FRAUENFELD: crkva Klösterli, svake nedjelje u 12.00 sati
▪ SCHAFFHAUSEN: crkva sv. Petra, St. Peter-strasse, svake nedjelje u 17.30 sati
▪ ARBON: župna crkva sv. Martina, svake 1. i 3. subote u mjesecu u 19.00 sati
▪ MÜNSTERLINGEN: Klosterkirche, svake nedjelje u 9.30 sati

▪ Molitvena večer *(krunica, prigoda za sakrament pomirenja, sv. misa i klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu)*
svakog 1. i 3. četvrtka u mjesecu u 18.30 u Schaffhausenu, svakog 2. četvrtka u mjesecu u 18.30 u Kreuzlingenu te svakog 4. četvrtka u mjesecu u 18.30 u Frauenfeldu.

▪ Vjeronauk za djecu
Vjeronauk se održava u sklopu Hrvatske nastave u Kreuzlingenu i Schaffhausenu u dogovoru s učiteljicama.

▪ Vjeronauk za prvopričesnike
Vjeronauk za prvopričesnike je u dogovoru s njihovim roditeljima. Molimo roditelje da prijave svoju djecu koja su ove školske godine kandidati za Prvu sv. pričest.

Riječ za tebe!

Biti kršćanin

Jednom su pogani uhvatili grupu kršćana i odlučili su kazniti ih samo zato jer su kršćani. Doveli su ih u sudnicu pred sudsko vijeće i počela je rasprava. Nakon nekoliko sati rasprave sud je donio presudu: «Na vama nismo ništa našli što je kršćansko. Oslobođeni ste optužbe.» Oslobođeni «svake krivnje», napustili su sudnicu i vratili se u svoju svakodnevicu.

Po(r)uka: ***Život mnogih kršćana nema kršćanskih bitnih odrednica. Naša tradicija i naši običaji ostaju prazno slovo na papiru ako nismo povezani s Kristom i u njemu jedni s drugima. Kada bi nas netko doveo na slično suđenje, bismo li bili osuđeni ili oslobođeni?***

Kršteni u Misiji

Natalia Ćosić, kći Slavena i Ivane r. Mijačević, iz Eschlikona, Frauenfeld, 26. lipnja 2021.

Vjenčanja

Marijan Bregović i Marija Anušić
Zagreb, 16. srpnja 2021.

Luka Raguž i Katarina Dujmović
Zagreb, 23. srpnja 2021.

Misijski Kalendar

Proslava sv. Franje Asiškog
Arbon, 2. 10. 2021. u 19:00
Münsterlingen, 3. 10. 2021. u 9:30
Frauenfeld, 3. 10. 2021. u 12:00
Schaffhausen, 3. 10. 2021. u 17:00 i 18:15

Listopad – molitva i pomoć misijama
U listopadu molimo za misije i misionare. Ove godine Misijska nedjelja je 24. listopada. Svoje novčane priloge poslat ćemo misionaru don Ivanu Stojanoviću, svećeniku salezijancu koji djeluje u Gani. Svoje priloge možete dati u kolekti 24. 10. 2021., misionaru osobno ili uplatiti na naš bankovni račun s naznakom: ZA MISIJE.
Naš račun u banci (Credit Suisse AG):
Kroatische Katholische Mission
Kloesterliweg 7, 8500 Frauenfeld
Konto: 80-500-4
IBAN CH53 0483 5066 1728 9100 0

Rad ovoga misionara možete pratiti na facebooku: Tatale – salezijanska misija u Gani.
Hvala vam svima na vašim darovima za ovog misionara i njegovu Misiju.

Dan kruha
Schaffhausen, nedjelja 24. 10. 2021. u 17:00 i 18:15 – zahvala dragom Bogu za kruh i sve plodove Zemlje i ljudskog rada

Nikolinjska slavlja
Arbon, 4. 12. 2021. u 19
Münsterlingen, 5. 12. 2021. u 09:30
Frauenfeld, 5. 12. 2021. u 12:00
Schaffhausen (u crkvi), 5. 12. 2021. u 17:00 i u 18:15

Zornice u došašću
Schaffhausen: srijedom u 6:00. Točniji raspored u božićnom broju Movisa.
Frauenfeld: 3. 12. (petak) u 6:00 sati

Vjeronauk za djecu
Vjeronauk se održava u sklopu Hrvatske nastave u Kreuzlingenu i Schaffhausenu u dogovoru s učiteljicama.

Telefonski pozivi
Ako me netko više puta zove na mobitel, a ja se ne javljam, to je znak da taj broj nemam u svom mobitelu. Budući da živimo u zemlji u kojoj mnogi «gnjave i dave» pozivima za razne reklame i slično, molim one koji me zovu, a ja im ne odgovaram, da mi pošalju poruku i da se tako predstave, a ja ću ih nazvati čim budem mogao.

Bolesnici doma i u bolnici
Javite misionaru kada je netko bolestan, bilo da je doma, u bolnici ili u staračkom domu. Posjetit ću bolesnika čim prije budem mogao. Neki boluju, a misionar ne zna, i možda se pitaju zašto ih ne posjetim. Rado ću posjetiti bolesnike. Ako je netko bolestan i ne može doći u crkvu na ispovijed, samo pozovite i doći ću doma, u bolnicu ili u staračku kuću.

Imamo pravo izabrati BITI KRŠĆANIN/KRŠĆANKA ILI NE, ali nemamo pravo izabirati samo one sadržaje za koje mislimo da nam trebaju.

Uvijek se osjećam nelagodno kada o vjeri govorim s ljudima koji vjeru ne prakticiraju, ali dođu trenuci kada to «moraju» – na zahtjev roditelja, obitelji, rodbine i okoline. Vjera isključuje prisilu. Prisilu vjernik preinačuje žarku želju.

Prije par godina vodio sam jedan tečaj priprave za brak na kojem je bilo 11 parova. Samo jedan par bio mi je poznat iz crkve, sa sv. Mise, a svi su bili iz naše Misije. To sam im otvoreno rekao. Dao sam im jednu anketu i zamolio ih da na pitanja odgovaraju anonimno, bez potpisa, čak da pišu štampanim slovima. Nije mi bio cilj saznati što je tko od njih pisao pojedinačno i poimence, nego sam želio osjetiti opće vjersko stanje te neformalne grupe.

Nažalost, odgovori nisu bili iskreni. Mladi su u odgovorima pisali ono što su mislili da će se meni kao svećeniku svidjeti, a ne ono u čemu su oni vjerski tada bili. Vrijeme leti. Takvi dobivaju djecu. Sada ponovno dolaze i traže krštenje za svoju djecu, a nakon tečaja nisu dolazili na sv. Misu – susret s Kristom i kršćanskom zajednicom. Sada slijede dugi pripremni razgovori jer ne želim da budu neautentični.

Zbog ovakvih i sličnih situacija odlučio sam držati vjeronauk za odrasle: da svoju vjeru bolje upoznaju i da žive, ili pak da se odmaknu od Crkve i vjere te da ne budu formalisti.

Kada se odrasla osoba sprema za krštenje, ona prolazi kroz proces intenzivne priprave – i vjeronaučne, i duhovne, i praktične. Kada se krsti malo dijete, tu pripremu trebaju obaviti njegovi roditelji. Ako oni to ne obave, krštenje ostaje samo formalnost koju zahtijevaju običaji.

Na prijavnom obrascu za krštenje stoji:
1. Wir freuen uns auf die Taufe unseres Kindes. Wir anerkennen die Verpflichtungen, welche die Taufe mit sich bringt.
2. Wir versprechen von unserem Gewissen und vor Gott, uns in Verbindung mit der Pfarrei um eine christliche Erziehung unseres Kindes ernsthaft zu bemühen.
3. Wir bitten um die Taufe und damit um die Aufnahme unseres Kindes in die Gemeinschaft der Kirche.

Bilo bi lijepo i nadasve ljudski i pošteno da roditelji obdržavaju i vrše sve ovo što potpišu. Kršćani koji se ne preobražavaju u Kristu i u Duhu Svetomu, koji ne preobražavaju svijet nego mu se suobličuju, ruše vjeru i Crkvu iznutra.

Aktivni i praktični vjernici kršćani danas su postali dijaspora u svijetu koji nas okružuje, iako taj svijet tvrdi da je kršćanski. Mi, Hrvati katolici, ovdje smo narodski i vjernički dijaspora. Vjernički, jer maksimalno 12 posto Hrvata katolika naše Misije dolaze u crkvu, od kojih oko 8 posto redovito.

A gdje su još oni koji nisu prijavljeni i nisu u kontaktu s nama? Neki članovi Misije ne primaju Movis, neki nemaju Sveto pismo, ne prate vjerski tisak. Kako će onda znati čemu ih vjera uči? I što se onda događa? Takvi vjernici na raznim referendumima odlučuju se za one opcije koje su suprotne kršćanskoj nauci i praksi.

Planinarska i razna druga društva i udruge ne dozvoljavaju da im mijenja statute onaj tko nije njihov član, a neki misle da to imaju pravo raditi u Crkvi, i u vjeri i crkvenom nauku.

Trebamo biti pošteni prema sebi i prema vjeri i Crkvi te raditi ono što Crkvu i vjeru izgrađuje, a ne ono što ih ruši i čini neautentičnima.

Don Ivan Stojanović, misionar u Gani, u društvu lokalnih zvijezda - budućih Modrića.

Korizmena akcija 2021.

Pomoć djeci s posebnim potrebama u Hrvatskoj

Ni ove godine nismo mogli imati «korizmene juhe», ali imali smo korizmenu akciju. Nije presušila naša dobrota, ali nažalost nisu presušile ni potrebe naše braće i sestara u nevolji. Našom korizmenom akcijom željeli smo pomoći bolesnoj djeci i mladima na području pogođenu potresom u Hrvatskoj (Sisačka biskupija).
Odlučili smo pomoći Caritasovu Domu u Oborovu i Domu za invalide u Komarevu te još nekim udrugama u Sisku, Petrinji, Letovaniću i Glini.
Članovi naše Misijske zajednice darivali su svoje priloge preko banke i osobno misionaru. Budući da je i ova godina specifična, odlučili smo produžiti našu korizmenu akciju i završiti je nakon Dana zajedništva Misije (misijsko hodočašće Gospi u Rheinau, koje pada u prvu nedjelju u rujnu, 5. rujna). Akciju ćemo završiti sredinom listopada 2021. Tako i dalje članovi naše Misije mogu davati svoje priloge za korizmenu akciju.
Svoje priloge za korizmenu akciju možete uplatiti na naš bankovni račun s naznakom:

KORIZMENA AKCIJA.
Naš račun u banci (Credit Suisse AG):
Kroatische Katholische Mission
Kloesterliweg 7, 8500 Frauenfeld
Konto: 80-500-4
IBAN CH53 0483 5066 1728 9100 0

Želja nam je i ubuduće biti s onima kojima je najteže, koji su rođeni bolesni ili s poteškoćama koje ih prate do kraja života. Želimo i dalje vjerovati i živjeti djelujući po Isusovoj riječi: «Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!» (Mt 25, 40)

Hodočašća u 2021. godini

Ako bude moguće organizirati hodočašća, bit će obavijesti preko Movisa, na **www.hkm-frauenfeld.ch** ili na Facebooku: **facebook.com/HKMThurgauSchaffhausen.**

16. Dan misijskog zajedništva – Rheinau 2021.

Dan zajedništva naše Misije – hodočašće Gospi na otočić Rheinau, ove godine proslavili smo u nedjelju 5. rujna. Sabralo se lijepo mnoštvo vjernika, a dvadesetak vjernika, uglavnom mladi, došlo je pješice. Slavili smo sv. Misu te imali kratko klanjanje i blagoslov s Presvetim. Predali smo Bogu i Gospi svoje živote i dane koji su ispred nas.

Zbor je proslavio Boga i počastio nas lijepim pjevanjem, a sviračica Antonija Bočkaj svojim predivnim glasom pokazala je vrhunac glazbenog umijeća. Hvala im na trudu. Hvala i ministranticama i čitačima te Veri Devčić za lijepi domaći kruh koji smo prikazali na sv. misi.

I ovaj put darovali smo svoje priloge za djecu s posebnim potrebama u sklopu naše Korizmene akcije, koju polako privodimo kraju. Kolekta je iznosila 1.395 CHF. Hvala svima na sudjelovanju, zajedništvu i prilozima za Korizmenu akciju.
Ove godine nismo mogli imati zajednički ručak ni bilo-kakvo čašćenje, inače bi prilozi za ovu akciju bili mnogo veći.

50. obljetnica braka

Josip i Marija Novina

Josip je iz Slanog Potoka kod Gornje Stubice, a Marija (r. Novak) je iz Orehovice, u Međimurju. Došli su u Švicarsku 1969. godine. Tada se nisu poznavali. Upoznali su se u Švicarskoj, a vjenčali su se u Orehovici 1971. godine, 1. svibnja, na blagdan sv. Josipa radnika. Josip je radio u GF-u, a Marija u Storzu i Knorru. U braku su dobili dvoje djece: kćer Ljiljanu i sina Kristijana. Imaju i četvero unučadi: Fabiana, Ivana, Noaha i Davida. Oni su se s njima radovali na obljetnicu braka i slavili unatoč pandemijskim ograničenjima, a s njima su slavili i snaha Mihaela i zet Milan te Linda.
Josip i Marija bili su u Misijskom vijeću Schaffhausen desetak godina, a Marija je nekoliko godina bila predsjednica vijeća. Marija i Josip vole Misiju i surađivali su sa svim svećenicima čak i prije nego je Misija osnovana. Ostali su povezani i s njima kada su otišli u mirovinu u Bosnu i Hercegovinu. Ostali su veliki prijatelji s fra Karlom Lovrićem. Podupiratelji su međugorskog lista Glasnik mira i Radiopostaje Mir Međugorje. Mnogi su postali podupiratelji Radija Mir Međugorje zahvaljujući upravo Mariji i Josipu.
Kad pogledam život i djelovanje Josipa i Marije u našoj Misiji te njihov odnos prema Crkvi, misionarima i Misiji, sjetim se zapisa Ive Andrića o fra Marku Krneti: «Ovaj je volio manastir kao dušu svoju. Da se zna!» Oni vole Crkvu, Misiju, misionare i sve svećenike, rekao bi Andrić, «kao dušu svoju. Da se zna!»
Lijepo je imati ih u društvu. Nikada ne opterećuju, podržavaju sve poduhvate i djela Misije, djeluju konstruktivno i pozitivno, a sve zalijevaju ustrajnom molitvom, koja je garant uspjeha svih poduhvata koji se događaju u Božje ime. Hvala Mariji i Josipu na svemu dobrom i pozitivnom! Sretno im i čestito sve bilo!

NAŠI POKOJNICI

Ivan Bubalo 1960. – 2021.

Ivan se rodio 1960. godine u brojnoj obitelji Bariše i Anđe r. Andrijanić, u Novim Mihaljevcima kod Požege, u Hrvatskoj. Ondje mu još žive majka, sestra i tri brata.
Vjenčao se s Danicom Dodig 18. 7. 1981. i potom došao u Švicarsku. Godine 1982. rodila im se kći Sanela, a 1987. sin Kristijan.
Radio je u uglavnom u GF-u i 26 godina u Knorru. Bio je član nekoliko udruga u Schaffhausenu i uvijek uključen u humanitarne akcije, posebno devedesetih godina, te u brojne misijske aktivnosti. Shvaćao je da mi kršćani ne možemo postojati bez zajedništva, suradnje i sloge. Uime svih članova naše Misije – hvala mu.
Bavio se sportom. U rodnoj Slavoniji bio je nogometaš, a kasnije je igrao u NK Dinamo iz Schaffhausena, od samog osnutka 1982. Bio je i aktivan kuglač.
Oko Uskrsa osjetio je zdravstvene probleme, a početak kraja bio je 5. 8. 2021. U nedjelju 12. 9. 2021. zatvorila se posljednja stranica knjige Ivanova ovozemaljskog života.
Iskrena sućut supruzi Danici, kćeri Saneli i zetu Marcu, unučadi Sofiji, Nini i Noi te sinu Kristijanu i nevjesti Nikolini.
Počivao u miru Božjem!

MISIJA AARGAU

Hrvatska katolička misija
Bahnhofplatz 1, 5400 Baden,
Telefon: 062 822 04 74; Faks: 062 822 57 75
Natel: 079 819 87 15
E-Mail: niko.leutar@kathaargau.ch
www.hkm-aargau.ch

Misionar: **fra Niko Leutar**
Suradnici: **Mario Lovrić i Sanja Nevistić**
s. Tereza Paluca (orguljašica i vod. zborova)

▪ Raspored misa

▪ AARAU/ BUCHS: crkva sv. Ivana, Bühlstrasse 8, svake nedjelje u 8.30 i 9.30
▪ WETTINGEN: crkva sv. Ante, Zentralstrasse 59, svake nedjelje u 12.30 i 13.30, te krunica i sv. misa svakog četvrtka u mjesecu u 19.30, a svakog prvo četvrtka krunica i klanjanje Presvetom u 19.30
▪ MENZIKEN: crkva sv. Ane, Mühlebühlstrasse 5, svake 2. i 4. nedjelje u 16.00 sati.
▪ ZOFINGEN: crkva Krista Kralja, Mühlethalstrasse 15, svake 1. 3. i 5. nedjelje u mjesecu u 16.00
▪ RHEINFELDEN: crkva sv. Josipa, Hermann-Keller-Strasse 10, svake 4. subote u mjesecu u 17.45
▪ BAD ZURZACH: crkva sv. Verene, Hauptstrasse 42, prva subota u mjesecima: veljača, ožujak, svibanj, lipanj, rujan, listopad i studeni - u 18.00 krunica, a u 18.30 sv. misa
▪ OBERENTFELDEN: crkva sv. Martina, Erlenweg 5, svakog petka krunica i misa u 19.30 sati, a svakog 1. petka krunica, misa i klanjanje Presvetom.

Raspored održavanja vjeronauka za prvopričesnike i krizmanike (župna kateheza)

Baden - srijedom u prostorijama Misije (Bahnhofplatz 1)
od 14 do 15 sati – prvopričesnici,
a od 15 do 16 sati – krizmanici
Aarau - srijedom u prostorijama Misije (Laurenzenvorstadt 71)
od 17 do 18 sati – prvopričesnici,
a od 18 do 19 sati - krizmanici

Vjeronauk nedjeljom prije ili poslije svete mise – za svu djecu

Buchs - 1.– 9. razred (dvije skupine), 1. i 3. i 5. nedjelja u mjesecu od 10.30 do –11.10 sati
Wettingen - 1.– 9. razred (dvije skupine), 2. i 4. nedjelja u mjesecu od 11.15 do 12 sati
Menziken - svi, 2. i 4. nedjelja u mjesecu od 17 do 18 sati
Zofingen - svi, 1., 3. i 5. nedjelja u mjesecu od 17 do 18 sati

Misijski Kalendar

Sveta krizma 2023.

Sveta krizma predviđena je za godinu 2023. godinu. Kandidati za krizmu već se pripremaju vjeronaučnom obukom za ovaj veliki dan. Roditelji na vrijeme prijavite vaše dijete za krizmu.

Prva pričest 2022.

Prva sveta pričest bit će 7. svibnja 2022. godine u Buchsu. Molim roditelje koji žele da im dijete bude poučeno na materinskom jeziku i pripremljeno za Prvu svetu pričest i ispovijed, da popune prijavnice koje mogu podići kod misionara. Kandidati su djeca trećeg razreda osnovne škole.

Bračni jubilarci

U nedjelju, 24. listopada 2021. godine, na svim svetim misama, na poseban način molit ćemo i blagosloviti sve one koji u ovoj godini slave svoju obljetnicu braka. Molim ih da se prijave u Misiju zbog organizacije.

Svi Sveti i Dušni dan

Sveta misa na Sve Svete 1. 11. 2021. bit će u Wettingenu u 19 sati, a na Dušni dan 2. 11. 2021. u Buchsu u 19 sati.

Prodaja adventskih vijenaca

Zajednica žena će i ove godine pripremiti i prodavati adventske vijence u nedjelju Krista Kralja 21. 11. 2021. godine. Sva dobit ide u humanitarne svrhe. Hvala ženama koje pripremaju i svojski se trude oko ovoga projekta kao i vama koji ih podržavate.

Pomoć Domovinskoj crkvi

I ove godine nakon svetih misa u subotu 27. 11. i u nedjelju 28.11. 2021., prema ustaljenoj tradiciji, skupljat ćemo pomoć Domovinskoj crkvi. Hvala Vam što se odazivate i velikodušno pomažete župu ili projekt za koji skupljamo pomoć.

Nikolinje

Proslava Nikolinja predviđena je za subotu 11. 12. 2021. godine u Bärenmatte u Suhru ukoliko epidemiološki razlozi budu dozvoljavali okupljanja vjernika.

BOŽIĆNE ISPOVIJEDI

Menziken, 1. 12. 2021. od 18 sati
Buchs, 8. 12. 2021. od 18 sati
Wettingen, 13. 12. 2021. od 18 sati
Zofingen, 16. 12. 2021. od 18 sati
Rheinfelden, 18. 12. 2021. od 17.45 sati

MISE ZORNICE U DOŠAŠĆU

Srijedom - 1., 8., 15. i 22. prosinca 2021. u 6.30 sati u Buchsu
Petkom - 3., 10., i 17. prosinca 2021. u 6.30 sati u Wettingenu

Kršteni u Misiji

Sara Anđelić, kći Maria i Katarine r. Pjanić, (Oftringen), 27. lipnja 2021. u Buchsu
Alina Karadža, kći Kristiana i Ivane r. Zeko, (Brunegg), 3. srpnja 2021. u Wettingenu
Kristina Dujković, kći Zdenka i Marine r. Jurakić, (Buchs), 5. srpnja 2021. u Wettingenu
Lena Ćorić, kći Ivice i Dijane r. Pavić, (Gränichen), 22. kolovoza 2021. u Buchsu
Isabella Barukčić, kći Ilije i Ružice r. Barukčić, (Unterseggenthal), 22. kolovoza 2021. u Wettingenu
Sofia Budimir, kći Mate i Ive r. Bago, (Vordemwald), 28. kolovoza 2021. u Zofingenu
Mateo Marković, sin Gorana i Ivane r. Jurakić, (Aarau Rohr), 28. kolovoza 2021. u Buchsu
Valentina Marchesin, kći Fabia Alessandra i Diane r. Tomić, (Lenzburg), 4. rujna 2021. u Niedergösgenu
Anna Perković, kći Ilije i Josipe r. Bratić, (Ehrendingen), 11. rujna 2021. u Ehrendingenu
Leon Ćorić, sin Andrije i Tamare r. Lučić, (Aarau Rohr), 12. rujna 2021. u Buchsu
Emilian Bajo, sin Tomislava i Mareje r. Bojić, (Gränichen), 18. rujna 2021. u Suhru
Mia Garić, kći Josipa i Matee r. Sastić, (Menziken), 18. rujna 2021. u Menzikenu
Isabella Fazlić, kći Daria i Anđele r. Švraka, (Uitikon), 25. rujna 2021. u Einsidelnu
Noah Elia Bošnjak, sin Nenada i Mateje r. Matošević, (Wettingen), 25. rujna 2021. u Wettingenu
Karlo Barić, sin Ivana i Žane r. Volić, (Oftringen), 25. rujna 2021. u Zofingenu

Vjenčanja

IVAN SUČIĆ I SANDRA KAFADAR, 19. lipnja 2021. u Jonenu
NIKO STANIĆ I VIKTORIA MUSA, 10 srpnja 2021. u Rheinfeldenu
MARTIN KONTIĆ I KRISTINA DUJKOVIĆ, 23. srpnja 2021. u Sesvetskim Selima
PETAR KESTEN I ANDREA TADIĆ, 27. srpnja 2021. u Zadru
SLAVEN STOJAK I ANDREA STIPOVIĆ, 30. srpnja 2021. u Brckovljanima
ELIJAS MADŽAREVIĆ I MARIJA BILIĆ, 31. srpnja 2021. u Gradecu
IVICA KATIĆ I DANIJELA KOSIĆ, 31. srpnja 2021. u Županji
MIRKO PAVIĆ I PETRA RAGUŽ, 31. srpnja 2021. u Podhumu
JOSIP VISKOVIĆ I LUCIJA ŠLJIVIĆ, 6. kolovoza 2021. u Zadru
ANTE IVANČIĆ I MARIJA ČULO, 6. kolovoza 2021. u Grabovici
IVICA BARUKČIĆ I KATARINA KOVAČEVIĆ, 13. kolovoza 2021. u Odžaku ?
FABIAN VOGLER I SANDRA ANA ĆORKOVIĆ, 21. kolovoza 2021. u Zagrebu
HRVOJE GAVRANIĆ I IVANA GUDELJ, 4. rujna 2021. u Luggernu
ROBERT MIŠIĆ I NIKOLINA BARAĆ, 11. rujna 2021. u Wettingenu

50. obljetnica braka

Tado i Jelka Pranjić

Tado i Jelka Pranjić proslavili su u petak, 17. rujna 2021., u crkvi svetoga Martina u Oberentfeldenu, zlatni pir. Svetu misu s prigodnim slovom slavio je fra Niko Leutar. Pred njim su Tado i Jelka izrekli obnovu obećanja vjernosti. Pjevao je veliki dio Misijskog zbora pod ravnanjem s. Terezine. Ugodno druženje nastavljeno je župnoj dvorani. Tado Pranjić je rođen 3. srpnja 1952. godine u Lugu, župa Radunice, tada općina Zavidovići, a Jelka, djevojački Vidović, rođena je 7. siječnja 1951. u Ljubatovićima, župa Novi Šeher, općina Žepče. Crkveno vjenčanje bilo je 15. rujna 1971. godine u crkvi u Novim Šeheru. Do 1990. godine živjeli su u Lugu, župa Lug – Branković, a od tada do danas u Oberentfeldenu. Život u hodu s Bogom i sa svojom Misijom, koju su pomagali u svim aktivnostima, obilježio je njihovu svakodnevnicu. Tade i Jelka! Hvala Vam na ustrajnom i hrabrom svjedočenju kršćanskih vrednota! Za sve neka vam dobri Bog podari svoj blagoslov i obilje ljubavi u daljnjem tijeku života!

Misijska kronika

Na putu Gospi u Leuggern-Grotte

Na fotografijama gore su naši ovogodišnji hodočasnici koji su se odvažili poći pješice, u subotu, 14.08. 2021. Gospi u Leugern, ispred crkve Sv. Ante u Wettingenu i ispred crkve sv. Petra i Pavla u Aarau.

Blagoslov školaraca

Za uspješan početak nove školske i vjeronaučne godine slavili smo u nedjelju, 29. kolovoza 2021. u Buchsu, Wettingenu i Zofingenu svetu misu i zazvali Božji blagoslov na sve školarce i njihove roditelje.

Velika Gospa, 15. 8. 2021.

Na Veliku Gospu, Marijino Uznesenje na Nebo slavili smo svete mise u Wettingenu, Zofingenu i u Gospinom svetištu u Leuggernu u večernjim satima.

Mala Gospa – Gospin rođendan

Na blagdan Male Gospe, rođenja Blažene Djevice Marije, 8. rujna 2021., hodočastili smo Gospi. U večernjim satima molili smo krunicu, slavili svetu misu i u procesiji izmolili po sedam Očenaša, Zdravo Marijo i Slava Ocu. Gospe draga čuvaj svoj vjerni narod!

Zahvala

Za vrijeme ljetnog odmora u našoj Misiji u zamjeni je bio fra Miro Jelečević, prof. na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Fra Miri iskreno zahvaljujem!

Program duhovne obnove, 27. zavjetnog hodočašća sv. Vereni u Bad Zurzach i Dan Misije

Duhovna obnova je prigoda za povratak Bogu, za produbljivanje i življenje većom hrabrošću vlastite vjere, za označivanje pripadnosti Crkvi, «učiteljici ljudskog roda».

Program:
Wettingen: četvrtak, 28. 10. 2021.
od 18.30 do 21 sati u crkvi sv. Ante
Aarau: petak, 29. 10. 2021.
od 18.30 do 21 sati u crkvi sv. Petra i Pavla
Bad Zurzach: subota, 30. 10. 2021.
od 16 do 19 sati u crkvi i na grobu sv. Verene

Nedjelja, 31.10. 2021. u Buchsu 8.30 i 9.30, Wettingenu 12.30 i 13.30 i Zofingenu 16 sati (ovisno o epidemiološkoj situaciji)
Voditelj duhovne obnove, hodočašća i proslave Dana Misije bit će dr. vlč. Tomislav Markić, ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu.

Susret ministranata 2021.

U subotu, 18. 9. 2021. imali smo u našoj misiji Ministrantski susret. Tu smo se upoznavali, vježbali i družili se u vremenu od 10 do 16 sati. Na susretu se okupilo 40 ministranata svih uzrasta od predškolaca do osnovnoškolaca.
Cilj susreta, koji se već tradicionalno održava jednom u godini je potaknuti rast u zajedništvu i prijateljstvu s Kristom, raditi na osjećaju pripadnosti i ljubavi prema Crkvi i misijskog zajednici, osvještavanje smisla i važnosti služenja kod oltara.

NAŠI POKOJNICI

Martin Sakač 1991. – 2021.

Martin je rođen 12. prosinca 1990. u bolnici Muri kao treće dijete Jelene i Ivana Sakaca. Već je tada bilo jasno da je pomalo «usijana glava». Imao je svog velikog brata Ivana za idola i ugledao se na njega u mnogim područjima. Bio je svuda prisutan, iako najmanji, ali uvijek na čelu, jer ipak je tu bio njegov stariji brat. Ljetne smo dane često provodili na obližnjem bazenu, stoga ne čudi što je Martin s tri godine već naučio plivati. Martin je rado provodio dane sa svojim ocem vozeći se na biciklu. Sjedio je odozada na svojem žutom dječjem sjedalu i bio sretan i nasmijan.
Nažalost, život mu nije uvijek bio dobar. Sa 14 godina obolijeva od raka. Iako se mogao izliječiti, postojao je dubok strah da će se bolest ponoviti. To je možda jedan od razloga što je ponekad kretao krivim putem. Unatoč svemu, Martin je bio draga osoba. Volio je svoju obitelj, mamu, tatu, brata i sestru više od svega. Mama mu je bila najbliža skrbnica, kojoj nažalost nije mogao dovoljno često reći koliko je voli i koliko joj je zahvalan na podršci.
U kolovozu 2016. rodio mu se sin Milo. Martin ni tada nije znao što bi sa silnim osjećajima. Također ga je volio više od svega, čak i ako nije uvijek mogao iskazivati ljubav prema bližnjemu kako bi volio, pokazao je to na svoj, drugačiji način.
Godine 2021. Martin uzima život u svoje ruke želeći sve loše ostaviti iza sebe. Odlično je napredovao i bio je spreman za novi početak! Međutim, nitko nije znao da će to ponovno pokretanje, povezano i s gubitkom oca, brzo dočekati kraj. Martin sada počiva u miru sa svojim voljenim ocem.
Martine, volimo te i uvijek ćeš nam nedostajati! Uvijek ćeš biti u našim srcima. Možda sada sjediš na žutom sjedalu tatinog bicikla i pokazuješ na nas! Počivaj u miru. Obitelji iskrena sućut!

Ivanka Posavec 1971. – 2021.

Cvjetin Markajić 1937. – 2021.

Nada Vuk 1953. – 2021.

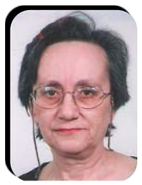

Nada je rođena u Zagrebu 12. 4. 1953. godine od oca Franka Grame i majke Ljubice Domitrović. U Zagrebu je završila odgajateljsku školu gdje je 18 godina provela kao odgajateljica. Voljela je glazbu i ples. Svirala je harmoniku. Plesala je u folkloru «Vinko Jeđut» i «Ladu». Godine 1977. sklapa brak s Josipom Vukom i rađa petero djece: Hrvoje (1977.), Vedran (1980.), Maja (1983.), Ivan (1992.) i Matej (1993.).

Godine 1991. dolazi mužu u Švicarsku i ostaje do svoje smrti. U kantonalnoj bolnici u Aarau 3. 8. 2021. umire nakon kratke i opake bolesti upale pluća i korone. Unuk Gabriel je razlog njenog ostanka i nepovratka u Hrvatsku.

Bit će sahranjena na Mirogoju kod oca i majke. Svetu misu zadušnicu za njenu dušu slavili smo u Buchsu u crkvi svetoga Ivana 20. kolovoza 2021. godine. Obitelji iskrena sućut.
Počivala u miru Božjem!

MISIJA ZUG

Hrvatska katolička misija
Landhausstrasse 15, 6340 Baar
Telefon: +41 767 71 43
Fax: +41 41 767 71 44
E-Mail: hkm@zg.kath.ch

Misionar: **fra Slavko Antunović**
Langgasse 18, 6340 Baar
Telefon: +41 41 763 11 86
Natel: +41 79 939 13 93
E-Mail: slavko.antun@gmail.com

Suradnica: **s. Zdenka Ćavar**

Uredno vrijeme: utorkom i petkom od 10.00 do 12.00 i od 15.00 do 17.00 sati. Ostalim danima prema dogovoru.

Raspored misa

- ZUG: Pfarrkirche - Gut Hirt, Baarerstr. 62, svake nedjelje u 11.00 i 12.00 sati, a zadnje nedjelje u mjesecu u 10.45 i 11.30 sati.
- ALTDORF: kapelica sv. Josipa, Missionshaus, St. Josefs-Weg 15, svake 1. i 3. nedjelje u mjesecu u 17.00 sati.
- PFÄFFIKON: Pfarrkirche, Mühlematte 3, svake 2. i 4. nedjelje u mjesecu u 14.30 sati.
- SCHWYZ: Kapuzinerkirche, Herrengasse 33, svake 2. i 4. subote u mjesecu u 17.00 sati.
- EINSIEDELN: svake 1. subote u mjesecu u 18.00 sati.

Misijski Kalendar

Prema novim epidemiološkim mjerama broj prisutnih na slavljima svetih misa i molitvenim skupovima može biti 50.
Po tim istim mjerama broj ne bi bio ograničen za one koji imaju certifikat da su cijepljeni, da su preboljeli covid ili imaju negativan test.

Od nedjelje 19. rujna 2021. ponovno su dvije sv. mise u Zugu (Gut Hirt) u 11.00 i 12.00 sati. Ipak kao i do sada zadnje nedjelje u mjesecu su mise nešto ranije prva je u 10.45, a druga u 12.30 sati.

Svetkovina Svih Svetih
Svete mise bit će kao i do sada u Zugu u 11.00 sati i u Lachenu (Riedkapelle) u 15.30 sati.

Raspored u božićno vrijeme
Raspored božićnih ispovijedi, božićnih misa, kao i proslave Nikolinja, najavit ćemo na vrijeme s oltara, a vjerojatno sve će biti kao i dosadašnjih godina, ali to sada ne možemo još obznaniti radi mogućih promjena s obzirom na epidemiju i vrijeme u kojem se nalazimo.

Kršteni u Misiji

Kira Stojak, kći Tonija i Jelene r. Novokmet, 26. lipnja 2021. u Pfäffikonu SZ
Kiara Dubravac, kći Denisa i Ivone r. Ilić, 26. lipnja 2021. u Zugu - Gut Hirt
Tino Andrijanić, sin Mije i Ane r. Markotić, 3. srpnja 2021. u Zugu - Gut Hirt
Ivano Gavrić, sin Tome i Antonije r. Čolić. 11. rujna 2021. u Sisikonu
Valentina Ilić, kći Slavka i Iline r. Arlović, 12. rujna 2021. u Pfäffikonu SZ
David Biuk, sin Ivanov i Melanie r. Barišić, 25. rujna 2021. u Zugu - Gut Hirt

24. Zavjetno hodočašće HKM Zug u Einsiedeln

Kao i svake godine i ove prve subote u mjesecu, 4. rujna, vjernici Hrvatske katoličke misije Zug hodočastili su u Gospino svetište u Einsiedeln na svoje tradicionalno 24. po redu HODOĆAŠĆE GOSPI VELIKOG KRSNOG ZAVJETA. Više skupina uputilo se već u ranim prijepodnevnim satima pješice prema Einsiedelnu.

U 17.00 sati okupili smo se svi pred bazilikom i započeli pobožnost križnog puta. Po završetku Križnog puta hodočasnici su se uputili prema Jugendkirche gdje smo slavili sv. misu.

Na kraju sv. mise molili smo molitvu Gospi Velikog hrvatskog krsnog zavjeta, te ispovijest vjere Hrvata katolika i primili blagoslov.

Sv. Krizma 5. rujna 2021.

Sv. krizma u misiji koja se trebala proslaviti u mjesecu svibnju a nije iz dobro nam svima poznatih razloga. Epedemiološke mjere u to vrijeme nisu omogućavale dolazak biskupa iz Domovine. Dana 5. rujna 2021. u 11,00 sati smo imali slavlje sv. krizme prvi put u crkvi Gut Hirt gdje inače slavimo sv. misu svake nedjelje. Do sada je krizma bila uvijek subotom poslije podne kad je ova naša crkva zauzeta, pa se moralo tražiti drugu crkvu na području Zuga ili Baara. Sakramenat sv. Potvrde našim mladima podijelio je krčki biskup mons. Dr. Ivica Petanjak. U njegovoj pratnji bio je i njegov tajnik vlč. Josip Karabaić. 17 krizmanika je čekalo da se u misiji proslavi sv. krizma, a neki su primili sakramenat i po župama u kojima borave.
Krizmanici su se dostatno i vrlo dobro pripremili za ovaj sakramenat odraslih iako nije bilo moguće imati vjeronauk kao prijašnjih godina. Prije krizme su se svi

ispovijedili, na misi su sudjelovali u čitanjima, molili su molitvu vjernika i kratko na početku pozdravili biskupa, roditelje, kumove i sve prisutne, a također na kraju i zahvalili svojim riječima Bogu za milosti i darove koje su primili, biskupu na njegovu dolasku, podjeli sakramenta i naravno obećali da će i dalje čuvati, živjeti, svjedočiti svoju vjeru sada ne više kao djeca nego kao odrasli i punopravni članovi svoje Crkve. Njihova imena: *Luka Adžaip, Sofia Babić, Michael Botić, Veronika Greganović Leoni Gabriela Jandrić, Ines Jurić, Iva Kalinić, Katarina Kalinić, Ivana Križanović, Anđela Križanović, Laura Milardović, Laura Perković, Manda Pocrnja, Sara Rusan, Patrik Rusan, Kijara Šapina, Valentino Volić.*

Proslava sv. Ive u Pfäffikonu

Sv. Ivu Zaštitnika misijske zajednice u Pfäffikonu ove godine smo proslavili u nedjelju 27. lipnja kako je to bivalo i prije u nedjelju iza svetkovine Rođenja sv. Ivana Krstitelja. Ove godine bez procesije i vanjske proslave.
U crkvi smo slavili sv. misu, molili našega Zaštitnika za ovu zajednicu koja se okuplja u crkvi St. Mainrad u Pfäffikonu, cijelu našu Misiju i cijelu Crkvu.

NAŠI POKOJNICI

Anđelko Perković 1957. – 2021.

Anđelko se rodio 2. studenog 1957. godine u Držanlijama, župa Bila kraj Livna, kao peto od šestero djece od oca Slavka i majke Ive r. Pervan. Svoje djetinjstvo i mladenaštvo proveo je u rodnom mjestu pomažući svojim roditeljima. Trbuhom za kruhom odlazi sa osamnest godina u Zagreb pa zatim u Njemačku.
Godine 1982. sklapa crkveni brak sa svojom izabranicom Ružom r. Pavić s kojom živi u sretnom braku u kojem im Bog daruje četvero djece: dva sina Ivicu i Boška, te dvije kćeri Ivanu i Slavicu.
1985. godine dolazi u Švicarsku s bratom Ivicom, a poslije mu se pridružuje supruga Ruža i sinovi Ivica i Boško. Radio je na građevini i očinski skrbio za svoju obitelj i školovanje svoje djece.
Iznenada 28.07.2021. zauvijek je prestalo kucati njegovo veliko srce. Ostali smo bez svoga oca, a naša majka bez svoga supruga, ali u našim srcima trajno će ostati njegov lik i njegova ljubav, jer nećemo nikada zaboraviti sve ono što je radio i činio za nas.
Pokopan je 29.07.2021. u svom rodnom mjestu kojega je neizmjerno volio i kojemu se uvijek rado vraćao. „Ja sam uskrsnuće i život, tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će (Iv. 11,25).
S vjerom u ponovni susret u nebu, ostaju u duhu i ljubavi povezani s tobom: tvoja supruga, sinovi, kćeri, rodbina, prijatelji kojima toliko nedostaješ. Počivaj u miru Božjem, dragi naš tata.

MISIJA TICINO

Hrvatska katolička misija
Al Mai 18, 6528 Camorino
Telefon: 091 840 23 06
Mobilni: 079 203 92 40
E-Mail: hkmticino@gmail.com
www.hkm-ticino.ch

Misionar: **fra Slaven Mijatović**

▪ Raspored misa

▪ ASCONA: crkva u Collegio Papio, svake nedjelje u 9.30 sati
▪ BIASCA: Chiesa parrocchiale, svake nedjelje u 11.30 sati
▪ GIUBIASCO: Chiesa san Giobbe, svake nedjelje u 13.00 i svakog I. petka u 19.00 sati
▪ LOCARNO: Chiesa Nuova, via Cittadella 17, svakog četvrtka u 19.00 sati
▪ LUGANO: S. Lucia, Massagno, svake subote u 19.00 sati

Poštovani vjernici HKM Ticino, kako već znate, izišle su nove norme.

Dužni smo ih poštivati i naša zajednica će ih poštivati – onako kako su napisane.
Molim vas, budimo disciplinirani.
Bog čita srca ljudi – i po srcu sudi.

Dakle, 50 vjernika može u svaku crkvu – obavezan popis; ako bi bilo više od 50 onda svatko mora pokazati potvrdu o cijepljenju, test ili potvrdu o preboljenju. To je prva mogućnost na koji način se vjernici mogu okupljati u crkvi.
Druga je mogućnost veći broj vjernika od 50 – ali svi moraju imati potvrdu o cijepljenju, preboljenju ili negativan test. Zato su neke misijske zajednice i takvima ponudile slavljenje sv. Mise, jer je moguć veći broj cijepljenih vjernika u crkvi …

Ipak: Tako smo stavljeni u nezavidnu poziciju – da se jedni drugima zamjerimo … Molim vas, nemojmo to činiti – nemojmo, kao kršćani, činiti nikakvo zlo bližnjemu: ni u mislima ni u riječima ni u djelima, bez obzira jesmo li cijepljeni ili ne.
Ionako ćemo svi Gospodaru života i smrti prije ili kasnije – i nisam siguran da će trebati ili važiti iti jedna ljudska, federalna, kantolana ili koja druga propusnica, potvrda, putovnica ili slično …
Sjetimo se: Svako zlo ima svoj rok trajanja. Tako i ovo zlo pandemije ili čega već ima svoj vijek – rok trajanja. Kada prestane – neka se tada pogledamo u ogledalo i kažemo: bio sam čovjek – cijepljen ili ne i poštivao sam bližnjega kako me Božja pravila uče …
Sve vas lijepo pozdravljam u želji i molitvi da nas blagoslovi, zaštiti i čuva dobri Bog!

Najava krizme

Podjela sakramenta sv. Krizme predviđena je za dan 16.10.2021. Biskup Marko Semren potvrdio je svoj dolazak.
Šest naših kandidata uredno pohađa satove vjeronauka – satove, koji su susreti u vjeri.
Kao svećenik pokušavam ono što bi zasigurno roditelji željeli: produbiti znanje i svijest o vjeri kod djece koji primaju sakramenat sv. Krizme. Prigoda je prisjetiti se značenja sv. Krizme prema Katekizmu Katoličke Crkve:
Samo slavlje sv. Krizme jest «poseban izljev Duha Svetoga» – kako je nekada Duh Sveti bio podijeljen apostolima (KKC 1302).

Učinak Krizme u vjeri je:
☑ Dublje ukorjenjenje u božansko posinjenje
☑ Čvršće sjedinjenje s Kristom
☑ Umnaža u nama darove Duha Svetoga
☑ Usavršuje naš vez s Crkvom
☑ Hrabro ispovijedanje vjere – svjedočenje križa (Ibid 1303).

Krizmanik je pomazanik – kršćanin u punini. Potvrđenik – mladić ili djevojka koji je postigao dob razuma treba ispovijediti vjeru, biti u stanju milosti, imati nakanu da primi sakrament te biti spreman prihvatiti zadaću Kristova učenika i svjedoka – ukratko svjedočiti vjeru svojim životom (Ibid 1319).
Nije naodmet prisjetiti se da su roditelji prvi učitelji svoje djece u vjeri. I ne samo u vjeri …
Naših šestoro mladića i djevojaka primiti će po sakramentu Krizme puninu Duha Svetoga. Katekizam lijepo govori – naučava da ovaj sakramenat daje život u punini, hrabrost, daje obilje, čisti, raduje, čini gipkim čovjeka, ozdravljuje, liječi udarce i rane, ovaj sakramenat čini da pomazanik (krizmanik – krizmanica) zrači ljepotom, zdravljem i snagom.
Najkraće – blagoslov Božji molimo za naše krizmanike, njihove obitelji, našu zajednicu …

Najave za Božić

NIKOLINJE – Danom Misije smo se uspjeli okupiti – susresti. Hoćemo li imati prigodu proslaviti Nikolinje još uvijek ne znamo. Rado bismo to učinili makar u Luganu budući je dvorana u Giubiascu postala Covid-centar. Još uvijek nemamo informacije hoće li biti moguće. Ipak vas molim držite kontakt sa facebook stranicom Kami Ticino. Tamo ćemo objavljivati sve potrebne informacije.

ISPOVIJED – Nesigurnost je i ove godine što će se dogoditi o božićnim blagdanima i koje će mjere biti na snazi. Rado bismo da bude božićna sv. Ispovijed i svi božićni događaji – ali u ovoj nesigurnosti ništa ne možemo najaviti, obećati.
Ipak – bit ćete pravovremeno obaviješteni.

ODRŽAVANJE MISIJSKE ZAJEDNICE

▪ Pismo iz Zuricha

Ono što se zove «šansa» je u vašim rukama. Nemojte propustiti šansu da imate svoju Hrvatsku katoličku misiju u Ticinu.

Vi znate, poštovani vjernici HKM Ticino, da od 2019. godine – «sudbina» – tj. dugotrajnost ove naše misijske zajednice leži u vašoj dobroj volji. Dok vi budete htjeli i to pokazivali dotle će ova zajednica i opstojati.

Nije nepoznato da se na kršćanskom Zapadu mnogo toga mjeri mjerom novca. Neću moralno prosuđivati tu činjenicu – je li dobra ili nije, tj. moralno ispravna ili ne – ali je činjenica sastavljena u ugovoru (pravnom aktu) da dok bude dovoljno uplaćenog novca dotle će zajednica sa hrvatskim svećenikom opstojati.
Napominjem da ćete dobiti pismo računa HKM Ticino sa svim informacijama početkom desetog mjeseca. Naravno da ste slobodni postaviti sva pitanja vezana za taj račun i na ta pitanja dobiti odgovore. Za taj račun brine osoblje iz Zuricha (fra Ivan Prusina) i sve stavke su sasvim jasne – za sve one koje to zanima.
U razgovoru sa fra Ivanom doznajem da je tridesetak obitelji manje uplatilo nego prve godine (kada smo «očistili godinu») – i time je manji iznos na računu te smo ušli u manjak.
Potičem vas i ovom prigodom da – ukoliko je vaša želja da HKM Ticino opstane, darujete svoje darove – velikodušno i radosno – na radost svih koji rado slušaju Riječ Božju na svom materinjem, hrvatskom jeziku i slave otajstva vjere na jeziku naših djedova i pradjedova.

DAN MISIJE

Dana 5. rujna 2021. u Gudu TI, uz puno truda Misijskog vijeća uspjeli smo organizirati Dan Misije. Susret vjernika HKM Ticino, nakon dvije godine borbe protiv pandemije.

Svi susreti vjerskog, religioznog sadržaja nailaze na poteškoće. A svaki čovjek po naravi nije otok – nije stvoren da bude sam. Imamo potrebu jedni za drugima, za prijateljima – biti zajedno.

Susret je započeo molitvom, slavljem sv. Mise. Slijedio je ručak, a onda – po dobrom starom običaju – zabava. Mora se priznati talenat mnogima: neki lijepo pjevaju, neki su jednostavno dobri zabavljači-voditelji, drugi skromno ali korisno rade u ulozi kuhara, na baru, drugi opet održavaju red na parkingu … gledao sam sa strane i govorio sam u sebi – šteta da nije došlo više ljudi. Ali opet i to je za razumjeti: mnogi se još vraćaju s odmora, mnogi nisu znali za ovaj događaj, mnogi su htjeli ali zbog covid-programa nisu mogli.

Uglavnom to je bila lijepa šansa za susresti se nakon dugo vremena. Vrijeme nas je lijepo poslužilo, mnogi su se nasmijali pomolili smo se i uživali biti zajedno.

Velika hvala Misijskom vijeću, dečkima u kuhinji – svima koji su na bilo koji način radili i doprinijeli ovom zajedništvu.

MISIJA SOLOTHURN

Reiserstrasse 83, 4600 Olten

Telefon: 062 296 41 00
Fax: 062 296 41 01
E-Mail: s_coric@bluewin.ch
www.kroatenmission-solothurn.ch

Misionar: **fra Šimun Šito Ćorić**

Hrvatska kuća
Reiserstrasse 83, 4600 Olten
Telefon: 062 296 41 00
Fax: 062 296 41 01

Raspored misa

- SOLOTHURN: crkva Hl. Geist-Kirche (Hrv. crkva), Wengi Brücke, uvijek prema dogovoru
- DULLIKEN: crkva sv. Vendelina, Bahnhofstrasse 44, svake nedjelje u 12.00
- SOLOTHURN: crkva sv. Marije, Allmendstr. 60, svake nedjelje u 14.30 sati
- BALSTHAL: župna crkva, St. Annagasse 2, 1. i 3. nedjelje u mjesecu u 17.00 sati.

Molitvene skupine

- Crkva sv. Martina u Zuchwilu, svakog četvrtka u 18.30 sati.
- Crkva sv. Vendelina u Dullikenu, krunica svakog četvrtka u 19.00 sati.
- Hrvatska kuća u Oltenu, «Molitvena zajednica Krvi Kristove», prvi petak u mjesecu u 19.00 sati.
- Hrvatska kuća u Oltenu, «Molitvena zajednica Sv. Franje», druga nedjelja u mjesecu u 18.00 sati.

PRATITE OBAVIJESTI NA NAŠOJ MREŽNOJ STRANICI I NA FACEBOOK-u

Kako se ne viđamo svake nedjelje zbog koronavirusa, a i zbog toga što ne idu svi redovito na svetu misu i ne čuju obavijesti, novosti iz misije i oko nje možete pratiti na našoj mrežnoj stanici:
www.kroatenmission-solothurn.ch

POZOR!
Nova e-mail adresa za Vaše kontakte sa Misijom SO i fra Šitom: **s_coric@bluewin.ch**

NIKOLINJA S PATULJCIMA

Ove godine na proslavi Nikolinja, u Dullikenu, 5.12. 2021. s misom i nakon nje, **te u Solothurnu,** 12.12. 2021. s misom i nakon nje, djeca uz sv. Nikolu i darove moći će vidjeti vrlo zanimljivu kazališnu predstavu

KAD SE OBITELJ PATULJKO SPREMA ZA BOŽIĆ

Bit će to parvo iznenađenje za sve,
jer malo je predstava koje prikazuju
Došašće, pripravu za Božić i to s patuljcima!
U ova vremena sa sve manje druženja,
uživat ćete i vi, a još više vaša djeca!

SV. KRIZMA, DUHOVNA OBNOVA I PRVA ISPOVIJED U MISIJI

Nadajući se da će proći ova pošast korone, planiramo sv. krizmu u našoj misiji Solothurn sljedeće 2022. godine. Molimo vas sve koji ćete biti za ovaj sveti sakrament, prijavite se misionaru čim stignete. Vjerujem da će nas biti dovoljno da možemo pozvati od kuće nekoga od hrvatskih biskupa na krizmu i duhovnu obnovu u misiji. Također računamo s time, da nam čim bude moguće u misiju dođe voditi duhovnu obnovu i vlč. Zlatko Sudac. Isto tako neka roditelji prijave svoju djecu koja još nisu imala sv. Ispovijed.

MISE NA SVI SVETE I DUŠNI DAN

Dulliken, 1. studenog 2021. u 12.00 sati
Solothurn, isti dan u 14.30 sati

Kako se češće postavlja pitanje o ova dva blagdana, evo napomene o njima. Blagdan Svi sveti (također nazivan i Sisveti, Sisvete, Svisveti, Sesvete) slavi se svake godine 1. studenog, kojim Katolička crkva slavi kanonizirane svece kao i one sve pokojne koji su se isticali dobrotom i čestitošću, općenito praktičnim (svetim) kršćanskim životom, te im se preporuča u molitve i zagovor. U središtu svetkovine Svih svetih nije smrt, nego život. Bog poziva sve ljude svih naroda i svih vremena na dobrotu, to jest svetost i u vječno zajedništvo svoje ljubavi, jer Krist je otkupitelj svih ljudi. To je jedan od najstarijih blagdana, a prvi ga napismeno spominje sv. Ivan Zlatousti u 4. stoljeću. U Republici Hrvatskoj Svi sveti obilježavaju se kao državni blagdan od 1996. Među narodom obično se ovaj blagdan povezuje s obilaskom groblja i uređivanjem grobova, pa tako i spomenom na svoje pokojne.
Ipak, blagdan Spomen svih vjernih mrtvih ili Dušni dan obilježava se dan kasnije, kada se sjećamo svih svojih pokojnika. To je izraz nade i vjere u zagrobni život. Na taj dan posebno se povezujemo sjećanjima i svojim molitvama sa svojim već uskrslima. Molimo Božje milosrđe da ih, ako već nije, uvede tamo «gdje s oka svaka suza nestaje». Ako im nije potrebna naša molitva, ona se vraća kao blagoslov nama koji za njih molimo.

CIJEPLJENJE, HODOČAŠĆE, STAVOVI …

Zbog korone nismo za dvije godine zaredom mogli ići na hodočašće. Nadamo se da će se stati ukraj ovoj pošasti, pa da ćemo moći u svibnju otići tri dana u Salzburg, Bleiburg i Beč. Ako se bude išlo, izgleda da će propisi biti takvi, da će samo oni koji su se cijepili moći u hodočasnički autobus. Mene mnogi kao misionara pitaju što preporučujem o cijepljenju?

Prvo, mislim da je najbolje ravnati se po onome što nam službeno predlažu iz državnih stručnih institucija, praktički diljem svijeta, a temeljem toga i Crkva.

Drugo, oni koji sada obolijevaju od korone, pa i umiru, u golemoj većini su oni koji se nisu cijepili.

Treće, već počinje ozbiljan govor o ograničenjima kretanja i djelovanja za one koji nisu cijepljeni.

Četvrto, uz sve svjetske financijske interese, loše i nepoznate strane cjepiva, ipak je očito da je sigurnije za zdravlje i život cijepiti se - nego ne cijepiti se.

Peto, stručnjaci kažu da je iznimno važno za hrvatski narod zbog nadolazeće generacije - cijepiti se, te što «glasovi više od 30.000 učenika i zaposlenih u školama informiraju epidemiološke i odgojno-obrazovne mjere u školama».

Šesto, Biblija poručuje: Sine, kćeri, moli za zdravlje i čuvaj ga, ali ne budi daleko ni od liječnika, jer i njega je Bog stvorio.

Da ne nabrajam dalje, i ja preporučam – cijepite se, a neka svatko iz ovih činjenica izvuče ono što misli da je za njega i okolinu najbolje. Osobno sam se iz odgovornosti prema sebi, svome djelovanju i ljudima koje srećem svaki dan – cijepio oba puta. Eto, to je moj odgovor. *(fra Šito)*

DOBRO JE ZNATI…
Da bismo djelovali

Vijesti izabire i komentira: Fra Šito

Što će ti vjera,
ako ne rađa
dobrim djelima?!
Sv. Jakov, apostol

ZRINSKI, FRANKOPAN I MEĐIMURJE U ŠVICARSKOJ

U ovoj godini 350. obljetnice hrvatskih mučenika Petra Zrinskog i Frane Krste Frankopana te njihovih obitelji, žrtava carskog Beča, dolaze nam u Švicarsku gosti iz Međimurja: delegacije Udruge vinara, Turističke zajednice i ostali gosti. Na to ih je potaknula naša glazbena-dramska predstava BEČKA UROTA, a snimljena kao film, bit će u ostalom programu prikazan tom prigodom za područje Züricha u Spreitenbachu te za područje Centralne Švicarske u Dullikenu. Domaćini su Gen. konzulat RH u Zürichu, Hrvatski svjetski kongres CH i HKM Solothurn.
Srce Međimurja grad Čakovec ponosi se i time, što su u njemu stolovali hrvatski banovi i vojskovođe iz obitelji Zrinski, koji su od čakovečke utvrde stvorili jedan od najraskošnijih hrvatskih i europskih dvoraca toga doba. Za ovu prigodu program će biti sljedeći:

SPREITENBACH, 13.11. 2021 od 17.00 -
Hotel Hilton Garden Inn Spreitenbach

Pozdravni govori i promotivni film o Međimurju Film glazbeno-dramske predstave BEČKA UROTA Prezentacija međimurskih vina (Udruga vinara Međimurja) Druženje uz međimurska vina, jela, pjesme (Turistička zajednica Međimurja i obitelj Kedmenec)

DULLIKEN, 14.11. 2021.
naša misijska crkva i dvorana (Bahnhofstr. 44)

U 12.00 sati sveta Misa u čast mučenika Petra Zrinskog, Frane Krste Frankopana i njihovih obitelji Nakon mise u crkvenoj dvorani slijedi isti program kao što je naveden gore za Spreitenbach.
Svi ljudi dobre volje dobro su došli!

OLOVNA VREMENA ANDRIJE KULINA

(Zagreb – Mostar, početkom lipanja 2021). U izdanju Fram-Zirala iz Mostara i HKZ Hrvatsko slovo iz Zagreba izišao je drugi dio trilogije fra Šimuna Šite Ćorića «Olovne godine Andrije Kulina». Dok je prvi dio «Izgleda, drugog puta nije bilo» pokrivao vrijeme u hrvatskom narodu i Europi Prvog svjetskog rata i onoga što je prije i poslije njega bilo, ovaj dio pokriva vrijeme Drugog svjetskog rata do šezdesetih godina 20. stoljeća. Iz recenzija vodećih hrvatskih književnika, doskorašnjeg predsjednika Društva hrvatskih književnika Đure Vidmarovića i urednika Hrvatskog slova i HKZ-naklade Stjepana Šešelja, čitamo i sljedeće tekstove o ovom djelu:

«Nakon Ćorićeva romana »Izgleda, drugog puta nije bilo«, evo drugog dijela njegove trilogije koja nastavlja pratiti neke najosjetljivije točke hrvatskih i europskih zbivanja u novijoj povijesti. Ako je Antun Lučič za prvi dio napisao da Ćorić »rebalaisovski« gradira zbivanja, »dijalogizira u sebi kao Gideova proza« te da njegov roman »može biti scenarijem za film, za strip u slikama«, a književnik Krešimir Šego o istom, »da ove povezane priče na svoj izvorni način ocrtavaju u određenom vremenu sudbinu Europe i osobito jednoga naroda u njoj«, onda se za ovaj drugi dio s još većim pravom to može reći i još više toga dodati…» *(Stjepan Šešelj)*

«Šimun Šito Ćorić pripada najistaknutijim suvremenim hrvatskim književnicima. Njegov životni i radni tempo fenomen su svoje vrste i zaslužili bi posebnu studiju. Osim toga on je putujući hrvatski leksikon, na određeni način on je ambasador hrvatske kulture širom svijeta. Roman »Olovna vremena Andrije Kulina“ izuzetno je aktualno književno ostvarenje koje snagom literarnog izričaja neće nikoga ostaviti ravnodušnim.
Pored povijesne istine čitatelj će uživati u ljepoti jezika kojim se on služi. U nekim dijelovima ova je knjiga potresna zbog stvarnog i plastičnog opisa zbivanja i stradanja… Ćoriću se vjeruje jer govori istinu kao kršćanin, kao Hrvat i Europejac. Naime, većinu svog života proveo je »po Europama« i širom svijeta i nitko mu ne može prigovoriti, kada govori o hrvatskoj Golgoti, kako su mu horizonti niski, a vidici uski…“ *(Đuro Vidmarović - Portal Hercegovačke franjevačke provincije)*

Kršteni u Misiji

Klara Janjić, kći Nikole i Jelene r. Luburić, 19. lipnja 2021. u Solothurnu

Leano David Tavra, sin Davida Grolimund i Dijane r. Tavra, 4. srpnja 2021. u Solothurnu

Vaiana Ines Billwiller, kći Mikea i Mande r. Krajinović, 14. kolovoza 2921. u Dullikenu

Loran Kukolj, sin Roberta i Martine r. Pejić, 21. kolovoza 2021. u Solothurnu

Tin Emanuel Čavara, sin Tomislava i Ivane r. Karažija, 18. rujna 2021. u Solothurnu

Ivan Katić, sin Marina i Ines r. Bonić, 18. rujna, 2021. u Solothurnu

Lea Perić , kći Danijela i Jelene r. Biljanović, 18. rujna 2021. u Solothurnu

Mara Lucić, kći Jure i Magdalene r. Stanić, 18. rujna 2021. u Solothurnu

Luciana Lucić, kći Igora i Ane r. Slatinčić, 25. rujna 2021. u Solothurnu.

Lia Jedrinović, kći Nedina i Jessike r. Kocijan, 25. rujna 2021. u Dullikenu

Eva Jedrinović, kći Nedina i Jessike r. Kocijan, 25. rujna 2021. u Dullikenu

Vjenčanja

Josip Gavran i Ivana Gavranić,
11. srpnja 2020. u Lučkom

Matej Knezović i Izabela Pavlović,
10. travnja 2021. u Niedergoesgenu

Dragan Matošević i Ljubica Puškarić,
19. lipnja 2021. u Dullikenu

Mario Šimić i Jelena Klarić,
9. srpnja 2021. u Meggenu (LU)

Matej Vrljić i Natali Blažina,
17. srpnja 2021. u Zagrebu

Mario Gavrić i Andjelka Risonjić,
25. srpnja 2021. u Usori

Stefan Brica i Nadine Fessel,
26. srpnja u Thunu

Marijo Topalović i Josipa Tolić,
29. srpnja 2021. u Vitezu

Mario Grgić i Ana Jurić
31. srpnja 2021. u Sl.Brodu

Igor Lucić i Ana Slatinčić,
25. rujna 2021. u Solothurnu

Valentina Privitera, kći Patrica i Marije r. Kovačević, 25. rujna 2021. u Solothurnu.

NAŠI POKOJNICI

Ivka Grabovičkić 1929. – 2021.

Ivka je rođena kao drugo dijete, u obitelji Božić u Dubravama kod Tuzle, gdje odrasta uz dvije sestre i brata. Udaje se za Miju Grabovičkić u Dokanj. Samo devet mjeseci nakon što im je Bog dao kćer Ljubicu, iznenada ostaje udovica. Svoju kćer othranjuje i školuje sama. Nakon udaje kćeri postaje baka i dolazi u Švicarsku kod zeta Šime i kćerke čuvati svoju unuku Jasminku, a onda i Valeriju. Za njih dvije sestre Ivka je bila «i baka i druga mati, i svaki dan ih u Schönenwerd u školu i natrag kući u Wöschnau prati». Jasminka kaže, da je Ivka pri tome znala i po 24 km na dan rado pješačiti. Tako je baka «othranila unuke svoje i dobila praunučadi troje». Nakon što je Šimo zaradio penziju i vratio se u Tuzlu, baka provodi više vremena s njima. A onda je Ivka na Veliku Gospu mirno utonula u vječni san.
“Počivaj u miru Božjem anđele naš,
falit će nam tvoja umiljata ruka i glas”.

Iseljeništvo može vratiti život matici Hrvatskoj

Intervju s **doc.dr.sc. Stjepanom Štercom** - pročelnikom Odsjeka za demografiju i hrvatsko iseljeništvo na Fakultetu Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

U Republici Hrvatskoj je u tijeku popis stanovništva koji se provodi svakih deset godina. Brojne su nedoumice u samim upitnicima - od dvojnog ili čak trojnog državljanstva, popisa hrvatskoga iseljeništva, do marginalnih pitanja. U Hrvatskoj su, isto tako, svjesni da se suočavaju s demografskom kataklizmom koja je iz dana u dan sve vidljivija. Što se sve događa i na koji način pristupiti i rješavati probleme, za MOVIS govori pročelnik Odsjeka za demografiju i hrvatsko iseljeništvo Fakultet Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu doc. dr. Stjepan Šterc.

Razgovarao: Vlado Čutura

Manje od 3,8 milijuna stalnog stanovništva

Na Fakultetu hrvatskih studija vodite Odsjek za demografiju i hrvatsko iseljeništvo. U tijeku je popis stanovništva, koje su Vaše informacije ili procjene koliko Hrvatska stvarno ima stanovnika i koliko je onih s dvojnim državljanstvom?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Prije svega treba naglasiti kako je Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu jedina znanstveno-nastavna ustanova u Hrvatskoj kojoj su primarni predmeti zanimanja hrvatsko društvo, hrvatski prostor, te povijesne i civilizacijske vrijednosti domicilne i iseljene hrvatske populacije. Prema takvom pristupu nacionalna je razvojna koncepcija ukupnog hrvatskog stanovništva primarnost, temeljena na najvrjednijem čimbeniku svakog društva i prostora, pa tako naravno i hrvatskog - ljudskoj populaciji - a u njoj mladima i djeci koja jedino i donose izvjesnu budućnost. Ljudsku bi populaciju, stanovništvo, žiteljstvo, puk, ili kako već nazvali najvažniji čimbenik ukupnog razvoja i svih djelatnosti oko nas, temelj svih sustava na kojima počiva uređena država, osnovni zalog nacionalne sigurnosti i plansku osnovu svih razvojnih programa, upravo zbog navedenih razloga trebalo podići na akademsku razinu razmatranja i proučavanja. Zato je i osnovan Studij demografije i hrvatskog iseljeništva i logički postavljen na Fakultet hrvatskih studija u funkciji razmatranja, razumijevanja, planiranja i definiranja znanstvenih zakonitosti te projiciranja revitalizacijskih i razvojnih modela vezanih za ukupnu hrvatsku populaciju - domicilnu i iseljenu. Popis stanovništva koji je u tijeku, bio je iznimna prilika za spoznaju koliki je ukupni hrvatski demografski potencijal na kojemu bi valjalo graditi razvojne modele. No, zbog uskoće političkog pristupa i stručno-znanstvenog odmaka, neće biti uredno popisan iseljenički demografski i ini potencijal, iako je prihvaćena mogućnost on-line popisivanja. Bila je to posebna prilika za Hrvatsku koja, nažalost nije iskorištena, dok će sama popisnica i obilježja u njoj, zakon o popisu stanovništva, posredno popisivanje i još puno toga političkog, rezultirati - kao i u popisu stanovništva 2011. - popisivanjem znatnog broja tzv. fiktivnog stanovništava. Službeni podatci Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske o prirodnom kretanju stanovništva nakon popisa 2011. (zapravo prirodnom padu, jer rasta u tom razdoblju nije ni bilo) i migracijski pokazatelji vanjskih preseljavanja potvrđuju kako Hrvatska u ovom popisu stanovništva neće imati niti 4 milijuna stanovnika, dok podaci EUROSTAT-a i DESTATISA-a o useljavanju u europske zemlje i posebno u Njemačku potvrđuju i manje od 3,9 milijuna. Koliko će se pak pretpostavljena depopulacija nadoknaditi tzv. fiktivnim stanovništvom, koje po temeljnoj definiciji stalnosti EUROSTAT-a nije stalno stanovništvo Hrvatske (ono koje najveći dio slobodnog dana ne provodi u Hrvatskoj), ostaje nam za vidjeti. Procjene su, temeljem iskustva iz popisa 2011. godine, kako će se na taj način depopulacija smanjiti za 25-30%, dok su procjene dvojnog državljanstva na razini 250-300. 000 osoba. Hrvatska danas stvarno ima manje od 3,8 milijuna stalnog stanovništva.

Zašto nema Savjeta za popis?

Kada se analiziraju demografske baze podataka, što one donose i kakvu sliku otkrivaju, posebno kad je u pitanju virtualna statistika u odnosu na stvarnu?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Upravo su se te baze podataka prije ovog popisa stanovništva trebale ozbiljno razmotriti, kako bi bile osnova za procjenu vjerodostojnosti popisivanja. Trebalo je, istina, još puno toga napraviti, što nije napravljeno (npr. formirati Savjet za popis, ozbiljno recenzirati Zakon o popisu, prilagoditi popisnicu i obilježja u njoj današnjem vremenu, uključiti iseljeništvo s razlikovanjem boravišta i prebivališta, uzeti u obzir službene

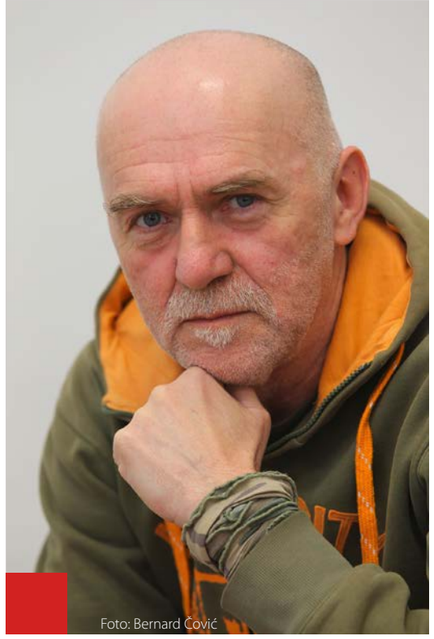
Foto: Bernard Čović

podatke europske i njemačke statistike, uključiti znanost itd.). Službene statističke demografske baze podataka DSZ-a, EUROSTATIS-a, DESTATIS-a i ostalih službenih statistika zemalja useljavanja i one posredne iz hrvatskog poreznog, obrazovnog, zdravstvenog i ostalih sustava, potvrđuju razliku stvarne demografske slike današnje Hrvatske prema virtualnoj i posebno politički očekivanoj i prikazivanoj. Posebno je ona vidljiva (razlika) u velikoj demografskoj praznini hrvatskih brdsko-planinskih, pograničnih, otočnih i izvangradskih područja, velikoj starosti ukupne hrvatske populacije (po demografskoj tipizaciji na pragu duboke starosti), velikom gubitku učenika osnovnih i srednjih škola i posebno po gotovo svim negativnim demografskim pokazateljima i trendovima.

Smanjenje novorođenih za 36%

Od 2001., gledajući novinarski kroz reportaže i župe, nagli je pad novorođenih, kako to tumačite? Gdje je tu problem i kako ga riješiti?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Nakon 2001. godine trend je smanjivanja novorođenih konstanta s malim oscilacijama. Nevjerojatno zvuči podatak kako se u tih dvadeset i nešto godina (od 1997. primjerice) broj godišnje rođenih smanjio za nevjerojatnih gotovo 20.000 djece ili za 36%! Razlozi stalnog smanjivanja broja novorođenih u osnovi leže u starenju i iseljavanju hrvatske populacije, ali i u neuređenosti hrvatskoga društva, političkoj inerciji prema demografskim negativnostima, napuštanju tradicijskih vrijednosti i općenito u tzv. europskom modernizmu koji zanemaruje obitelj i obiteljske vrijednosti i općenito u tzv. europskom modernizmu, koji zanemaruje obitelj i obiteljske vrijednosti naspram globalističkih trendova. Razlozi su i u neprihvaćanju spoznaje kako i radnu snagu treba planirati kao i svaki drugi ekonomski segment, ali ne samo imigracijom, nego i klasičnom poticajnom populacijskom politikom. Kako ga riješiti? Postavljanjem demografske i revitalizacijske politike u temelje strateškog nacionalnog planiranja i usmjeravanje najvažnijeg poticajnog sustava u revitalizacijski model poreznog. Pored toga potvrditi političkim postupanjem kako su za budućnost i opstanak Hrvatske najvažnija djeca.

Napustiti politički determinizam i osloniti se na znanstvene zakonitosti

Koliko zanemarivanje ruralnih sredina, primjerice sela, zatim poljodjelstva koje je zamašnjak svakoj ekonomiji, loša infrastruktura, dostupnost kulturnih i inih sadržaja iseljava Hrvatsku? Što tu učiniti?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Regionalna je razvojna ujednačenost cijelokupnog hrvatskog državnog prostora također objektivna nužnost, dok silina centralizacije u makro regionalnim i regionalnim središtima (posebno u Zagrebu) sekundarno postaje izrazito negativan demografski čimbenik. Kako je uopće moguće da u zemlji s manje od 4 milijuna stanovnika i oko 55 000 km2 opstaju isti porezi u svim područjima, pa čak i u onima u kojima bi stanovništvo trebalo nagrađivati što uopće tamo obitava i zadržava funkciju prostora? Nije moguće zbog velike siline iseljavanja i prirodnoga pada stanovništva, te čimbenika koje ste naveli u pitanju, imati iste poreze za sva područja, za sve djelatnosti u njima i posebno za sve obitelji u njima - neovisno od brojnosti djece. Što učiniti? Napustiti politički determinizam u odlučivanju i postupanju, osloniti se na znanstvene zakonitosti i logiku i konačno shvatiti kako je demografski opstanak Hrvatske i pojedinih njezinih (naših) područja ključno i strateško nacionalno pitanje. Pitanje važnije od svih ostalih, ekonomskih, političkih i inih planiranja i odlučivanja.

Neupitna pripadnost matici

Hrvatski ste branitelj obrambenog Domovinskog rata. Svjesni ste koliko je pomagalo Hrvatsko iseljeništvo, kakav je odnos danas prema njemu i što treba mijenjati?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Pojmovno ste ispravno postavili naziv rata u kojem je hrvatsko iseljeništvo pokazalo i potvrdilo svoj idealistički odnos prema matičnoj zemlji. Hrvatsko je iseljeništvo neosporno hrvatsko bogatstvo u kojemu se, neovisno o različitim iskustvima, zadržava identitet i neupitna pripadnost matici. Hrvatska bi svoje iseljeništvo trebala izravno uključiti u gospodarski, financijski, akademski, društveni, politički, izborni i svaki drugi život u Hrvatskoj po uzoru na druge dvije zemlje, koje kao i Hrvatska, imaju više stanovnika u iseljeništvu nego u matičnom državnom prostoru. Zapravo s obzirom na gospodarske, demografske i ostale razvojne trendove, hrvatsko je iseljeništvo temelj hrvatskog opstanka i ukupnoga razvoja. To potvrđuje posebno visinom godišnjih financijskih doznaka u hrvatski financijski sustav - većim od svih mogućih stranih investicija - i investicijskim potencijalom koji i dalje ostaje zaleđen zbog zatvorene hrvatske politike. Hrvatska naprosto mora razviti poticajni model povratka svog iseljeništva i naročito njegova investicijskog usmjeravanja u djelatnosti u Hrvatskoj temeljene na hrvatskom prostornom potencijalu izvan gradskih područja. Ponovno se vraćamo na porezni sustav i njegove poticajne modele vezane za oslobađanje od poreza na dobit u nekom vremenu. Kao što to čini Irska prema svom iseljeništvu. Zar je problem preuzeti irski ili izraelski model funkcionalnog uključivanja hrvatskog iseljeništva u ukupni razvoj? Razvojni, logički, znanstveni i projekcijski nije, ali je li možda politički?

Porez plaćaju, pravo glasa nemaju?

Kada su u pitanju izbori i društvene zakonitosti, koji bi model odgovarao Hrvatskoj da opstane? Zapravo, hoće li ove krajeve naseliti neki novi stanovnici?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Hrvatska bi naprosto morala upravo u razvojnom, funkcionalnom i demografskom smislu te zbog svoje opstojnosti uključiti svoje iseljeničko bogatstvo i u izborne zakonitosti, ali i u sve društvene. Iracionalna primjedba političkih anacionalnih uskoća kako one koji ne plaćaju poreze u Hrvatskoj ne bi trebalo uključivati u izbore gubi smisao usporedbom njihovih godišnji doznaka i ukupne potrošnje i posrednog plaćanja u državni proračun temeljem njih sa svim mogućim stranim investicijama. Ili primjerice s visinom svih manjinskih proračunskih uplata i zajamčenim mjestima u hrvatskoj izvršnoj i zakonodavnoj vlasti. Europski anacionalni modernisti u Hrvatskoj ne prihvaćaju kako to porezno pravilo i nije primjenjivo kod useljenika u europskim razvijenim zemljama. Plaćaju li oni porez u zemljama rada i imaju li istodobno i pravo glasa? Plaćaju naravno, ali pravo glasa nemaju sve do državljanstva, dok i ako stigne. Hrvatski je demografski opstanak u ovakvoj političkoj mirnoći prema demografskim negativnostima pred izazovom, a uvijek se događa kako se demografski ispražnjeni prostori čak i čistom inercijom popunjavaju. Planska postupanja zamjene stanovništva ne želimo niti spominjati.

nastavak teksta na 32. str. ►

► *nastavak teksta s 31. str.*

Svaka bi zemlja trebala biti po mjeri svoga identitetskog stanovništva

Teme su Vam «Javni sustavi i stanovništvo», što tu treba mijenjati da Hrvatska bude po mjeri Hrvata?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Jedan je to od kolegija koji se predaje na Studiju demografije i hrvatskog iseljeništva, a predmet mu je zanimanja značenje stanovništva (demografskih trendova i struktura) za održivost i stabilnost javnih sustava na kojima počiva hrvatska država. Prvenstveno se tu misli na mirovinski, zdravstveni, obrazovni, financijski, te sustav radne snage. Sve dok su demografski trendovi i pokazatelji bili koliko-toliko pozitivni, taj se problem uopće nije razmatrao niti su ga mudri hrvatski planeri projekcijski postavljali. Međutim, kad se uslijed demografskih negativnosti počelo pokazivati kako demografska brojnost i demografski sastav izravno utječe na njihovu stabilnost i izdržljivost, počela su se postavljati pitanja i tražiti rješenja. Stvari su tako izravne da je svakom razumnom jasno kako depopulacija, izumiranje, prirodni pad, iseljavanje, starenje - i u konačnici demografski slom - postaju prevladavajući čimbenici stabilnosti i u konačnici same nacionalne sigurnosti. Zapravo svaka bi zemlja trebala biti po mjeri svoga identitetskog i ostalog stanovništva, dok bi svom teritorijalno i državno pripadajućem stanovništvu, neovisno od različitosti, uređenost zemlje življenja i rada trebala biti neosporna primarnost. Hrvatska naše stvarnosti?

Primjeri Izraela i Irske

Kao demograf zagovarate novi koncept države, kakve?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Istoimeni je to kolegij na Studiju demografije i hrvatskog iseljeništva kojeg predajem, a u teorijsko-koncepcijskom smislu znači funkcionalno uključivanje hrvatskog iseljeništva u ukupni razvoj Hrvatske po irskom i izraelskom modelu. Već je spomenuto u jednom prethodnom pitanju i odgovoru hrvatsko iseljeničko bogatstvo i posebno hrvatski identitetski idealizam, koji zbog političkog nasljednog nastavka vladanja Hrvatskom ostaju izvan razvojne funkcije. Primjeri Izraela i Irske su u tom smislu ogledni i Hrvatska bi trebala samo slijediti već postavljene obrasce. Nisu navedene zemlje samo pozvale svoje iseljeništvo vratite se u matičnu zemlju, već su postavile i provodile poticajne modele povratka, prvenstveno kroz porezni sustav pa nije teško bilo zbrojiti i shvatiti kao je iseljenicima-povratnicima bilo jednostavnije i isplativije poslovati u matičnoj zemlji, negou zemlji prebivališta. Investicijski je poticajni zamah pokrenuo i povratak, a povratak je u pravilu mladih i mladih obitelji s djecom istodobno značio i demografsku revitalizaciju. Nema tu složenosti niti posebnog mudrovanja, potrebne su samo političke odluke, razumijevanje modela i oslanjanje na znanstvene zakonitosti. Novi je koncept države jednostavna logika povratka, opstanka i nastavka.

Unutar države svi su jedne nacionalnosti

Država je okvir, prostor, teritorij u kojemu žive stanovnici određene kulture, svjetonazora, jezika, religije… Koliko suvremeni izazovi mogu narušiti te odnose, zapravo što je potrebno za društvene obnove?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Temeljni državni identitet određuju teritorij, granice i stanovništvo, a ostali su identiteti nadgradnja. Hrvatska je u tom smislu još uvijek neodređena, jer nije proglasila površinu svoga akvatorija i potrebne pojaseve u njemu, nije konačno definirala svoje granice sa susjedima (još uvijek ima 7 nedefiniranih graničnih točaka, linija i površina) i ne zna koliko ima stanovnika jer nije uvela registar stanovništva. Stanovništvo je unutar državne granice jedne nacionalnosti, koja se inače ne određuje u razvijenim i uređenim državama prema etničkoj pripadnosti, već upravo prema navedenom u pitanju, ali se u Hrvatskoj i susjednim državama kao relikt bivše zajednice zadržava višenacionalna, manjinska pripadnost, s uvijek političkim konotacijama. Suvremene bi izazove u Hrvatskoj riješila politička volja kad bi u političkom djelovanju prevladavalo vladanje u interesu ukupne hrvatske populacije (uz različitosti), umjesto vladanja po interesima stranačke/partijske vojske te pojedinačnih i grupnih interesa i kad bi se političke odluke temeljile na znanstvenim zakonitostima i predviđanjima umjesto na političkom osjećaju ostanka i nastavka vladanja.

Rat, potres i pandemija

Vaše područje je i geopolitika i globalna sigurnost, kakva je njezina stabilnost u pandemiji i u ekonomskim krizama, te ratovima i migracijama, misleći na Hrvatsku?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Hrvatska je jedina zemlja u Europi koju su u nedavnim vremenima pogodili najveći povijesni demografski destabilizacijski čimbenici: rat, potres i pandemija. Kada se tome još dodaju ekonomska, migracijska, društvena i politička kriza, destabilizacijski je okvir potpun. Pri spomenu političke krize misli se na nasljedni ideološki nastavka vladanja i zadržavanje Hrvatske po puno gospodarskih, financijskih, demokratskih i sličnih pokazatelja na europskom dnu ili oko njega. Već je samim tim stabilnost manje izvjesna, a izrazite demografske negativnosti Hrvatsku u kontekstu pandemijskih i migracijskih kriza čine posebno ugroženom. Vidljivo je to već i u ovoj virusnoj krizi u kojoj hrvatska u svjetskim razmjerima stara (među pet najstarijih populacija u svijetu) i mala populacija u prvoj godini krize ima više od 21 000 umrlih, nego rođenih, dok će u drugoj, prema podacima za prvih sedam mjeseci, imati vjerojatno i preko 26 000 više umrlih nego rođenih. Nastavak je razlog za veliku zabrinutost. Demografskim pak pražnjenjem posebno hrvatskih pograničnih prostora, u velikim migracijskim valovima prema Europi poput onih iz 2015. godine, moguća je i supstitucija stanovništva. Zamjena stanovništva na ovakvom prostoru izravno je ugrožavanje nacionalne sigurnosti.

Što učiniti i na koji način zaustaviti odlazak Hrvata iz Hrvatske, pa učiniti i povratak prve, druge, treće ili neke dalje generacije?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Zaustavljanje odlaska i povratak iseljeništva je uz poticajnu populacijsku politiku strateško nacionalno pitanje vjerojatno i prvog reda veličine. Iako se uvijek u pravilu sve svodi na ekonomska pitanja, zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje, čekanje na stupanj razvijenosti i slično, stvari su dosegle razinu kad više nije moguće čekati donošenje ključnih odluka, a one su prvenstveno vezane za poticajni porezni sustav i investicijske mogućnosti hrvatskog iseljeništva. Model je već spomenut u novom konceptu države i hrvatskom iseljeničkom bogatstvu i idealizmu. Hrvatska čeka svoju nacionalnu razvojnu strategiju u deset točaka, uključivanje hrvatskog iseljeništva u ukupni razvoj države, političke odluke zasnovane na znanstvenoj logici i političku pozicijsku kadrovsku selekciju prema univerzalnim vrijednostima.

Koliku snagu ima još govor Crkve, posebno kad je u pitanju iseljeništvo?

Dr. sc. Stjepan Šterc: Crkva je kroz cijelu hrvatsku povijest bila zalogom nacionalnog opstanka i nastavka i nije se njezina uloga promijenila niti u ovim modernim vremenima. Svima mora biti znano kako su i stručnjaci UN-a procijenili da se Hrvatska nalazi u središtu demografski najugroženijega područja u svijetu i kako ne možemo mirno promatrati demografsko nestajanje pred našim očima.
Crkva i hrvatsko iseljeništvo, koliko god se to nekima čini neprimjereno, postaju i ostaju temeljima hrvatske budućnosti i opstanka.

Piše: Valentina Matolić

ZA STARIJE ZAPOSLENIKE KOJI DOBIJU OTKAZ I PROMJENE U DRUGOM STUPU OD POČETKA 2021. GODINE

Kada osobe s 55 godina i starije dobiju otkaz, to može imati trajnije posljedice na njihov daljnji život, jer one, u pravilu, trebaju više vremena da bi našle novo zaposlenje.

Novo od 1.7.2021: Svi nezaposleni kojima je isteklo pravo na primanje dnevnica za nezaposlene nakon 1.07.2021. imaju pravo na dodatnu novčanu potporu, tzv. «Überbrückungsleistungen», dok nezaposleni kojima je pravo na primanje dnevnica isteklo prije 1.7.2021. nemaju pravo na tu novčanu potporu.

Osoba koja traži ovu vrstu potpore (Überbrückungsleistungen, ÜL) mora imati:

- već navršenih 60 godina života;
- potvrde o urednim uplatama AHV doprinosa u trajanju od najmanje 20 godina (od kojih najmanje 5 godina mora biti uplaćeno nakon navršene 50. godine života;
- godišnja zarađena plaća mora biti u visini 75% iznosa najviše godišnje AHV mirovine, što bi za 2021 bilo Fr. 21' 510, te
- prebivalište u Švicarskoj ili u nekoj EU ili EFTA državi

Ovu novčanu potporu ne mogu dobiti:

- pojedinci koji još uvijek imaju pravo na primanje dnevnica iz blagajne za nezaposlene (ALV Taggelder),
- koji imaju pravo na invalidsku mirovinu ili ispunjavaju uvjete za dobivanje starosne AHV mirovine, te
- pojedinci koji posjeduju imovinu u vrijednosti preko Fr. 50 000, odnosno bračni par Fr. 100' 000.-

Novčane potpore (Überbrückungsleistungen) za starije nezaposlene osobe obračunavaju se na sličan način kao i novčane potpore AHV/IV umirovljenicima (Ergänzungsleitungen, Zusatzleistungen) kojima njihove mirovine nisu dostatne za osnovne životne potrebe. Prijaviti se treba u nadležnoj kantonalnoj SVA službi. U kantonu Aargau možete dobiti sve informacije na telefon 062 836 83 66. I ova novčana potpora obračunava se tako što se najprije izračuna koliko netko ima godišnjih prihoda kao i koliki su mu izdatci. Ako su izdatci veći od prihoda, bit će obračunata novčana potpora od strane države. Najviši iznos ÜL potpore za 2021. za pojedinca je Fr. 44' 123.- a za bračni par Fr. 66' 184.- I ovdje se, kao i kod novčane potpore umirovljenicima, dodatno pokrivaju troškovi zdravstvenog osiguranja do najvišeg godišnjeg iznosa od Fr. 5000.- za pojedinca, odnosno Fr.10 000.- za bračni par. (Krankenkasse Prämienverbilligung). Troškovi za osnovne životne potrebe i stanarina obračunavaju se na istovjetan način kao i kod dodatnih davanja (Ergänzungsleistung) IV/AHV umirovljenicima.

Tko ostane bez zaposlenja nakon navršene 60 godine i stekne pravo na primanje novčane potpore, mora se i dalje truditi oko radne integracije i traženja zaposlenja na neki od ovih načina:

- dobrovoljnim traženjem posla putem RAV-a,
- pisanjem natječaja,
- sudjelovanjem u integracijskim mjerama,
- dobrovoljnim radom,
- pohađanjem jezičnih tečajeva,
- Coaching
- njegom članova obitelji ili prijatelja.

Da li se netko istinski trudio u pronalaženju novoga zaposlenja, («Integrationsbemühungen»), nadležna služba će provjeriti jedanput godišnje. Osobe koje primaju potporu od strane države u obliku« «Überbrückungsleistunga» morat će navesti koliko puta su tijekom godine tražile zaposlenje putem natječaja. Ako netko djelomično radi i zarađuje, neće morati dalje dokazivati da je tražio zaposlenje, ali će mu od zarade, od koje mu se odbiju izdavanja vezana uz zaposlenje i odbitci za socijalna osiguranja, biti obračunat jedan iznos kao «Freibetrag». To je iznos koji netko smije zaraditi a da mu se ne računa kao prihod. Ovdje treba posebno naglasiti jednu važnu razliku između potpore koju primaju IV/ AHV umirovljenici (EL) ili stariji nezaposleni (ÜL). Dok AHV/IV umirovljenici mogu dobiti potporu (Ergänzungsleistung) samo ako žive u Švicarskoj, stariji nezaposleni nakon navršene 60-te godine (Überbrückungsleistungen) mogu dobiti i oni koji žive u nekoj od EU-EFTA država, s tim što će oni dobivati znatno manje iznose od onih koji žive u Švicarskoj, jer će se ti iznosi obračunavati ovisno o visini izdataka države u kojoj žive. Gornja granica novčane potpore za starije nezaposlene osobe je Fr. 44'123.- za pojedinca, odnosno Fr. 66'184.- za bračni par. I imovinska granica je za polovicu niža, nego kod novčanih potpora za AHV/IV umirovljenike. Kod bračnih parova kod kojih jedan ima IV/AHV mirovinu i pravo na «Ergänzungsleistung», a drugi supružnik zarađuje, u prihod će se računati 80% zarade zaposlenog supružnika , dok kod potpore za starije nezaposlene računaju 2/3 ukupne zarade oba supružnika kao prihod. Ovdje se u obzir uzimaju pohađanje jezičnih tečajeva i dobrovoljni rad kao integracijski napori. Kod starijih nezaposlenih, koji imaju pravo na potporu, u obzir se ne uzima tzv. «hypothetisches Erwerbseinkommen». «Hypothetisches Erwerbseinkommen» je fiktivna plaća koju bi netko mogao zaraditi, ali ju, u stvarnosti, ne zarađuje. To imamo primjerice kod jednog IV umirovljenika s 50% invalidnosti, koji dobija 1/2 mirovine a 50% mu se računa kao da radi i zarađuje iako to nije slučaj.

Pensionskasse – promjene povezane s 2. stupom od 1. siječnja 2021. godine

Osobe koje su dobile otkaz nakon navršene 58. godine života mogu, temeljem članka 47a BVG, tražiti da i dalje ostanu u drugom stupu osigurane kod posljednjeg poslodavca, kako bi mogle dobiti isplatu i u obliku mirovine a ne samo gotovinu.

Do kraja 2020. stariji zaposlenici su mogli, u slučaju da izgube zaposlenje, svoj novac prebaciti na tzv. Freizügigkeitskonto kako bi, nakon što ispune uvjete odlaska u mirovinu, ako ne nađu novog poslodavca, mogli dobiti isplatu 2. stupa samo u gotovini a ne u obliku isplate u mirovini. Po novom oni mogu ostati osigurani kod posljednjeg poslodavca za slučajeve smrti ili invalidnosti, te imaju mogućnost daljnje uplate štednje u 2. stup. Ova mogućnost stoji na raspolaganju samo onima koji su dobili otkaz od poslodavca, a ne i onima koji su sami dali otkaz. Dodatno je neophodno da oni uplate za doprinose mogu i sami uplaćivati, jer će oni, uz dio koji bi sami uplaćivali da su zaposleni, morati uplaćivati i onaj dio koji bi poslodavac morao za njih uplaćivati da su zaposleni. Kamate kao i «Umwandlungssatz» ostaju isti kao i kod onih koji rade i uplaćuju doprinose preko poslodavca. Ukoliko nezaposleni ipak nađe novog poslodavca, tada mora cjelokupni iznos prebaciti u mirovinsku blagajnu novog poslodavca. Ukoliko netko dragovoljno sam uplaćuju doprinose 2 godine, tada je moguća samo isplata u obliku mirovine.

Ušteđevina iz drugog stupa ne može biti upotrijebljena za kupovinu stana, osim ako je drugačije predviđeno pravilnikom mirovinske blagajne. U svojim pravilnicima mirovinske blagajne mogu predvidjeti i mogućnost daljnjeg osiguranja za one koji bez posla ostanu i s 55 godina starosti. Isto tako mogu predvidjeti da ostane dotadašnji iznos osigurane plaće ili pak manji iznosi.
Važno je napomenuti da svi koji dobiju otkaz nakon navršene 55. godine života i ne mogu naći novo zaposlenje, trebali bi se temeljito raspitati u svojim mirovnskim blagajnama o svim mogućnostima koje im stoje na raspolaganju.

vm@caritas-aargau.ch | T 056 210 35 80

Hajdete za mnom (8)

Ne treba zdravima liječnik, nego bolesnima.

Među dvanaestoricom koje je Isus pozvao da ga slijede bio je i carinik Levi. U to vrijeme carinici su bili poznati kao pohlepni i nepošteni ljudi koji su izrabljivali siromašne. No ovaj je carinik na Isusov poziv ostavio svoj dotadašnji život i spremno pošao za njim. Farizeji su smatrali da se Isus ne bi smio družiti s carinicima i grješnicima. Ali Isus im je odgovorio da ne treba zdravima liječnik, nego bolesnima tj. da je on došao liječiti duše ranjene grijehom i pomoći im da se odreknu grješnoga života. Nakon što je Isus uzašao na nebo, taj je apostol isprva propovijedao Židovima, a kad je odlučio poći propovijedati drugim narodima, Židovima je napisao evanđelje na njihovu, aramejskom jeziku, kojim je i Isus govorio. Ne zna se točno gdje je i kada umro, no prema predaji podnio je mučeničku smrt, a od 954. god. njegove se relikvije nalaze u Salernu, u Italiji. Na slikama se najčešće prikazuje kako u nazočnosti anđela piše svoje evanđelje.

Ime kojim nazivamo tog apostola i evanđelista znači «Božji dar». Kad upišeš odgovore u križaljku, u žutim poljima dobit ćeš redom slova njegova imena!

1. Isus Krist, pomazanik Božji 2. Isusov materinji jezik
3. Koristi se za kađenje u kršćanskoj liturgiji
4. Jedna od knjiga Novoga zavjeta 5. Brat evanđelista Ivana

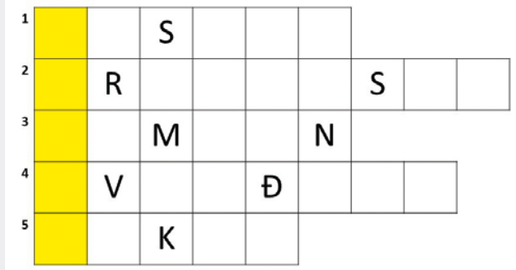

IZ BAKINE ŠKRINJE

Vjerojatno najstarija crkva u Hrvatskoj posvećena sv. Mateju izgrađena je u 8. stoljeću. Nalazila se uz južni ulaz u Splitsku katedralu, a od početka je bila zamišljena kao grobna crkva u kojoj bi se pokapali crkveni velikodostojnici i gradski uglednici. U njoj se izvorno nalazio i sarkofag prvog splitskog nadbiskupa, Ivana Ravenjanina. On je došao iz Ravene (Italija) u kojoj se sveti Matej osobito štuje. Crkva je srušena 1881. godine.

MINISTRANTSKI KUTAK

Na koje načine možemo pomoći nekome da se uključi u život naše župne zajednice?

Promisli:
Kako mogu svojim primjerom pomoći drugima da se približe Isusu?

Tema za razgovor u zajednici:
Isus – liječnik naših duša.

Mladi Osnaženi Vjerom Izgrađuju Svijet

Stranicu uređuju:
Nikola Kuzmičić, dipl. teolog
i Kristina Bitanga,
magistra novinarstva

VAS SAM NAZVAO PRIJATELJIMA

Čovjek je društveno biće. Čovjekova usmjerenost na drugu osobu nije tek biološka ili sociološka kategorija, nego je prvenstveno dokaz čovjekove bogolikosti. Stvoreni smo na Božju sliku. Boga koji je trojedino zajedništvo osoba. Nažalost i u taj dio čovjekovog života ušao je nered po djelovanju vraga i po našoj sklonosti na grijeh, pa svaki odnos nije znak ljubavi i međusobnog pomaganja, niti nas svaki odnos izgrađuje i oplemenjuje. A upravo po tim mjerilima možemo prepoznati kakvoću odnosa s nekom osobom. U ljudskim odnosima posebno mjesto zauzimaju osobe koje nazivamo prijateljima. Osobe s kojima dijelimo istovjetne sklonosti i svjetonazorske vrijednosti. Pravo prijateljstvo ne zatvara čovjeka u klan ili interesnu skupinu. Pravo prijateljstvo čovjeka uvijek otvara za novo. I upravo u tome je ljepota prijateljstva. Prijateljski odnos uvijek ima dašak svježine. Onu čudesnu kakvoću života koja nam pomaže da postajemo bolji ljudi.

Prijateljstvo se temelji na izgrađujućim razgovorima, a ne na urotničkim ogovaranjima. Prijatelji raspravljaju da bi došli do istine, a ne da bi postigli bolju poziciju u odnosima ili poslovima. Prijateljstvo nije egocentrično nego želi dobro drugoj osobi i veseli se njezinu boljitku. Prijateljstvo nije statično, nego prolazi uspone i padove, ali u krizama se jača i u prijateljstvu se ne odustaje od druge osobe. Prijateljstvo je radovanje s radosnima i plakanje sa zaplakanima. Prijateljstvo je razumijevanje bez riječi, ali i neumorna riječitost kada treba nešto pokazati ili dokazati. Prijateljstvo nije laskavo tepanje, nego ponekad i surova istina koja boli, ali ne zato da bi naudila, nego da bi liječila.Zato je doista blagoslov imati prijatelje. A prijateljstvo je odnos koji vrijedi uzdržavati i oplemenjivati. Nama koji u Krista vjerujemo utješno i ohrabrujuće zvuče Isusove riječi da nas ne doživljava kao sluge, nego nas je nazvao prijateljima. Dao nam je ime prijateljstva. Dao nam je novi bitak i novi odnos. Zato smo pozvani i ponašati se prema Bogu kao prema prijatelju kojega voliš, s kojim rado boraviš, iskreno komuniciraš i postaješ bolji čovjek, a ne se odnositi prema Bogu kao da je surovi gospodar kojemu trebamo služiti, i dodvornički se ponašati pred njim ako ga ne uspijemo izbjeći. I kao u pravom prijateljstvu, i prijateljstvo s Bogom treba čuvati i razvijati.

Poučna priča o prijateljstvu

Trinaestogodišnji dječak je hodao s majkom po plaži. Iznenada ju upita: «Mama, kako mogu sačuvati prijatelja kad mi se posreći da ga nađem?».

Majka se malo zamisli, zatim se sagne i zagrabi pregršt pijeska. Jednu ruku podiže uvis i počne snažno stiskati: pijesak je sipio između prstiju, i što je čvršće stiskala šaku to ga je više nestajalo. Drugu je ruku, međutim, držala otvorenom: sav pijesak ostao je u njoj.

Dječak je to zadivljeno promatrao, a onda povikao: «Razumio sam!».

Bruno Ferrero

«Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje. Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam. Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima, jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga» (Iv 15, 13-15).

«Prijateljstvo koje svoj izvor ima u Bogu nikad se ne gasi.» (sv. Katarina Sijenska)

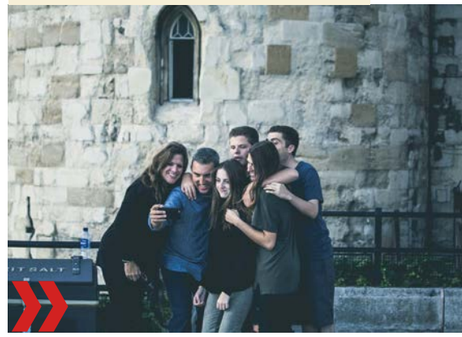

Prijateljstvo u Bibliji

- **Abraham i Lot:** Post 13
- **David i Jonatan:** 1 Sam 20
- **Ruta i Noemi:** Rut 1
- **Isus i Lazar:** Iv 11
- **Isus i apostoli:** Iv 1, 35-51; Iv 13-17

Lijepa li si ... *Daruvar*

▪ Piše: Stjepan Lice

Krhotine

Početkom ljeta, neposredno nakon što smo stigli na more, na neveliku plažu dolazimo moja supruga, dvogodišnja unučica i ja. Posred plaže razbijena je boca. Njezine krhotine raspršene su u širokom krugu. Dok pažljivo skupljam krhotine, moja supruga unučici tumači kako krhotine treba ukloniti da se ne bi tko na njih porezao. Nakon što sam pokupio sve krhotine koje sam uočio i bacio ih na mjesto predviđeno za otpatke, rasprostiremo ručnike na plažu, iz torbe vadimo stvari koje smo ponijeli – i ljetne radosti mogu početi. Naša je unučica hrabra djevojčica, nije pretjerano reći: isuviše hrabra, tako da smo oboje neprestano pozorni na nju. Dok hitra koraka prolazi plažom, ona u jednom trenutku zastaje, saginje se, s palcem i kažiprstom diže nešto s tla pa trči do mene. Pokazuje mi da rastvorim i ispružim dlan. Dok na njega polaže komadić stakla, ona me ozbiljno gleda i govori: «Jao...» Kao: ovo bi nekoga moglo ozlijediti... Istodobno mi prstom pokazuje kamo bih to stakalce trebao odnijeti.

Čim tko prođe plažom, kamenčići se pomjeraju. Još se više pomjeraju uslijed valova koji s vremena na vrijeme udaraju o obalu. I tako svako malo iskrsne neka krhotina. Bude među njima i onih kojima su oštrice vremenom otupjele i onih od nedugo, koje itekako mogu ozlijediti. Čim naša unučica ugleda neku krhotinu, odmah je na jednak način podiže s dva prsta, donosi mi je i upućuje me što mi je s njom činiti. Ponekad kaže ono svoje: «Jao...», ponekad joj to «Jao...» viri iz očiju. Pokušavam je odvratiti od tog njezina truda, ali se ona ne da smesti. I tako svakoga dana desetak i više puta... I tako svih osam dana koliko smo boravili na moru... Nakupila je ona tako zasigurno više od stotinjak krhotina. Srećom, dovoljno pažljivo, bez da se ozlijedila. Naravno, uključila je i moju suprugu i mene u tu svoju brižnost. Bit će da nijedna krhotina nije uspjela izmaći njezinoj pozornosti.

Pitam se koliko ljudi razmišlja na njezin način? Ono što bi moglo ozlijediti njezina nježna stopala, moglo bi ozlijediti i bakina i djedova stopala... I stopala svakoga djeteta, svakoga čovjeka koji prolazi plažom. U konačnici: i gdje god prolazio. To joj je dovoljan razlog da svako malo prekine svoju igru. Štoviše, zbog toga ona pozornije promatra svijet kojim prolazi. Tko zna koliko je stopala – i dječjih i odraslih – koja su zahvaljujući njoj ostala neozlijeđena. I prije toga: koliko bismo pažljiviji trebali biti što činimo s prostorima i putovima kojima prolazimo.

Nekoliko dana nakon što smo se vratili s mora, naša se unučica igrala u dvorištu iza kuće. U jednom trenutku trči prema meni. Više: «Didi!» I kad je došla do mene, uz svoj ozbiljni pogled i uz svoj «Jao...» na dlan mi pažljivo polaže nešto što drži između palca i kažiprsta: krhotinu koju je našla u dvorištu iza kuće u kojoj živimo …

Ranjeni Evanđeljem

Evanđelje, kršćanstvo je ono blago skriveno na njivi života, onaj biser o kojemu govori Isus. Ima ih koji kad otkriju to blago, taj biser, prodaju sve što imaju, okane se svega što im je do tog časa život bio i odluče se za nešto posve novo, u mnogome nepoznato i nepredvidivo. Ne pitaju pritom što će to od njih iziskivati, ne pitaju ni imaju li, hoće li imati dovoljno snage. Ništa ne pitaju. Čitavim bićem posvećuju se tom novoupoznatom – nikada dovoljno stečenom – blagu. Na neki način slute da to blago i nije moguće do kraja steći. Ta kako ćeš steći ono što je preobilno?! Oni svijet promatraju s Evanđeljem u očima, trude se sve raditi s Evanđeljem u rukama. I što god im život donio, oni su radosni. Radosni zbog Evanđelja.

Ima i onih koji Evanđelje, jednostavno, naslijede s njivom: obiteljskom, zavičajnom, narodnom, civilizacijskom. Dopadne ih kao nešto što se podrazumijeva, nešto što shvaćaju i žive kao jednu od odrednica svoga identiteta. Evanđelje za njih nije novost, kamo li iznenađenje. Za njih je Evanđelje nešto što je u nekoj mjeri određivalo život naraštaja koji su im prethodili, nešto što će određivati život budućih naraštaja, pa je u tom slijedu primjereno da ima značenja i za njihov život danas. Moglo bi se reći da je Evanđelje za njih poput bisera koji se iz naraštaja u naraštaj dariva nekomu odabranome, nešto što osobitu vrijednost ima po tome što povezuje obiteljski. Dogodi se čak da taj slijed ima veću vrijednost od samoga bisera: biser sam više i nije tako važan koliko je važno tko ga je kome predao u baštinu. Dogodi se i da se blago, biser iznosi samo u osobitim trenutcima. I da takve trenutke bude teško prepoznati, pa blago, biser uglavnom ostaje odložen negdje na sigurno. Negdje gdje ga nitko ne može vidjeti.

Kad bismo pronicali, čitavim bićem pronicali, koliko li je silna milost biti dotaknut Evanđeljem, biti kršćanin, ništa nam od toga ne bi bilo važnije. Sve što jesmo, sve što se zbiva, za nas bi imalo značenja upravo po tome. Odmaknuti se od Evanđelja, od kršćanstva za nas bi bilo posve neshvatljivo i neprihvatljivo. Zapustiti oganj koji se po njima razgorio u našem srcu bilo bi nezamislivo. Gorjeti i izgorjeti s Evanđeljem, za Evanđelje – to da. Bez razmišljanja. Bez oklijevanja. Ali dopustiti da žar zamre?! Ili ga skloniti negdje izvan dosega?! Ili ga odložiti za povoljnije prilike?! Ili odmoriti se malo od njega?! Kada te Evanđelje jednom rani, istinski rani, imaš samo jednu mogućnost: nastaviti živjeti otvorena srca. Ili umrijeti otvorena srca. Isto je. Nema ništa ljepšega nego biti ranjen Evanđeljem. Po tome u tebi sve stječe izrazitost. I svaki korak svoj smisao. Svoju svrhu. Dogodi nam se da budemo zapanjeni zbog zbivanja u svijetu, no ne i zbog toga što nam je Evanđelje – krvotok naše duše – odloženo na neko mjesto na koje ne obraćamo pozornost, negdje izvan naše svakodnevice, izvan naših odnosa. Ali ako nam je uistinu stalo do života, do ovoga svijeta, do onih koji su nam – kako kažemo – u srcu, pa i do nas samih, u svemu nam se odazivati Evanđelju. Živjeti ga. Pritom nije dovoljno da se na Evanđelje oslonimo. Jer Evanđelje je os bez koje nas nema. Barem ne na način Kristov.

Dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić

Uzalud se diči tuđim, tko svoj materinski jezik ne poznaje!

VOLJETI SVOJE, ALI POŠTIVATI I UVAŽAVATI TUĐE

XLVIII.

Temeljna odrednica svakoga naroda jest njegov jezik. Kada nestane jezik nekoga naroda, nestaje i sam narod. Zajednički jezik narodu omogućuje povezanost s njegovom prošlošću, ali i budućnošću. Osigurava mu kontinuitet i stabilnost, prenošenje zajedničkih znanja i spoznaja, dijeljenje vrijednosti i sudova. Očuvanje materinskoga jezika zato treba biti temeljni cilj svakoga društva ako ono želi opstati i razvijati se.

Postoje različiti načini na koje se može njegovati i razvijati materinski jezik: predavanjima o jeziku i kulturi, objavljivanjem knjiga, časopisa, članaka vezanih uz materinski jezik, festivalima folklora i kulture, okruglim stolovima posvećenima očuvanju jezika i kulture, izložbama i drugim oblicima vezanima uz umjetnost itd. Ipak, najvažniji način jest poučavanje jezika, odnosno njegovo usvajanje i učenje jer su oni u temelju svih prethodno nabrojanih načina. U ovom broju MOVIS-a govorit ćemo o sličnim, ali ipak različitim jezičnim sustavima – hrvatskome i srpskome jeziku. Svaki od tih sustava ima svoje jezične elemente, poput riječi, skupova riječi, oblika riječi, reda riječi u rečenici, promjena različitih vrsta riječi po padežima, stupnju ili broju. Svaki od njih ima svoju jezičnu povijest koja prati povijest toga naroda kojem je njegov jezik služio kao komunikacijsko sredstvo. Poštovanje nekoga naroda, njegovih običaja i kulture pokazuje se poštovanjem i uvažavanjem njegova jezika. Temelj suvremenih demokratskih društava leži u tome da se svoje voli poštovanjem i uvažavanjem tuđega.

Pitanje odvojenih jezičnih sustava

Prije nekoliko godina, točnije 2017., zastupnica Dragana Jeckov u Hrvatskome je saboru održala govor na srpskome jeziku. Kako je govor u javnosti pokrenuo niz pitanja od same namjere govora na srpskome jeziku u Hrvatskome saboru, pa preko pitanja je li time prekršila članak 12. Ustava Republike Hrvatske u kojem je definirano da je u službenoj uporabi u Republici Hrvatskoj hrvatski jezik, do izjednačavanja govora na mjesnim govorima koji pripadaju dijalektima hrvatskoga jezika s govorom na srpskom jeziku. Jezici se, bez obzira na to radi li se o hrvatskome jeziku ili kojem drugom jeziku, funkcionalno, vremenski i prostorno raslojavaju. Jezik se raslojava na funkcionalne stilove – književnoumjetnički, razgovorni, novinarski, administrativni i znanstveni; vremenski – na historizme koji nastaju promjenom stvarnosti, odnosno neke riječi postaju zastarjele jer pojmovi koje su imenovale više ne postoje ili se ne koriste, npr. žandar, klasni neprijatelj i sl., i arhaizme koji nastaju zato što se sam jezik promijenio, npr. čislo za broj, mudroslovlje za filozofiju. Za temu ovoga članka važno je područno raslojavanje. Već se u osnovnoj školi uči kako se hrvatski jezik područno raslojava, odnosno dijeli, na narječja – čakavsko, kajkavsko i štokavsko. Narječja se dalje dijele na dijalekte koji se sastoje od mjesnih govora. Hrvatski jezik ima 3 narječja i 16 dijalekata (ili 18, ako se dodaju još dva čakavska) – 6 štokavskih, 6 kajkavskih i 4 čakavska. Svi oni pripadaju hrvatskome jeziku, odnosno čine sustav hrvatskoga jezika.

Horizontalna (vodoravna) i vertikalna (okomita) višejezičnost

Na svijetu postoje različiti jezici, a svaki od tih jezika čini svoj jezični sustav, samo njemu svojstven. Taj se jezični sustav razlikuje od svih ostalih jezičnih sustava bez obzira na to ima li kakvih sličnosti sa sebi srodnim jezičnim sustavima. Tako se odnos hrvatskoga jezika i nekoga stranog jezika, odnosno stranoga jezičnog sustava u kontaktu, poput engleskoga, njemačkoga, srpskoga i drugih jezika, u jezikoslovlju naziva horizontalnom (vodoravnom) višejezičnošću. Vertikalnom (okomitom) višejezičnošću nazivamo odnos različitih organskih idioma (narječja, dijalekata, mjesnih govora) i standardnoga jezika unutar sustava istoga jezika.

Odnos hrvatskoga i srpskoga jezika

Što to konkretno znači za pitanje jezičnih sustava s početka ovoga članka? To znači da su hrvatski i srpski jezik u odnosu horizontalne (vodoravne) višejezičnost, a da su hrvatski standardni jezik i kajkavsko, čakavsko i štokavsko narječje te njihovi dijalekti i mjesni govori u odnosu vertikalne (okomite) višejezičnosti, dakle, riječ je o potpuno drugačijim razinama odnosa. Znanost koja se bavi jezicima – jezikoslovlje ili lingvistika – to dokazuje od zajedničkog izvora tih dvaju sustava, kao i ostalih slavenskih sustava, u praindoeuropskome jeziku (slavenski su jezici, kako se pretpostavlja jer nemamo sačuvanih cjelovitih materijalnih dokaza, nastali od praslavenskoga jezika) do drugačijega jezičnog razvoja na svim jezičnim razinama (ne samo na razini riječi koja je obično najvidljivija) i različite standardizacije oba jezična sustava, već i s obzirom na različito vrijeme odvijanja etapa razvoja standardnoga jezika tih dvaju jezika. Zato su slavenski jezici, kako piše i kolegica Dušanka Klikovac u *Gramatici srpskog jezika* (2010.) unatoč «međusobnim razlikama, i danas više ili manje slični», dakle, postoje razlike među njima koje otežavaju razumijevanje. Dalje naglašava kako su oni «proglašeni različitim književnim jezicima». Unatoč tim razlikama možemo se međusobno više ili manje razumjeti, ali to ne znači da je riječ o istome jeziku. Isto tako ne znači da je riječ o istome jeziku ako se radi o ekavskome izgovoru. U *Hrvatskoj enciklopediji* Leksikografskoga zavoda Miroslava Krleže stoji da je «ekavski izgovor, izjednačivanje refleksâ južnoslavenskog jata i vokala e u srednjojužnoslavenskim dijalektima. U hrvatskim dijalektima ekavski izgovor nalazimo u sva tri narječja: u štokavskom narječju ekavski su sjeverni govori slavonskoga dijalekta, u čakavskom narječju sjevernočakavski dijalekt, a u dijalektima kajkavskog narječja u većini govora refleks jata [ę] razlikuje se od refleksa e [ɛ] … U srpskom standardnom jeziku ekavski izgovor prevladava.» Dakle, hrvatski i srpski neupitno su dva jezična sustava, dva jezika. Svaki pokušaj njihova izjednačavanja koji dolazi iz težnje za hegemonijom nikako nije u skladu sa suvremenim demokratskim razmišljanjima i načelom s početka članka – svoje voli poštujući i uvažavajući tuđe!

Provjerite znanje:

1. Zaokružite slovo ispred rečenice u kojoj se ne pojavljuje pogrješka.

A Dobro je da je bio upotrebljen prije nego što je bilo kasno.
B Profesor povjesti označio je kraj pisanja i skupio testove.
C Izlječenje je nastupilo vrlo brzo.
D Njihova namijena još nije jasno objašnjena.
E Poklon je poticao od njegova najboljega prijatelja.
F Mladi se zatiču u društvu neizgrađene demokracije.
G Rok za upis na tečaj ističe za deset dana.

2. Zaokružite slovo ispred rečenice u kojoj se javlja pogrješka.

A Slušatelji su bili obaviješteni o tome do kada mogu poslati prijedloge.
B Čuval sam ga sve dok nisam stigao na odredište.
C Njezina je popularnost svakodnevno rasla.
D Međuetničku su netrpeljivost predstavili kao javni problem.

Točni odgovori: 1. C; 2. B.

MLADIFEST – ZORNA POTVRDA SVJEDOČKE PRIVRŽENOSTI KRISTU I NJEGOVOJ SVETOJ MAJCI – KRALJICI MIRA

U razdoblju od 1. do 6. kolovoza 2021. u Međugorju je održan 32. Međunarodni molitveni susret Mladifest – Međugorje 2021. Geslo ovogodišnjega Mladifesta bilo je «Koje dobro moram činiti?». Ta tema se, kao snažna poveznica, nenametljivo provlačila kroz sve programske cjeline susreta. O toj temi su veoma sadržajno govorili brojni sudionici – kroz kateheze, homilije, vlastita iskustva i osobna svjedočanstva. Kardinal Robert Sarah je, s kojim je, nakon svečanoga otvaranja ovogodišnjega Mladifesta, svetu misu suslavilo 266 svećenika, u svojoj homiliji naglasio da su mnogi mladi došli u Međugorje obnoviti svoju vjeru u Isusa Krista, našeg Otkupitelja kako bi mogli nastaviti autentičan i vitalan odnos s njim. Potom je također naglasio da je ovo hodočašće poput duhovnih vježbi, jer živimo uronjeni u svijet koji pokušava živjeti bez Boga, a mladi su došli ovamo i žele susresti Gospodina, napuniti baterije, kako bi mogli bolje živjeti u njegovoj nazočnosti svjedočeći sjaj Istine i milosrđa Božjega. Neskrivena radost ispunila je srca mladih hodočasnika kada su dvoje mladih sudionika iz Međugorja pročitali pismo pape Franje u kojemu im je Sveti Otac, između ostaloga, znakovito poručio da se ne boje primiti Kristovu riječ i prihvatiti njegov poziv. Molitveni program je, nakon svete mise, nastavljen klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu.

Molitveni program drugoga dana Mladifesta - s mladima iz cijeloga svijeta - započeo je Krunicom na Podbrdu koju su, nakon oglašavanja zvona s crkve sv. Jakova ranim jutarnjim satima, predvodili međugorski župnik fra Marinko Šakota i vidjelac Ivan Dragićević. U večernjim satima svetu misu je, nakon molitve Krunice, predslavio o. fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. On je blagdan Gospe od Anđela vješto povezao s danom oprosta, pozivajući mlade na molitvu za one koji su zbog neugodne pandemije koronavirusa izgubili svoje živote bez oprosta. S neskrivenom radošću je naglasio kako je i ovaj skup zoran pokazatelj da mladi doista žive Isusove riječi «Ne bojte se», jer su unatoč brojnim zaprjekama ipak došli u Međugorje na molitvu. Istakao je da je naša budućnost zapravo vječnost, a ne zemaljska budućnost koja je puna straha i neizvjesnosti. Mladi su s posebnih ushićenjem prihvatili fra Miljenkov poziv da molitvu Očenaša izmole svatko na svome jeziku kako bi se u Međugorju osjećali kao u svojoj 'drugoj' kući.

Program Mladifesta 3. kolovoza započeo je veoma sadržajnom jutarnjom katehezom kardinala Roberta Saraha o geslu susreta «Koje dobro moram činiti?», a nastavljen je popodnevnim svjedočenjem volontera udruge «Marijini obroci», među kojima je posebno dojmljivo bilo svjedočanstvo sestre Doroteje iz Žepča. Riječ je o redovnici koja već dugo djeluje u toj udruzi u Beninu – veoma siromašnoj zemlji zapadne Afrike. Taj popodnevni obrok koji najsiromašnijima nude volonteri udruge, naglasila je sestra Doroteja, nerijetko je i jedini obrok koji ta siromašna djeca dobiju tijekom dana i veliko je bogatstvo za tu djecu među kojom se postupno osjeća velika promjena i želja za učenjem. Misnom slavlju, nakon molitve Krunice, predsjedao je poljski kardinal mons. Tadeusz Wojda s kojim su suslavili 346-torica svećenika. Mons. Wojda je u svojoj homiliji, između ostaloga, naglasio da vjerovati zapravo znači željeti ono što Bog želi, voljeti ono što Bog voli, pa čak i kada nas to vodi križu. Osvrćući se na evanđeoski ulomak o Isusovu smirivanju oluje na uzburkanom moru, Wojda je istaknuo da Isus uvijek donosi mir. Poslije misnog slavlja uslijedila je svečana procesija s Gospinim kipom te klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu.

Četvrti dan Mladifesta započeo je jutarnjom molitvom i zazivom Duhu Svetom. Potom je svoje zanimljivo svjedočanstvo iznio fra Bojan Rizvan, svećenik iz Zadra, poručivši mladima da se život ne sastoji samo od pitanja, već je život stvarnost, a na kraju se zapitao: «Kakvi odlazimo na susrete s Isusom?» Večernju svetu misu predslavio je biskup iz Italije Guido Gallese s kojim su suslavila 322-ojica svećenika. Citirajući svetog Ivana Pavla II., Gallese je naglasio da se mladi ne boje, jer je strah suprotan vjeri, a Bog je uz nas i traži da imamo povjerenje u njega. Nakon svete mise međugorski župnik fra Marinko Šakota pročitao je mladima poruku bečkog kardinala Cristopha Schönborna. Sve događaje iz Međugorja ljudi diljem svijeta mogli su uživo pratiti preko društvenih mreža, interneta, radiopostaje Mir Međugorje te lokalnih TV kuća.

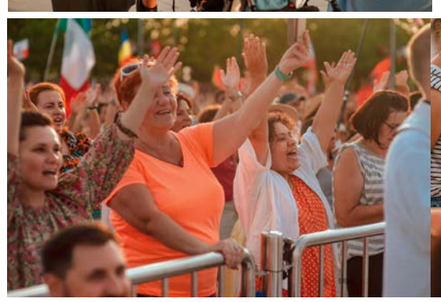

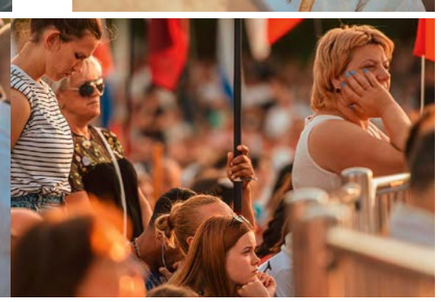

Jutarnji program petoga dana Mladifesta započeo je dojmljivom katehezom fra Gorana Azinovića, koji je pozvao mlade da budu Gospini ratnici ljubavi. Program je nastavljen sadržajnim svjedočenjima vidioca Jakova Čole i mlade Slovakinje Simone Novakove. Riječ je o slijepoj djevojci koja je, zahvaljujući Bogu i njegovoj neizmjernoj providnosti, uspjela prihvatiti svoju sljepoću. Na kraju svjedočenja mladi su, u zajedništvu sa svećenicima, skladno zapjevali prekrasnu pjesmu koju je napisala mlada i hrabra Simona. To je bio jedan od najljepših trenutaka ovog molitveno-pokorničkog susreta. Večernje misno slavlje predslavio je mons. Luigi Pezzuto. Pozvao je mlade hodočasnike da svoje iskustvo radosti doživljeno u Međugorju ponesu svojim kućama, svjedočeći nadu i radost. Nakon klanjanja svećenički blagoslov nazočnima podijelio je fra Marinko Šakota, uz poklik: «Hvala Bogu i Gospi, Kraljici mira, za ovaj 32. Mladifest.» Fra Marinko je tom prigodom pozvao mlade da posljednji dan Mladifesta provedu na brdu Križevac i sudjeluju na jutarnjoj misi u 5.00 sati na sam blagdan Preobraženja, kojom će i službeno završiti Mladifest.

Ovogodišnji Mladifest će, osim po iznimno velikom broju sudionika, jamačno ostati u lijepom sjećanju mladih (pa i onih starijih!) po iznimnom ozračju mira, posvemašnjem vjerničkom jedinstvu i obilju Božje milosti, čiji čudesni učinci su se osjećali na svakome mjestu i u svakome trenutku. Bogu hvala!

▪ Tekst: fra Goran Azinović
▪ Fotografije: Foto ĐANI

▪ Dr. sc. Ivica Šola

STRAVIČNI ZLOČINI KOJIMA SVJEDOČIMO

– NE MOGU SE SVESTI SAMO NA PSIHIČKE POREMEĆAJE

Hrvatsku, i šire, duboko je potresao, zbunio, ostavio bez riječi slučaj hladnog i promišljenog ubojstva troje djece, koje je ubio njihov otac - austrijski državljanin Harlad Kopitz. Mediji u Hrvatskoj i Austriji ovih dana o tom slučaju razložno traže razgovore s psihijatrima i psiholozima. No, ne samo ovo, nego i neka druga monstruozna ubojstva, kao i dubina zla uostalom, ne može se objasniti samo psihijatrijskim ili psihološkim kategorijama. Ponavljam, ovaj čin, kao i mnogi drugi, brižno je planiran, smišljan, te hladno izveden. U teologiji u vrijeme umjetne inteligencije, visokog razvoja medicine i tehnologije uopće, pomalo se sramimo potegnuti za biblijskim, teološkim narativima. I sam ovakve tekstove, kao i prije par godina, nerado pišem i iznova ponavljam. Ne zato što se bojim da mi navuku luđačku košulju, već prije svega jer ne volim ništa što miriše na senzacionalizam. Tema je sotona. Podsjećam, prije par godina povod mi je bio devetnaestogodišnji mladić Tin Šunjerga, on je hladno, kako je izvijestila policija, ubio vlastitog oca i majku, iznimno normalne i cijenjene ljude, koji su bili uzorni roditelji. Nakon toga je, opet hladno, otišao na – tulum (!), bez ikakva grizodušja. Nakon što je cijela Hrvatska u šoku i nevjerici čula tu morbidnu vijest, prve reakcije bile su da je Šunjerga psihijatrijski bolesnik. U užemu krugu prijatelja, kao i u slučaju Breivika u Norveškoj koji je dugo planirao i pobio na desetke mladića i djevojaka, odmah sam rekao da to nije tek, ili samo tako.

Teolog sam, i pomalo umoran od objašnjavanja zla samo socijalnim (teško ili razmaženo djetinjstvo) ili psihičkim determinizmima (bolest). Tako su i Kopitza, trostrukog ubojicu vlastite djece, odmah dijagnosticirali kao psihopata. No ipak, činjenje zla, pa i najtežih i neshvatljivih zločina nerijetko je – slobodni izbor! Pa i ubiti vlastite roditelje, ili zadaviti golim rukama vlastito dijete, kako je to učinila ona majka u Istri, ili menadžer Kopitz u Zagrebu. Srećom, prije par godina i psihijatrijsko vještačenje reklo je svoje: Tin Šunjerga nije bolesnik (kao i Breivik), i u trenutku zločina bio je ubrojiv. Dakle, on je izabrao (!) zlo, nije bolestan. Nadam se da će tako biti i u slučaju Kopitza. No što onda, ako tako duboka, morbidna zla ne možemo objasniti medicinski? Tu i teologija ima što reći, po cijenu podsmijeha.

Ne tvrdim da je Tin Šunjerga kao ni Kopitz opsjednut sotonom, samo želim skrenuti pozornost na jednu pojavnost o kojoj nije pisao nekakav opskurni religijski list, već ozbiljne novine, francuski Le Figaro. Javier Lozano, u članku «Religión en libertad», zbunjen ogromnim porastom zahtjeva za egzorcizmom među Francuzima, obratio se ocu Emmanuelu Coquetu, zamjeniku generalnog tajnika francuske Biskupske konferencije, koji mu je dao službene podatke samo za Pariz. Te godine je bilo 2500 zahtjeva za egzorcizmom (istjerivanja đavla iz opsjednute osobe) od čega je prihvaćeno pedeset. Zašto «samo» pedeset? Egzorcizam nije magija. To je ozbiljan postupak u kojem sudjeluju psihijatri, koji nisu nužno vjernici, te druge struke, kako bi se isključili svi medicinski i ini razlozi ponašanja osobe ogrezle u zlu. Tek nakon veoma stroge procedure pristupa se egzorcizmu, i to smije raditi samo svećenik koji je službeno ovlašten od mjerodavne crkvene vlasti. Za Le Figaro otac Coquet je otkrio imena samo dvojice, koji su progovorili za novine: otac Jean Pascal Doloisy i otac George Berson. Tijekom egzorcizma, tvrde ovi ozbiljni svećenici, susreću se s nevjerojatnim fenomenima, slično kao u onom filmu, osobe počinju govoriti na mrtvim jezicima, nerijetko na aramejskom, jezikom kojim je govorio Isus, dobivaju nevjerojatnu fizičku snagu, lice im se izobličuje u životinjsko, glasaju se na istovjetan način kao i životinje kojima se suobličuju … «Više manje, govori otac Doloisy, primam u prosjeku deset osoba dnevno tijekom godine, raznih socijalnih slojeva i obrazovanja. U mom timu je petnaest osoba različitih struka i kompetencija, koje mi pomažu oko dijagnoze, treba li nekoj osobi egzorcizam ili drugi oblik liječenja. Radi se o osobama vezanim uz različita zla, od incesta do teških čina nasilja kojima ni medicina niti bilo što drugo nije doskočilo. Od ukupnoga broja zahtjeva za egzorcizmom, o istinskom opsjednuću đavlom radi se samo o jedan do dva posto slučajeva. Otac upozorava na važnost prevencije. Prema crkvenom nauku, Sotona na čovjeka djeluje na dva načina, neizravno, nukajući ih na opasna ili rizična ponašanja, i izravno – opsjednućem. U laicističkoj Francuskoj (praktično) kršćanstvo zamjenjuje – praznovjerje. Baš kako je Chesterton u kontekstu ateizma rekao: «Ubili smo jednog Boga, a zamijenili ga mnoštvom bogova» - u ime nevjere postali praznovjerni, u ime razuma iracionalni. Ljudi se tako masovno bave crnom magijom, posjećuju kojekakve vračare i iscjelitelje, pa i visokoobrazovani, spiritizam je veoma raširen. To otac Doloisy iz vlastitog iskustva egzorcista, u kontekstu prevencije, naziva «rizičnim ponašanjem».

U SAD, kao i u Francuskoj, Katolička crkva je objavila zabrinjavajući podatak, bez puno detalja, da je od 2011. godine do danas - zbog brojnosti zahtjeva - broj službenih egzorcista upeterostručen! O ovoj temi (demonologiji) se i u Katoličkoj crkvi nakon, 2. vatikanskog sabora, nažalost, više ne uči – o njoj se ili šuti, ili s omalovažavanjem govori. Neki u strahu od manihejske hereze (dva počela, uosobljeno zlo đavla i Bog), neki iz teološke prepotencije, neki ismijavaju ili se boje ismijavanja. Troja su vrata, upozorava spomenuti svećenik, na koja Sotona kušnjom ulazi u čovjeka: seks, novac i moć. Nije, dakako, problem ni u seksu ni u novcu ni u moći, problem je kad isti postanu put (auto)destrukcije osoba, obitelji pa i cijelih društava. Tin Šunjerga se razmetao upravo novcem i moći, bijesnim mercedesom i činjenicom da je od rodbine iz Njemačke svaki mjesec kao učenik (!) dobivao 800 eura za džeparac. Trostruki ubojica vlastite djece Kopitz, nekada frajer, menadžer s puno novca, u oproštajnom pismu također je napisao da je izgubio moć i novac. Koji su mu, očito, bili važniji od vlastite djece. I sam nerijetko, uhvativši pogled nekih ljudi, ispod pazuha mi krene hladan znoj.

Napominjem, zlo ne čine ljudi samo iz psiholoških ili psihijatrijskih, socijalnih određenosti. Tu vrijeđamo i duševne bolesnike koji statistički, u ukupnoj populaciji, čine zanemariv broj zločina. Misterij zla, kako kažemo u teologiji, ne možemo proniknuti isključujući dubinu grijeha kao – slobodno (!) izabranog zla. Dakle, kao uistinu nešto sotonsko.

Je li, stoga, došlo vrijeme da, unatoč rizicima, ismijavanjima, optužbama, na teološke fakultete vratimo kolegij demonologije? Ne isključujući pritom nipošto dostignuća suvremene znanosti, posebno medicine... Ali i pustiti da i bogata teološka i mistična tradicija Zapada da svoj interdisciplinarni doprinos u sučeljavanju s mračnim, često neistraživim dubinama anatomije ljudske destruktivnosti.

Stranicu uređuje: fra Branko Radoš

Papina poruka sudionicima Mladifesta

32. MLADIFEST Međugorje 2021

Papa Franjo je uputio poruku sudionicima 32. Mladifesta – međunarodnog molitvenog susreta mladih održanog u Međugorju od 1. – 6. kolovoza 2021. Tekst papine poruke prenosimo u cijelosti.

Dragi mladi,
festival mladih je tjedan predane molitve i susreta s Isusom Kristom, posebno u njegovoj živoj Riječi, u slavlju euharistije, euharistijskom klanjanju i sakramentu pomirenja. Ovaj događaj – prema iskustvu mnogih – ima snagu uputiti nas Gospodinu. Upravo je to prvi korak «bogatog mladića» o kojem nam govore sinoptička evanđelja (usp. Mt 19,16-22; Mk 10,17-22; Lk 18,18-23), koji se uputio, štoviše, pohitao ususret Gospodinu, pun zanosa i čežnje da pronađe Učitelja kako bi baštinio život vječni, to jest istinsku radost. Ovogodišnje geslo Festivala je zapravo pitanje koje je ovaj mladić uputio Isusu: «koje mi je dobro činiti?». Riječi su to koje nas stavljaju pred Gospodina koji upire svoj pogled prema nama i, ljubeći nas, poziva: «Dođi i idi za mnom!».

Evanđelje nam ne spominje ime toga mladića što ukazuje da može predstavljati bilo koga od nas. On, osim što posjeduje mnoga dobra, čini se obrazovan i lijepo odgojen, te potaknut zdravom brigom koja ga vodi u potragu za istinskom srećom, to jest za životom u punini. Iz tog razloga kreće na put kako bi susreo Učitelja koji je mjerodavan, vjerodostojan i pouzdan. Takav autoritet pronalazi u osobi Isusa Krista te ga stoga i pita: «Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?» (Mk 10,17). No, mladić time pretpostavlja dobro koje treba zadobiti vlastitim snagama. Gospodin mu na to pitanje odgovara protupitanjem: «Što me zoveš dobrim? Nitko nije dobar doli Bog jedini!» (r. 18). Na taj način Isus ga usmjerava prema Bogu, koji je jedino i vrhovno Dobro od kojeg nam dolazi svako drugo dobro. Kako bi mu pomogao pristupiti izvoru dobrote i istinske sreće, Isus mu naznačuje prvi korak koji je potrebno učiniti, naime naučiti činiti dobro bližnjemu: «Ako hoćeš ući u život čuvaj zapovijedi» (Mt 19,17).

Isus ga vraća u ovozemaljski život i pokazuje mu put u vječni život, a to je put konkretne ljubavi prema bližnjemu. Ali, mladić odgovara da je to oduvijek činio te je shvatio kako poštivanje zapovijedi nije dovoljno da bi bili sretni. Nato ga Isus pogleda brižnim pogledom. Gospodin prepoznaje čežnju za puninom koju mladić nosi u srcu i njegovu zdravu brigu koja ga potiče na traženje; zbog toga prema njemu osjeća blagost i naklonost. Osim toga, Isus prepoznaje i slabu točku svog sugovornika koji je odveć navezan na mnoga materijalna dobra koja posjeduje. Stoga, Gospodin predlaže drugi korak, a to je prijelaz iz logike «zasluge» u logiku dara: «Hoćeš li biti savršen, idi, prodaj što imaš i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu» (Mt 19, 21). Isus mijenja gledište: poziva ga na razmišljanje o tome kako osigurati vječnost, već na potpuno darivanje sebe u ovozemaljskom životu, nasljedujući tako Gospodina. To je poziv na daljnji rast, prijelaz iz logike vršenja propisa kako bi se zadobila nagrada, na bezuvjetnu i potpunu ljubav. Isus traži da ostavi ono što otežava srce i priječi ljubav. Ono što Isus predlaže nije toliko čovjek lišen svega, koliko čovjek slobodan i bogat odnosima. Ako je srce pretrpano dobrima, Gospodin i bližnji postaju samo jedno od mnoštva dobara. Naše previše imati i previše željeti guši srce i čini nas nesretnima i nesposobnima za ljubav. Naposljetku, Isus predlaže treći korak, a to je nasljedovanje: «Dođi i idi za mnom!».

Nasljedovanje Krista nije izvanjsko oponašanje, jer dotiče čovjeka u njegovoj dubokoj nutrini. Biti Isusov učenik znači biti sukladan s njim« (Ivana Pavao II., Enciklika Veritatis Splendor, 21). Zauzvrat, dobit ćemo bogat i sretan život, ispunjen licima tolike braće i sestara, očeva, majki i djece… (usp. Mt 19,29). Slijediti Krista nije gubitak, već neprocjenjivi dobitak. Dok se odricanje na koje smo pozvani tiče prepreke koja priječi putovanje. Međutim, bogatom mladiću srce je podijeljeno između dva gospodara: Boga i bogatstva. Zbog straha od rizika i od gubitka dobara vraća se kući tužan: »On se na tu riječ smrkne i ode žalostan« (Mk 10,22). Mladić se nije ustručavao postaviti važno pitanje, ali nije našao hrabrosti prihvatiti odgovor, a to je poziv da se »odriješi« od sebe i svojega bogatstva kako bi se »povezao" s Kristom, te hodio s njim i otkrio istinsku radost.

Prijatelji, Isus i svakome od vas govori: «Dođi i idi za mnom!». Imajte hrabrosti živjeti svoju mladost povjeravajući se Gospodinu i hodeći s njim. Dajte se osvojiti njegovim pogledom koji je pun ljubavi i koji nas oslobađa od zavodništva idola i lažnog bogatstva koje obećava život, ali donosi smrt. Ne bojte se primiti Kristovu Riječ i prihvatiti njegov poziv. Ne obeshrabrite se poput bogatog mladića iz Evanđelja; umjesto toga, usmjerite svoj pogled prema Mariji, našem velikom uzoru nasljedovanja Krista, i povjerite se njoj, koja se riječima «evo službenice Gospodnje», bezuvjetno odazvala Božjem pozivu. Njezin je život potpuno darivanje sebe, od trenutka Navještenja pa sve do Kalvarije, gdje postaje našom Majkom. Usmjerimo svoj pogled prema Mariji kako bismo pronašli snagu i primili milost koja nam omogućuje da izgovorimo vlastiti «evo me».

Usmjerimo svoj pogled prema Mariji kako bismo naučili donositi Krista u svijet, kao što je to ona učinila kad je puna brige i radosti potrčala u pomoć svetoj Elizabeti. Usmjerimo svoj pogled prema Mariji kako bismo svoj život preobrazili u dar za druge. Svojom brigom za supružnike iz Kane uči nas da budemo obazrivi prema drugima. Svojim nam životom pokazuje da je u Božjoj volji naša radost, a prihvatiti ju i živjeti nije lako, ali nam otkriva istinsku radost. Da, «radost Evanđelja ispunja srce i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i osamljenosti. S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa» (Apost. pobud. Evangelii gaudium, 1).

Dragi mladi, na vašem putovanju s Gospodinom Isusom, koje je nadahnuto i ovim Festivalom, povjeravam vas sve zagovoru Blažene Djevice Marije, naše nebeske Majke, zazivajući svjetlost i snagu Duha Svetoga. Neka vas svakodnevno prati pogled Boga koji vas voli, kako biste u susretu s drugima mogli biti svjedoci novog života kojeg ste dobili na dar. Za to molim, te vas blagoslivljam, tražeći da se i vi molite za mene.

U Rimu, kod sv. Ivana Lateranskog, na svetkovinu svetog Petra i Pavla, 29. lipnja 2021.

Gospina poruka

25. srpnja 2021.

«Draga djeco! Pozivam vas da budete molitva za sve one koji ne mole. Svjedočite, djećice, vašim životima radost da ste moji, a Bog će uslišati vaše molitve i dati vam mir u ovom nemirnom svijetu, gdje oholost i sebičnost vlada. Djećice, vi budite darežljivi i ljubav moje ljubavi, da pogani osjete da ste moji i da se obrate mom Bezgrješnom Srcu. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!»

RADIO POSTAJA mir MEĐUGORJE
GLAS IZ MEĐUGORJA

MOVIS-ov zlatni jubilej

(Uz 50. obljetnicu međumisijskoga Glasila)

▪ Tekst: Tihomir Nuić (HIZ)

Tromjesečno glasilo hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj MOVIS navršilo je 2020. godine pedesetu obljetnicu izlaženja. Prvi broj pojavio se 1970. godine. S povijesnog stajališta gledano MOVIS ima obilježje ljetopisa u kojemu su, uz ostalo, kronološkim redom zapisani važniji događaji u vezi s hrvatskim iseljeništvom. Riječ je o glasilu koje izlazi povremeno te u skladu s okolnostima prenosi, obavještava, objašnjava i komentira za čitatelje važne aktualne i zanimljive crkvene i narodne događaje. Glasilo bilježi sve što se događa u 12 hrvatskih katoličkih misija: od krštenja, preko krizme i vjenčanja do sprovoda, upoznaje čitatelje s papinskim proglasima, poslanicama hrvatskih i švicarskih biskupskih konferencija, obavještava radnike o aktualnim socijalnim pravima te prilozima teologa i znanstvenika iz domovine proširuje religiozni i kulturni vidokrug čitatelja, uspostavlja vezu među ljudima i skupinama hrvatske vjerske zajednice u Švicarskoj. Riječ je o nesvakidašnjoj hrvatskoj reviji u alpskoj Konfederaciji, koja ima odličan internetski portal na adresi: https://www.hkm-movis.ch/. List uređuju svećenici eruditske naobrazbe kao što su Branko Radoš i Mićo Pinjuh, kojima se u uredništvu kreativno pridružuju Ivan Prusina, Miljenko-Mika Stojić i Niko Leutar.

Što je MOVIS? Luka Budak i Vinko Grubišić, autori vrsnoga članka o fra Gracijanu Biršiću i fra Ljubi Krasiću pod naslovom «Dva franjevca u promicanju hrvatskoga jezika u Americi i Australiji» (HIZ 2020.), spominju kako je fra Ljubo u Švicarskoj pokrenuo misijski list Movis («hrvatski bi to značilo pokrećeš se, krećeš se», str. 89)! Fra Ljubo Krasić (18. ožujka 1938. - 21. lipnja 2020.) pri davanju imena nije se pak oslonio na latinski glagol movere (kretati, micati). Akronim MOVIS je kratica fra Ljubina pastoralnoga projekta: Misijski Organ Veze I Služenja. Fra Ljubo je u duhovnom i političkom ozračju buđenja hrvatskog proljeća u domovini, vođen načelom Za potpunog čovjeka, nastojao obogatiti i ispuniti život naših ljudi u tuđini ne samo religioznim sadržajem i smislom, nego i opće kulturnim, uključujući zabavu i sport. Stoga je 1971. utemeljio Kulturno-zabavno društvo (KZD) MOVIS CROATIA sa sekcijama: nogometni klub, društveni život, kuglaški klub, vokalno-instrumentalni sastav, folklorna sekcija i teniski klub. Prema Pravilniku (br. 4/1971., str. 8, 9) KZD MOVIS nosi ime misijskog lista i «označava pripadnost zajednici Hrvatske katoličke misije u Švicarskoj». Prema potrebi, ime se može proširiti riječju CROATIA kako bi bila jasna narodna pripadnost. Svrha društva je međusobno povezivanje misijskih članova i suradnja s društvima drugih naroda, osobito sa švicarskim, kao duhovno-religiozno-kulturnom obogaćenju. Središnjica društva ima sjedište u Zürichu, a njezin predsjednik je aktualni voditelj misije. Dopušteno je, gdje se za to osjeti potreba, osnivati ogranke, sekcije ili klubove pod tim imenom izvan Züricha, ali i njihovo djelovanje je u sastavu Hrvatske katoličke misije. Središnja uprava i uprave sekcija i klubova čine zajedno Vijeće društva kao vrhovno upravno tijelo. Financiranje društava regulira se posebnim pravilnikom.

Vrijeme u kojemu se rađao MOVIS bilo je obilježeno napetostima, nesporazumima i ugrozom temeljnih ljudskih prava. Svijetom je dominirao hladni rat koji se vodio između dvaju politički, socijalno i gospodarski suprotstavljenih sustava. Država, koju su u to vrijeme napuštali Hrvati, bila je jednopartijska i totalitarna, službeno je propagirala ateizam kao svjetonazor i gajila mržnju prema Katoličkoj crkvi. Gospodarstvo se s manjim iznimkama temeljilo na društvenom vlasništvu pod strogom kontrolom politike. Dvadesetak godina nakon preuzimanja ukupne vlasti i vrtnje u začaranom krugu verbalnih reformi, ta ista država dopustila je građanima da se legalno iseljavaju na Zapad. Tu su katoličke vjernike prihvatili svećenici (njih dvadesetak) koji su redom bili poslijeratni politički emigranti. Duhovnu skrb za radnike «na privremenom radu u inozemstvu» na taj način prepustilo se «državnim neprijateljima». Ta činjenica, kao i nelagoda što «nesvrstana država» nema diplomatskih odnosa s Vatikanom, potaknula je jugoslavensku državu na pregovore i konačnu uspostavu diplomatskih odnosa sa Svetom Stolicom. Prva Hrvatska katolička misija (HKM) u Švicarskoj službeno je otvorena u Zürichu godinu dana nakon potpisivanja Protokola između Svete Stolice i SFR Jugoslavije 1966. godine. Time je doduše bilo omogućeno svećeniku s jugoslavenskim «pasošom» voditi HKM, ali ne i isključiti političkoga emigranta, primjerice fra Lucijana Kordića, iz pastve, koju je on već početkom 1950-ih godina organizirao za hrvatske vjernike diljem Švicarske.

Da je spomenuti Protokol s Vatikanom bio puka formalnost za jugoslavensku državu potkrepljuju to riječi Vjekoslava Cvrlje, prvog predstavnika SFRJ-a pri Svetoj Stolici: «Tito je također upozorio na potrebu praćenja aktivnosti Katoličke crkve u poslijekoncilsko vrijeme i istaknuo da treba angažirati sve društveno-političke čimbenike trajno i u potrebnoj mjeri na suzbijanju sve ofenzivnije djelatnosti Crkve koja prelazi crkvene okvire i sve više zadire u društveni život boreći se ponajprije za utjecaj na mladež» (Glas Koncila, 21. 1. 2018.). Titu je Katolička crkva bila noćna mora, kako zapaža jedan njemački analitičar nimalo sklon Katoličkoj crkvi. Nikako nije mogao sa svojim svemoćnim aparatom prodrijeti u prostor kojim je Crkva gospodarila niti ju je mogao izolirati od naroda koji joj je vjerovao daleko više nego njemu.

Upratnji svoga puka katolička misija se smjestila u modernu, demokratsku, visoko industrijaliziranu, kapitalističku zapadnoeuropsku državu u kojoj se kršćanstvo držalo dijelom švicarskoga identiteta. U tome slobodnom okružju Hrvati su se zdušno okupljali oko misije, što je pojačalo jugoslavenski odium ecclesiae i u alpskoj Republici. Prema vrsnoj studiji Thomasa Bürgissera, švicarskoga povjesnika, hrvatske katolike su jugoslavenska diplomacija i tajna služba pozorno pratile. Na hodočašćima u Einsiedelnu zamjerile su nazočnost političkih emigranata koji su prodavali ili dijelili svoje protujugoslavenske knjige i brošure, nosili «neodobrene» hrvatske zastave, te pjevali «zabranjene» pjesme. [Wahlverwandschaft zwei Sonderfälle im Kalten Krieg. Schweizerische Perspektiven auf das sozialistische Jugoslawien 1943-1991. Forschungsstelle Diplomatische Dokumente der Schweiz. - Izabrano srodstvo - Srodstvo duša – dvaju posebnih slučajeva u Hladnom ratu. Švicarski pogledi na socijalističku Jugoslaviju 1943.-1991. - Dodis, Bern, 2017.].

Tragovima naših pečalbara

Hrvatsko iseljeništvo nije samo kobna sintagma, nego za naše domovine Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu i preskupa hrvatska riječ. Ono je traženje, putovanje, neispričani život, sjeme izneseno iz svoje zemlje i posijano na tuđoj zemlji gdje niče, raste, donosi plodove i ugiba. Samo poneki humak u domovini podsjeća na te sudbine. Radnici su se našli u tuđoj zemlji čiji jezik, običaje i mentalitet nisu poznavali. Njihov jezik i njihovo ime ništa nisu značili «na privremenom radu» u tvornicama, po gradilištima, u bolnicama i hotelima, po seoskim imanjima. Osjećali su se nijemima, bezimenima, prepušteni samima sebi. Lijek je bio zajedničko ime Hrvat i katolik, zajednička kultura i tradicija kao potvrda identiteta u novom prebivalištu. Crkva je jedina ustanova koja je bila kadra iseljeniku ponuditi mjesto sastajanja. Drugih mjesta u društvu gotovo i nema na kojima bi se na toj razini susretali ljudi različitih generacija, spolova i društvenih klasa.

Prva Hrvatska katolička misija institucionalizirana je 1. srpnja 1967. godine na čelu s voditeljem fra Ljubom Krasićem. On u prvom broju MOVIS-a opisuje bremeniti početak čiju muku ublažava neodoljiva nada i uvjerenje da radnici s listom u rukama lakše podnose ili pak prevladavaju dnevne tegobe. «MOVIS ne želi biti prvenstveno novina, list ili revija. Želja je da bude (...) živi kurir koji će nas sve u ovoj lijepoj zemlji povezivati kao ljude, uobiteljavati kao kršćane, ujedinjavati kao sunarodnjake sa svojstvenim jezikom, kulturom i povijesti. MOVIS želi napipati kucaje srca nas u Švicarskoj i čuti mišljenje Švicaraca o nama, mjeriti rad i rast Misije i slikati joj život, paliti u duši misao na Domovinu i pokazivati put povratka u nju. MOVIS će vas obavještavati o svim programima duhovnim, kulturnim i zabavnim, i to po mogućnosti s predpripravom od nekoliko mjeseci, tako da svatko na vrijeme može računati sa svojim slobodnim vremenom. MOVIS će pokušati biti veza i svjedočanstvo jedinstva. I bit će nešto naše, posebno naše. (...) MOVIS se otvara suradnji, pošti i pitanjima, kritici i problemima sviju. Zato će biti svima dostavljan kao vlastiti list. (...) MOVIS se rađa s mukom i bez vremena, bez grafičara i tehničara, bez subvencija i honorara. Rađa ga naša zajednička potreba. Od prvog do posljednjeg slova, od fotografije do crteža, od uveza do poštanske marke – sve je plod nevještih, ali veselih ruku, slobodnih sati i dana i neprospavanih noći» (br. 1/1970., str. 2).

U ovih nekoliko rečenica opisani su uvjeti u kojima je list nastao. Jedina tehnika je bio strojopis i papir. Financijske mogućnosti su bezizgledne. Ipak je zacrtan program kojim će se budući urednici, s nekim manjim lutanjima i oscilacijama, voditi pri uređivanju lista sljedećih desetljeća. S vremenom će švicarska Katolička crkva preuzeti tiskarske troškove MOVIS-a te mu staviti posebne prostorije na raspolaganje u samome gradu Zürichu. MOVIS-ova naklada danas iznosi 14.000 primjeraka i dostavlja se poštom na sve adrese hrvatskih vjernika u Švicarskoj. Hrvatska riječ ulazi u hrvatske domove, evo, punih 50 godina kontinuirano i redovito; krajem 2020. godine čitatelji su držali u rukama MOVIS br. 201. Tiskano je ukupno oko 6.500 stranica.

MOVIS je neobična priča o Hrvatima u Švicarskoj. Desetljećima su se okupljali četiri puta godišnje u misijskim prostorijama kako bi stavili MOVIS u adresirane omotnice i razaslali ga poštom primateljima. To je trajalo sve dok tiskara nije pronašla jednostavniji način za otpremu glasila. Također, ta suradnja je proširena. Ljudi su počeli pisati, postavljati pitanja i tražiti odgovore. Dobili su rubriku «Vaša pošta». Stizala su pisma sa svih strana, od zadovoljnih i nezadovoljnih, od sretnih i nesretnih. Iz njih se iščitava zahvalnost za dostavu lista koji «zamjenjuje» odsutnoga misionara. Nude se kratke, poučne priče i pjesme pune tuge i nade, osamljenosti i nostalgije. Tako se mlada djevojka sjetila strogoga oca koji nije previše mazio djecu, a kad je krenula u Švicarsku bilo mu je teško, no ipak nije pustio suzu. Jednom prilikom, nakon posla, u radnom odijelu, ugledala ga je kolegica dotične djevojke kako u polutami mjesne crkve, skriven iza jednog stupa, moli i plače. Kolegica ga je sačekala ispred crkve i pozdravila. Priznao je da je otišao u crkvu pomoliti se za svoju kćer. «Samo da se mojoj dragoj kćerki ništa lošeg ne dogodi. Uvijek mislim na nju.» Taj tvrdi čovjek više se nije mogao suzdržati i zaplakao je. «Još uvijek ga vidim naslonjena u crkvi kako šapće molitve za mene, a suze mu teku niz lice. To je moj dragi tata...» (br. 35/1979., str. 15).

Za MOVIS se pročulo i u drugih naroda, pa i izvan Švicarske. Nepoznati novinar i student iz Beograda, uvjereni marksist i ateist, kako se sam izjašnjava, javlja da ga zanimaju i vjerske teme pa bi se želio dopisivati s «mladim vernicima-katolicima» iz Švicarske (br. 29/1977., str. 2). A jedan Albanac izražava želju da mu se objavljuju pjesme jer «voli i cijeni i poštuje lijepi i milozvučni hrvatski jezik» (br. 29/1977., str. 2). Jedna čitateljica s potpisom Istranka Liburnić otišla je još dalje i zauzela se za hrvatski jezik. Javila se iz Njemačke kako joj je uspjelo uvjeriti urednike velikoga njemačkog rječnika Duden da se hrvatski prizna kao poseban jezik i piše velikim početnim slovom Kroatisch, a ne kao do sada kroatisch. Urednici joj zahvaljuju na «obrazloženom poticaju» koji će u daljnjim izdanjima Duden- Rechtschreibprüfung prihvatiti (br. 64/1986., str. 15).

Slom Hrvatskog proljeća

Oslanjajući se na HKM kao pouzdano mjesto, hrvatske iseljenike su 1970./71. počeli posjećivati intelektualci i umjetnici iz domovine, osobito oni koji su bili okupljeni oko Matice hrvatske. Prvi put nakon 1945. zavladao je privid dejugoslavizacije ili pohrvaćenja hrvatskih komunista. S druge strane, u samoj domovini vodeći teolozi počeli su javno propitivati odnos Crkve i nacije i utvrdili odgovornost Crkve za narod u kojemu je ona inkulturalizirana. U Karađorđevu se početkom prosinca 1971. godine dogodio slom hrvatskog proljeća, a posljedica toga je dugogodišnja «hrvatska šutnja». Crkva nije šutjela. Upravo je ona svojim marijanskim hodočašćima (Marija Bistrica, Solin) te proslavama prigodom 13. stoljeća kršćanstva u Hrvata (Solin, Nin, Biskupija pokraj Knina) demonstrirala otpor vlastima i pokazala im kome je narod privržen.

▪ Nastavak u sljedećemu broju MOVIS-a

Prof. dr. sc. Zoran Zoričić, psihijatar

KONKRETNE ODLUKE NAJPOUZDANIJI SU POKAZATELJ (NE)ODGOVORNOSTI I (NE)ZRELOSTI SVAKOGA POJEDINCA

Riječ filozofija prevedena sa starogrčkoga jezika znači ljubav prema mudrosti. Tradicija i povijesno iskustvo nas uče da su provjerene činjenice, znanje i iskustvo – kako individualno, tako i kolektivno - oduvijek bili pouzdan temelj za zdravu prosudbu i zrele odluke. Kolektiv pamti kroz tradiciju i «mudrost» očeva, višegeneracijski, dajući prednost jednostavnim rješenjima koja koriste većini. Činjenica je da nikada nije lako donositi odluke – ni kada je riječ o nama samima, a kamo li kada je riječ o drugim ljudima – o široj zajednici. Povijesno iskustvo je iznjedrilo jednu veliku istinu koja bi se mogla sažeti u rečenici da samo neodgovorne i nezrele osobe lako donose odluke na štetu drugih, dok to nerazumni pojedinci čine na vlastitu štetu.

Ambivalencijom nazivamo istodobno postojanje suprotnih stavova i osjećaja u čovjeku s obzirom na neku osobu ili događaj. Više čimbenika može utjecati na ambivalenciju poput našega znanja, iskustva, percepcije samoga događaja, emotivnoga stanja, straha, bijesa … Francuski filozof Jean Buridan, kroz glasovitu moralno-filozofsku pripovijetku o magarcu (koji je uginuo od gladi jer se nije mogao odlučiti između dvaju jednakih snopova sijena) tvrdi da se čovjek pod istovjetnim okolnostima teško može odlučiti za ili protiv nečega što mu izgleda jednakovrijedno. Buridanov konflikt danas se naziva «konfliktom dvostrukog privlačenja». Rješava se osobnim i ciljanim (katkada uz pripomoć drugih) približavanjem jednoga od ciljeva tako da stupanj njegove privlačnosti postupno raste u odnosu na onaj drugi (one druge). Nismo svi podjednako odlučni u rješavanju stanja ambivalentnosti, koja su u svakodnevnom, potrošački ustrojenom društvu, svakodnevna pojava. Sate, a nerijetko i dane, potrošimo rješavajući ambivalentna stanja primjerice pri kupovine kućnih pomagala opetovano analizirajući koja nam je ponuda privlačnija. U takvoj i sličnim situacijama oslanjamo se ponajprije na već stečeno vlastito iskustvo s uporabom određenih proizvoda – dakle osobno iskustvo – potom na savjete znanaca i prijatelja (kolektivno iskustvo) i, u konačnici, na promidžbenu 'obradu' samoga proizvoda, koja nam savjetuje (sugerira) koji proizvod najbolje odgovara našim potrebama, životnom stilu i položaju. Pod utjecajem osmišljene i profesionalno dobro odrađene promidžbe dopuštamo da određeni proizvodi tim 'brendiranjem' postanu naš produženi ego, «ljepši, viši, moćniji JA».
Neosporna je činjenica da je suvremenom čovjeku danas, pod utjecajem sve osmišljenije i agresivnije promidžbe, sve teže razlikovati bitno od nebitnoga, posvjestiti i opravdati svoje konačne izbore, temeljne motive i procese donošenja odluke. No, te odluke i izbori, što treba veoma otvoreno reći, imaju različite i sasvim konkretne posljedice. Tako, primjerice, ako se donese pogrješna odluka vezana za neki predmet povezan s određenim troškovima, šteta je, uvjetno rečeno, uglavnom mala. Relativno ju je lako nadoknaditi i ne dovodi do psihičke i egzistencijalne krize pojedinca. No, kada je riječ o bitnim životnim odlukama kao što su, primjerice, izbor zvanja (profesije), napuštanje roditeljskoga doma, odluke o liječenju… procesi su daleko složeniji i posljedice dugotrajnije – katkada doživotno.

Nekada davno, u višegeneracijskim obiteljima, odgovornost za donošenje odluka bila je 'rezervirana' za najugledniji ega člana obiteljske ili šire zajednice – na (po) glavara, odnosno na oca ili djeda određene zajednice ili obitelji. Odlučivalo se na temelju kolektivnog iskustva, sukladno tradicijskim i općeprihvaćenim društvenim modelima. U modernim takozvanim 'nuklearnim' obiteljima odluke su se prepuštale uglavnom samim supružnicima, koji su sredinom dvadesetoga stoljeća bivali sve obrazovaniji i sposobniji za samostalno i odgovorno odlučivanje. Na našim prostorima, kada je riječ o razvojnom procesu donošenja odluka, bitno je spomenuti i loš utjecaj vladajućeg jednopartijskoga sustava. No, zanos industrijalizacije, modernizacija i široka naobrazba, s vremenom su nadomjestili narativ jednopartijske države. Od sredine dvadesetoga stoljeća narativ moderne, koja uključuje postavljanje hipoteze, provjeru i zaključak, sve se više zamjenjuje postmodernističkim propitivanjem svijeta. Moderna je, neosporno, donijela neke pozitivne pomake u javnozdravstvenom području kao što su, primjerice, smanjenje broja mrtvorođene djece, veći natalitet i manji mortalitet među djecom i adolescentima, iskorijenila je veliki niz zaraznih bolesti… Pod nadzor su također stavljene i neke bolesti koje su ranije usmrtile milijune ljudi poput sifilisa, tuberkuloze, malarije, poliomijelitisa… S druge strane, tehnološki napredak i materijalna dobra olakšali su živote mnogima. Vjera u znanost i tekovine modernističkog, znanstvenog i stručnog pristupa, izgledala je neupitna, kontinuitet napretka se podrazumijevao, kao i iskorjenjivanje mnogih drugih nezaraznih bolesti. Ipak, krajem dvadesetog stoljeća vidimo da materijalni napredak ne jamči nužno osobno blagostanje i psihičko zdravlje pojedinca, kao i da medicina nemoćno posustaje pred nizom nezaraznih, kroničnih bolesti, poput dijabetesa, astme, hipertenzije, koje uspijeva zaliječiti, ali ne i izliječiti. Ushićeni naglim tehnološkim, medicinskim i društvenim napretkom kroz zadnja dva stoljeća, razmaženi društvom blagostanja, postajemo zbunjeni u početku, potom i pomalo razočarani ograničenjima znanstvenog napretka i daljnjeg iskoraka.

Usporedo s opisanim postignućima s kraja dvadesetog i početka dvadeset i prvog stoljeća događaju se dva procesa koji bitno određuju načine odlučivanja - postmoderna i razvoj interneta. Postmoderna bi, propitujući metode i rezultate moderne, zapravo trebala unaprijediti modernistički način razvoja i razmišljanja. Poziva se na propitivanje činjenica, autoriteta, dosadašnjih «znanja», i kao takva dodatno potiče promišljanje, eksperimente i zaključivanje. Bilo je i pokušaja da se postmoderna okrivi za pad ugleda modernističkih dostignuća, a što proizlazi iz pogrješnog sagledavanja. Istina je da je internet demokratizirao javni prostor jamčeći svima priliku sudjelovanja u javnom dijalogu. Ta mogućnost je zapravo snažan katalizator daljnjeg društvenog i tehnološko-znanstvenog napretka. Ipak, neosporne su i negativne posljedice tih procesa poput izjednačavanja utjecaja stručnjaka i nestručnjaka na izričito stručne teme, kao i utjecaja na javnost kada je riječ o temama koje se odnose na javno zdravlje između medicinara i laika, najčešće tzv. «influencera.» Sve se više gubi odgovornost za izrečenu riječ, stvara se informacijski kaos, iznose se činjenice neutemeljene na dokazima. Javnost je sve zbunjenija. Ljudi, i posebice oni neiskusniji i neupućeniji, sve teže razlikuju stručnjaka od laika. Sumnja se u dobre namjere svih, pa smo svakodnevice zasipani silnim dezinformacijama. Marketing usmjeren na povećanje potrošnje određenih proizvoda, odavno je zamijenjen marketingom društvenih «opinion-makera», PR-ovaca s ciljem upravljanja dijelovima društva u korist određenih interesnih skupina. Zaključak je da živimo u ozračju koje nam otežava donijeti zrele i ispravne odluke, jer pod utjecajem gore spomenutih tehnologija i ideologija, sve teže razlikujemo istinu od neistine, stručnjaka od nestručnjaka. Da bismo pomogli Buridanovom magarcu s početka teksta da zagrize prvi stog sijena i spasi si život, podržavamo ga u stavu da na temelju kolektivnog iskustva predaka, vlastitog obrazovanja i znanja, te pozitivne motivacije u dobrobiti za sebe, bližnjega i zajednicu, odgovorno -sagledavajući sve posljedice - donese ispravnu odluku.

Dr. sc. Jadranka Pavić

Osim dobrih prehrambenih navika i redovitih tjelesnih aktivnosti, veoma je važno poticati u djece naviku pijenja vode kao najzdravijega pića.

Zdrave životne navike važan su dio odgoja

Navike zdravoga života u djece stvaraju se od najranijih dana. Jedna od značajnih navika je i uzimanje odgovarajuće količine tekućine. Osim dobrih prehrambenih navika i redovitih tjelesnih aktivnosti, veoma je važno poticati u djece naviku pijenja vode kao najzdravijega pića. Ljudski organizam sadrži oko 60 – 70 % vode. U djece je taj postotak još nešto i viši. Osim što voda izgrađuje organizam, ona također regulira, prenosi, čisti i pomaže hraniti sve dijelove tijela. Voda je neophodna za normalno funkcioniranje ljudskog organizma, jer sudjeluje u svim biokemijskim reakcijama u organizmu. Ukoliko stanice ne dobivaju dovoljno tekućine, dehidriraju i ne mogu normalno funkcionirati. Brojna istraživanja su potvrdila da uredno održavanje hidratacije u organizmu, znatno doprinosi boljemu pamćenju i koncentraciji, održavanju raspoloženja, kao i poboljšanju radne učinkovitosti. Iako se često i s razlogom ističe da je voda najzdravije piće, nerijetko se na ulici, u crkvi i na drugim najrazličitijim mjestima može vidjeti da najmlađa djeca u bočicama, umjesto vode, imaju voćne sokove. Ukoliko je riječ o prirodnim voćnim sokovima, koji su uglavnom zdravi, njihovo uzimanje treba biti umjereno, jer se navika djeteta da - umjesto vode - pije zaslađene napitke, prenosi iz rane u stariju životnu dob. Činjenica je da već vrtićka djeca radije piju tvorničke sokove koji su lijepo upakirani i slatki.

U školskoj dobi, a posebno adolescentnoj, djeca više piju gazirane napitke, što veoma zorno potvrđuju brojna istraživanja. Tako je primjerice istraživanje - *Consumption of Carbonated Soft Drinks Among Young Adolescents Aged 12 to 15 Years in 53 Low- and Middle-Income Countries* -, objavljeno 2017. godine u časopisu American Journal of Public Health (a koje je koristilo podatke Svjetske ankete o zdravlju učenika u razdoblju od 2009. do 2013. za procjenu 137 449 mladih adolescenata u dobi od 12 do 15 godina) izdvojilo je podatke o učestalosti pijenja gaziranih bezalkoholnih

pića u kojima su mladi adolescenti naveli da su uzimali gazirana bezalkoholna pića prosječno 1,39 puta dnevno, odnosno 54,3% adolescenata izjavilo je da gazirano bezalkoholno piće pije barem jednom dnevno. Slične rezultate pokazala su i druga istraživanja iz kojih je vidljivo da prosječno polovica adolescenata svakodnevno piju gazirane napitke.

Popiti čašu vode s djetetom

Tvornički pripremljeni sokovi i gazirani napitci su veoma privlačni djeci, a roditelji im često udovoljavaju kupujući im te napitke. Više je razloga, međutim, zbog kojih to ne bi trebali činiti, jer u gaziranim napitcima ima više od 30 različitih aditiva i velike količina šećera. Riječ je o sastojcima koji su izvor praznih kalorija koje debljaju a nemaju potrebne prehrambene vrijednosti. Naviku pijenja vode trebalo bi 'njegovati' od najranijeg djetinjstva, odnosno od dojenačke dobi. Stavljanje čaše vode na stol prilikom svakoga obroka potaknuti će dijete da pije vodu, čime će se postupno stvoriti dobra navika uzimanja tekućine tijekom dana. Veoma je važno, uz ostale stvari, u djetetovu školsku torbu staviti i bočicu vode. Taj postupak će potaknuti dijete da popije vodu i ne kupuje sokove. Također je važno osigurati djetetu bocu vode kada ide vani igrati se na duže vrijeme, jer ono treba nadoknaditi tekućinu koju izgubi tijekom fizičkih aktivnosti. Na taj način stečenu naviku, dijete će njegovati i u kasnijoj dobi kada se uključi u zahtjevnije športske aktivnosti. Nacionalne smjernice za prehranu učenika u osnovnim školama, koje je izdalo Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske navode, između ostaloga, i preporuke za uzimanje količine vode za djecu. U tim preporukama stoji da se «Djeci između 4-14 godina preporučuje unos 1,2-1,8 l vode dnevno (oko 5-7 čaša), a onima između 14-18 godina 2,6 l (oko 11 čaša) dnevno za dječake, odnosno 1,8 l (oko 8 čaša) dnevno za djevojčice. Što su djeca tjelesno aktivnija, potrebe za unosom tekućine se povećavaju, budući da tijekom tih aktivnosti dolazi do povećanog gubitka vode znojenjem, naročito ako je temperatura okoliša visoka.» Važno je ne kupovati djeci aromatizirane vode, koje su pune raznih zaslađivača. Puno je bolje i zdravije u vodu im staviti kockice svježega ili zamrznutoga voća. Pritom je iznimno važno naglasiti da roditelji, kada je riječ o redovitom pijenju vode, trebaju, kao uostalom i u svemu drugom, biti uzor svojoj djeci. Jedan od načina, kada govorimo o potrebi stjecanja konkretne navike, svakako je praksa da se tijekom obroka, zajedničkih aktivnosti i slično, popije čaša vode sa svojim djetetom. Voda je, dakle, najbolji izbor tekućine kako bi djeca bila dostatno 'hidrirana' tijekom dana. Voda najbolje gasi žeđ a ne sadrži nepotrebne kalorije ni ostale dodatke. Ostale tekućine - kao što je mlijeko, voćni sokovi, čajevi i razne juhe - također mogu doprinijeti unosu tekućine u organizam. Prednost, međutim, treba dati vodi i djecu na to učiti od najranijih dana.

PREMA JEDNOM SVE VEĆEM «MI»

Poruka pape Franje za 107. Svjetski dan selilaca i izbjeglica (26. rujna 2021.)

Poštovana braćo i sestre!

Upovodu Svjetskoga dana migranata i izbjeglica, koji se ove godine obilježava po 107. put, pozdravljamo vas s osobitim poštovanjem. Kao i prethodnih godina, uz srdačan pozdrav i blagoslov, u ime Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije te Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, šaljemo vam svima poruku pape Franje, koja je ove godine posvećena temi «Prema jednom sve većem mi».

***Svojom porukom Papa je želio pružiti jasnu perspektivu zajedničkoga putovanja u ovome svijetu svih katoličkih vjernika sa svim ljudima sličnoga ili drukčijeg uvjerenja. Golem broj ljudi, ili kao migranti u potrazi za boljim uvjetima života, ili kao izbjeglice pred različitim oblicima progona i stradanja, premještа se ne samo iz jednoga kraja u drugi, ili iz jedne države u drugu, nego također s jednoga kontinenta na drugi, iz jedne kulture u drugu, na područja drugih jezika i načina života. Tako, i tamo gdje toga do nedavno uglavnom nije bilo, na istim područjima žive ljudi različitih rasa, boje kože, kultura, jezika, religija i navika. Time u mnogo čemu nastaju posvema nove stvarnosti koje ponekada prate i konflikti. Mnogi doseljenici za stalno ostaju u novim krajevima, posebice u europskim zemljama, a njihovi potomci postaju građani zemlje u kojoj su rođeni i dio nove nacije. Time se i poimanje naroda polako mijenja. Tomu ste i vi svjedoci u zemljama u koje ste odselili ili u potrazi za boljim materijalnim uvjetima ili protjerani tijekom tragičnih događanja rata krajem 20. stoljeća, koji je opustošio vaše rodne krajeve.*

Novo mi koje nastaje po svijetu izazov je također i za katoličke dušobrižnike od kojih se sve češće očekuje poznavanje barem još kojega jezika i spremnost da u novim uvjetima budu raspoloživi i predani glasnici i svjedoci nove evangelizacije, također ljudi koji potječu iz različitih krajeva svijeta. Sa željom da uvijek budete radosni svjedoci Isusova evanđelja i da se s ponosom sjećate krajeva iz kojih ste došli te svoga hrvatskoga naroda, u kojemu ste rođeni i kojemu pripadate, na sve vas zazivam Božji blagoslov.

U Sarajevu 20. rujna 2021.

***Vlč. Tomislav Markić,** nacionalni ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu*

Mons. Tomo Vukšić, *predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za Hrvatsku inozemnu pastvu*

Draga braćo i sestre!

U enciklici Fratelli tutti izrazio sam zabrinutost i želju koji i dalje zauzimaju važno mjesto u mojemu srcu: »Jednom kad ova zdravstvena kriza mine, naš najgori odgovor bio bi još dublje utonuti u grozničavi konzumerizam i nove oblike sebičnoga samoodržanja. Dao Bog da na kraju više ne postoje «oni drugi», već samo «mi»« (br. 35).

Upravo sam zato odlučio poruku za 107. svjetski dan migranata i izbjeglica posvetiti temi «Prema jednom sve većem mi», želeći tako pružiti jasnu perspektivu našega zajedničkog putovanja u ovome svijetu.

Povijest toga «mi»

Ta je perspektiva prisutna u samom Božjem naumu stvaranja: »Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: «Plodite se, i množite»« (Post 1, 27-28). Bog nas je stvorio kao muško i žensko, kao različita i komplementarna bića kako bismo zajedno oblikovali jedan «mi» koji raste iz naraštaja u naraštaj. Bog nas je stvorio na svoju sliku, na sliku svojega jednoga i trojedinog bića, zajedništva u različitosti.

A kad se čovjek zbog svoje neposlušnosti udaljio od Boga, Bog je u svojemu milosrđu odlučio ponuditi put pomirenja i to ne pojedincima, nego čitavom narodu, jednomu «mi» koji će obuhvaćati cijelu ljudsku obitelj, sve narode: »Evo Šatora Božjeg s ljudima! On će prebivati s njima: oni će biti narod njegov, a on će biti Bog s njima« (Otk 21, 3).

I na početku i na kraju povijesti spasenja postoji, dakle, jedan «mi», a u njezinu je središtu otajstvo Krista koji je umro i uskrsnuo »da svi budu jedno« (Iv 17, 21). Međutim, sadašnje vrijeme pokazuje nam da je onaj «mi» koji Bog želi razbijen i rascjepkan, ranjen i izobličen. A to se posebno potvrđuje u vremenima najvećih kriza, kao što je ova današnja pandemija. Zatvoreni i agresivni nacionalizmi (usp. Fratelli tutti, 11) te radikalni individualizam (usp. ibid., 105) narušavaju ili dijele taj «mi» kako u svijetu tako i unutar Crkve. A najveću cijenu plaćaju oni koji najlakše mogu postati drugi, odnosno stranci, migranti, marginalizirani, oni koji žive na životnim periferijama.

Svi smo, zapravo, na istome brodu i zato smo pozvani zalagati se da ne bude više zidova koji nas dijele, da ne bude više «onih drugih», nego samo jedan «mi», velik kao cijelo čovječanstvo. Zato koristim prigodu koju pruža ovaj Dan da uputim dvostruki apel da zajedno težimo sve većem «mi» i obraćam se prije svega vjernicima katolicima, a zatim svim muškarcima i ženama svijeta.

Crkva koja je sve više katolička

Za članove Katoličke crkve taj se poziv pretače u zalaganje oko sve veće vjernosti katoličkoj vjeri, shvaćajući ono što je sveti Pavao stavio na srce zajednici u Efezu: »Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst!« (Ef 4, 4-5).

Katolicizam Crkve, njezina univerzalnost, stvarnost je koju valja prihvaćati i živjeti u svakome dobu, u skladu sa željom i milošću Gospodina koji nam je obećao da će uvijek biti s nama, sve do kraja vremenâ (usp. Mt 28, 20). Njegov nas Duh osposobljava zagrliti sve ljude kako bismo ostvarili zajedništvo u različitosti, pomirujući razlike, nikada ne namećući jednolikost koja depersonalizira. U susretu s različitostima stranaca, migranata, izbjeglica, i u međukulturnom dijalogu kojim ovaj može uroditi, dana nam je mogućnost rasti kao Crkva, uzajamno se obogaćivati. Svaki je kršćanin, gdjegod da se nalazio, punopravni član mjesne crkvene zajednice, član jedne jedine Crkve, stanar istoga doma, član jedne jedine obitelji.

Vjernici katolici pozvani su zalagati se, svaki počevši od zajednice u kojoj živi, da Crkva postane sve uključivija, nastavljajući poslanje koje je Isus Krist povjerio apostolima: »Putom propovijedajte: «Približilo se kraljevstvo nebesko!» Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte!« (Mt 10, 7-8).

Crkva je danas pozvana izići na ulice egzistencijalnih periferija te liječiti ranjene i tražiti izgubljene, bez predrasudâ ili strahova, bez prozelitizma, nego spremna proširiti svoj šator da u njega primi sve ljude. Među onima koji nastanjuju periferije naći ćemo brojne migrante i izbjeglice, prognanike i žrtve trgovine ljudima, kojima Gospodin želi po nama pokazati svoju ljubav i navijestiti svoje spasenje: "Današnji migracijski tokovi predstavljaju novi misionarski «horizont», povlaštenu priliku za naviještanje Isusa Krista i njegova evanđelje ne napuštajući pritom vlastitu sredinu kao i za konkretno svjedočenje kršćanske vjere s ljubavlju i dubokim poštivanjem prema drugim religijskim izrazima. Susret s migrantima i izbjeglicama drugih konfesijâ i religijâ plodno je tlo za razvoj iskrenog i obogaćujućeg ekumenskog i međureligijskog dijaloga« (Obraćanje nacionalnim ravnateljima pastorala za migrante, 22. rujna 2017.).

Svijet koji je sve više uključiv

Apeliram na sve muškarce i žene na svijetu da zajedno napreduju prema sve većem «mi» i da ponovno povežu ljudsku obitelj kako bi zajedno izgrađivali našu budućnost pravde i mira, vodeći računa o tome da nitko ne bude izostavljen.

Budućnost naših društava je «raznobojna» budućnost, obogaćena različitošću i međukulturnim odnosima. Zato moramo danas naučiti živjeti zajedno, u skladu i miru. Posebno mi je draga slika puka u Jeruzalemu koji, na «dan krštenja» Crkve na Pedesetnicu, sluša navještaj spasenja neposredno nakon silaska Duha Svetoga: »Parti, Međani, Elamljani, žitelji Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, pridošlice Rimljani, Židovi i sljedbenici, Krećani i Arapi – svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja« (Dj 2, 9-11).

To je ideal novog Jeruzalema (usp. Iz 60; Otk 21, 3), gdje svi narodi, ujedinjeni u miru i slozi, slave Božju dobrotu i čuda stvorenoga svijeta. Ali da bismo dostigli taj ideal moramo se svi zalagati da rušimo zidove koji nas razdvajaju i graditi mostove koji će podupirati kulturu susreta, svjesni duboke međupovezanosti koja postoji među nama. U tome pogledu, suvremene migracije pružaju nam priliku da pobijedimo svoje strahove i dopustimo da nas obogati različitost dara svake osobe. Dakle, granice, ako to želimo, možemo pretvoriti u povlaštena mjesta susreta na kojima se može razviti čudo sve većeg «mi».

Od svih muškaraca i žena u svijetu tražim da dobro upotrebljavaju darove koje nam je Gospodin povjerio kako bismo očuvali i učinili još ljepšim svijet koji je stvorio: »Neki je ugledan čovjek imao otputovati u daleku zemlju da primi svoje kraljevstvo pa da se vrati. Dozva svojih deset slugu, dade im deset mna i reče: «Trgujte dok ne dođem»« (Lk 19, 12-13). Gospodin će tražiti od nas da položimo račun za sva djela koja smo činili! Ali da bi se našemu zajedničkom domu osiguralo pravu skrb, moramo se truditi da taj «mi» bude sve veći, sve više suodgovoran, u snažnom uvjerenju da je svako dobro koje se učini svijetu učinjeno sadašnjim i budućim naraštajima. To je osobna i zajednička obaveza kojom se preuzima odgovornost za svu braću i sestre koji nastavljaju trpjeti dok nastojimo ostvariti održiviji, uravnoteženiji i uključiviji razvoj. U tom se zauzimanju ne pravi razliku između domaćeg stanovništva i stranaca, između mjesnoga stanovništva i gostiju, jer je riječ o zajedničkom bogatstvu, te se nikoga ne može isključiti iz brige o njemu i iz njegovih blagodati.

Taj san ima početak

Prorok Joel nagovijestio je mesijansku budućnost kao vrijeme snova i viđenjâ nadahnutih Duhom Svetim: »izlit ću duha svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja« (3, 1). Pozvani smo sanjati zajedno. Ne smijemo se bojati sanjati i to zajedno kao jedinstveno čovječanstvo, kao suputnici na istome putu, kao sinovi i kćeri ove iste zemlje, koja je naš zajednički dom i gdje smo svi sestre i braća (usp. enc. Fratelli tutti, 8.).

MOLITVA

Sveti i ljubljeni Oče,
tvoj Sin nas je naučio
da na Nebu zavlada velika radost
kad se onaj koji je bio izgubljen nađe,
kad se nekoga tko je bio isključen i odbačen
ponovno primi među nas
te taj «mi» postaje tako sve većim.
Udijeli, molimo te, svim Isusovim učenicima
i svim ljudima dobre volje
milost da vrše tvoju volju u svijetu.
Blagoslovi svaku gestu gostoprimstva
i pomoći kojom se
svakog onog koji je u izgnanstvu
prima u «mi» zajednice i Crkve
da naša zemlja može postati
onakva kakvom si je Ti stvorio:
zajednički dom sve braće i sestara.
Amen.

***Rim,** Sveti Ivan Lateranski,*
3. svibnja 2021., blagdan svetih apostola Filipa i Jakova.
FRANJO

videntis
Your smile - our care!
Osnivač Videntisa je dr Ante S. Vidović, stomatolog i hrvatski povratnik iz inozemstva
Zrinjevac 6
10000 Zagreb
info@videntis.eu
www.videntis.eu
NAZOVITE NAS!
+385 1 5515 300

CROMAX.ch
Vaš radostan povratak –
Naš cilj
Naše usluge za povratnike:
• planiranje odlaska u redovnu ili prijevremenu mirovinu
• izračun buduće mirovine - AHV
• provjera konta Pensionskasse i potraga za izgubljenim kontima
• porezno i pravno savjetovanje u svezi isplate kapitala iz Pensionskasse i Säule 3a
• druge razne usluge (Treuhand) prema dogovoru
Naše usluge u Švicarskoj:
• savjetujemo, financiramo i pratimo Vas prilikom kupovine nekretnine
• pomažemo Vam prilikom osnivanja Vašeg poduzeća pravno savjetovanje
• sve vrste osiguranja za poduzeća i privatne osobe
CROMAX.ch
Im Ifang 16, CH-8307 Effretikon
Telefon +41 052 208 38 38 * Fax +41 052 208 38 39
info@cromax.ch * www.cromax.ch

zelicreisen
www.zelicreisen.ch
WiFi U AUTOBUSU
DIREKTNA LINIJA BEZ PRESJEDANJA
Polasci iz Švicarske
Bern utorak, petak 17:40 h
Basel utorak, petak, nedjelja 18:00 h
Zürich utorak, petak, nedjelja 18:30 h
St. Gallen utorak, petak, nedjelja 16:30 h
Luzern utorak, petak, nedjelja 19:30 h
Bellinzona utorak, petak, nedjelja 21:10 h
Lugano utorak, petak, nedjelja 21:40 h
Polasci iz Hrvatske
Split četvrtak, nedjelja 07:00 h subota 13:10 h
Trogir četvrtak, nedjelja 07:30 h subota 13:40 h
Šibenik četvrtak, nedjelja 08:25 h subota 14:35 h
Zadar četvrtak, nedjelja 10:00 h subota 16:10 h
Senj četvrtak, nedjelja 12:35 h subota 18:45 h
Novi Vinodolski četvrtak, nedjelja 13:00 h subota 19:10 h
Crikvenica četvrtak, nedjelja 13:15 h subota 19:25 h
Rijeka četvrtak, nedjelja 13:50 h uto, sub 20:00 h
Mobile: + 41 79 445 39 68
Mobile HR: +385 99 335 30 55
E-mail: info@zelicreisen.ch

CSS – Vaš zdravstveni partner.
Mi nudimo
• Zdravstvena osiguranja
• Zdravstvena osiguranja za Hrvatsku
• Osiguranja za kućanstvo
• Pravna zaštita
Suzana Mlivončić
Kundenberaterin
+41 58 277 36 79
suzana.mlivoncic@css.ch
www.css.ch
CSS Versicherung

MAESTRAL
food in good company
Veleprodaja
Giessenstrasse 11, 8953 Dietikon
Tel. 044 743 82 00, Fax 044 743 82 01
Velika ponuda domaće robe i vina vrhunske kvalitete.
Dostava u cijeloj Švicarskoj!
PODRAVKA
BADEL 1862
Maestral AG
Office & Lager: Giesenstrasse 11
CH-8953 Dietikon
Telefon: +41(0) 44 743 82 00
Fax: +41 (0) 44 743 82 01
E-mail: info@maestral.ch
www.maestral.ch

Dental Studio Burow
Posjetite nas u lijepome Splitu !
Nudimo vam njemačko-švicarsku kvalitetu za hrvatske cijene.
Sa velikim zadovoljstvom ćemo uljepšati Vaš osmijeh!
Vaši stomatolozi
NJEMAČKO-ŠVICARSKI TIM
Dr.dent.med. Klaudia Fischer - Tomašević Zürich
Dr.dent. med. Helge Burow Berlin
Telefon +385 21 321 356
www.burow.hr | burow@burow.de

Veritas
• sve vrste osiguranja
• hipotekarni krediti i financije
• osnivanje firme i vođenje poslovnih knjiga
• planiranje i savjetovanje kod odlaska u mirovinu
• ispunjavanje poreza
Veritas Consulting AG
Alfred-Escher-Strasse 34
8002 Zürich • www.veritas.ch
T 043 321 93 93 • F 043 321 93 94

Livno-Bus
ŠVICARSKA →BiH
FREE WIFI
» BRZA LINIJA » BRZA LINIJA
ZÜRICH - KISELJAK
Utorkom i petkom
KISELJAK - ZÜRICH
Nedjeljom i četvrtkom
Rezervacije se mogu vršiti putem Viber i WhatsApp aplikacija
BiH: + 387 65 538 740 | + 387 34 206 501
Švicarska: + 41 79 301 6995
Njemačka: + 49 89 21 530 630

zelicreisen
www.zelicreisen.ch
WiFi U AUTOBUSU
DIREKTNA LINIJA BEZ PRESJEDANJA
Polasci iz Švicarske
Bern utorak, petak 17:40 h
Basel utorak, četvrtak, petak, nedjelja 18:00 h
Zürich utorak, četvrtak, petak, nedjelja 18:30 h
St. Gallen utorak, četvrtak, petak, nedjelja 16:30 h
Luzern utorak, četvrtak, petak, nedjelja 19:30 h
Bellinzona utorak, četvrtak, petak, nedjelja 21:10 h
Lugano utorak, četvrtak, petak, nedjelja 21:40 h
Polasci iz Hrvatske
Vukovar utorak, subota 12:00 h četvrtak, nedjelja 05:50 h
Osijek utorak, subota 12:35 h četvrtak, nedjelja 06:25 h
Đakovo utorak, subota 13:25 h četvrtak, nedjelja 07:15 h
Vel. Kopanica utorak, subota 13:45 h četvrtak, nedjelja 07:35 h
Sl. Brod utorak, subota 14:15 h četvrtak, nedjelja 08:05 h
N. Gradiška utorak, subota 15:05 h četvrtak, nedjelja 08:55 h
Zagreb utorak, subota 17:10 h četvrtak, nedjelja 11:00 h
Karlovac utorak, subota 18:00 h četvrtak, nedjelja 11:50 h
Rijeka utorak, subota 20:00 h četvrtak, nedjelja 13:50 h
Mobile: + 41 79 445 39 68
Mobile HR: +385 99 335 30 55
E-mail: info@zelicreisen.ch

AXA
Koja Osiguranja Vam nudim?
• Osiguranje motornih vozila
• Osiguranje za kućanstva
• Osiguranje za putovanja
• Osiguranje za zgrade
• Kaucija za stan
• Pravna zaštita
• Životno osiguranje
• Sve police osiguranja za Vašu tvrtku
• Zdravstveno osiguranje
• Ispunjavanje poreza
• Privatni i hipotekarni krediti
Josip Radoš
Verkaufsleiter
Privatkunden & KMU
josip.rados@axa.ch
Mobile +41 78 946 12 12

ZM
ARCHITEKTUR
Konzept Planung Realisierung
Architektur Bauleitung Immobilien
Mato Misic
Architekt MSc ETH
+41 71 422 50 26
+41 78 621 58 07
info@zmarchitektur.ch
www.zmarchitektur.ch

zeba
HÖRCENTER
besplatna analiza sluha
besplatno testiranje slušnih pomagala
slušne aparate i pribor
tinitus savjetovanje
zaštita sluha od buke
pomoć sa osiguranjem (IV/AHV/SUVA)
Ivana Zeba-Alilovic
zeba Hörcenter
Marktplatz 7 · 9400 Rorschach
Tel.: 071 571 89 40
E-Mail: rorschach@zeba-hoercenter.ch
www.zeba-hoercenter.ch

Privatni kredit?
Pitajte profesionalce.
Krediti od CHF 3'000-250'000
za zaposlene, temporere, AHV-IV-rentnere
Besplatni savjeti i obrada
Fleksibilno trajanje kredita
Odgovor i ponuda u roku od 24 sata
Najpovoljnije kamatne stope
043 355 99 40
www.asfinanz.ch
AS Finanz

POGREBNE USLUGE "LEOVAC"
Na usluzi 24h dnevno / Sa svim papirima
Naše usluge
- kompletne sahrane na području kantona Ticino
- pripreme pokojnika i kremiranje u kantonu Ticino
- posjedujemo svu kompletnu opremu
- prijevoz pokojnika iz Švicarske u sve zemlje Europe i obratno
- u slučaju smrti u kući ili stanu odvoz pokojnika (bolnica, krematorija, patologija)
- sređujemo svu potrebnu dokumentaciju za pogrebne usluge ako dolaze u CH iz drugih zemalja
Ivo Leovac
Via Primore 7, 6616 Losone
0041 (0)79 221 45 73
www.pogrebne-leovac.ch
0041 (0)91 791 61 79

ADAM Pogrebne usluge
Željka i Adam Marković
Postfach 640
CH-4900 Langenthal
Tel. +41 62 923 32 66
Fax +41 62 923 32 63
Adam +41 79 439 35 67
Željka +41 79 704 10 18
www.adam-pogrebneusluge.ch
Brzo – Diskretno – Povoljne usluge

Ugodno i korisno Vam čitanje - ma gdje bili!
MOVIS

Mediji i izazov (naše) komunikacije (37)

MEDIJSKO ZNANJE NUŽAN JE PREDUVJET RAZUMIJEVANJA SUVREMENE STVARNOSTI

Mediji – svegeneracijski izazov i potreba

Činjenica je da mnogo toga o medijima možemo naučiti jedni od drugih. I u ovoj kolumni smo često pisali o potrebi medijske pismenosti, imajući u prvom planu djecu i mlade. Njima je uistinu potrebno znanje i vještine kako prepoznati i razumjeti cjelokupan medijski svijet koji nas okružuje. Važno je to često ponavljati, jer vidimo da naše društvo i dalje ne čini dovoljno kako bi omogućilo programe medijske pismenosti za sve uzraste i generacije. I vi biste htjeli biti medijski pismeni, zar ne? Znanje o medijima, razumijevanje poruka i njihovo vrednovanje potrebno je svima - i starijima i umirovljenicima - te svima koji tijekom života nisu imali priliku učiti o medijima. Taj nedostatak su, uvjereni smo, posebno osjetili u ovo pandemijsko vrijeme jer nisu mogli pravodobno pronaći vrijedne informacije niti prepoznati tolike dezinformacije. Upravo smo zbog toga na početku ove godine, zajedno s partnerima iz pet država, započeli provedbu europskog projekta SMaRT_EU - *Alati za kritičko vrednovanje društvenih mreža,* koji je sufinancirala i Europska komisija, uz potporu Grada Zagreba i Ureda za udruge Vlade RH. Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu partner je projekta koji na jedinstven način osnažuje najprije umirovljenike. Prepoznali smo kako umirovljenici u vrijeme pandemije, možda više nego svi drugi, trebaju i traže pomoć kako bi ostali povezani sa svojim prijateljima i bližnjima. Imali smo sreću da smo i u vrijeme pandemije mogli pomoći umirovljenicima da iskoriste sve dobre karakteristike interneta i društvenih portala. U vrijeme kada su mnogi od njih ostali sami u svojim umirovljeničkim sobama, telefon, mobitel, računalo i ekran značili su zapravo jedinu povezanost sa svijetom. Čini se kako smo tako brzo zaboravili brojne slike i snimke na kojima umirovljenici stoje na svojim prozorima, balkonima i mašu novinarima i fotoreporterima, dok ih oni snimaju kako bi pokazali koliko je teško bilo živjeti u tim trenutcima izoliranosti.

Pojedinačni susreti daju brze i iznimne rezultate

Neprocjenjivo je iskustvo koje smo imali kroz radionice u dvije zagrebačke ustanove koje su posvećene brizi za starije. Kroz cijelu godinu, uz epidemiološke mjere, pripremali smo i provodili radionice za umirovljenike o medijskoj pismenosti, dezinformacijama, učili smo ih kako sačuvati privatnost na društvenim mrežama, kako se priključiti sustavu e-građani, kako plaćati račune putem aplikacija, ali i kako kritički vrednovati oglase i poruke kojima su izloženi možda još više nego mi. Iznenadila nas je njihova želja da istražuju, uče, proučavaju… Svojim pitanjima su nas odveli puno dalje nego što smo bili planirali. Zapravo smo tek u tim trenutcima postali svjesni koliko im je potrebna naša nazočnost, te koliko su zadnje dvije godine bili uglavnom prepušteni sami sebi, bez snažne potpore društva i ustanova koji su im mogli pomoći u stjecanju neophodnih digitalnih kompetencija. No, posebno bogatstvo razgovora sa 74-vero zagrebačkih umirovljenika jest u tome što smo svima koji su pokazali zanimanje omogućili i pojedinačna savjetovanja – jedinstvene susrete u kojem se kroz intenzivan rad može puno lakše prenositi znanje i iskustvo. Studenti volonteri Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu, odvojili su svoje slobodno vrijeme i odgovarali na sva njihova pitanja koja se odnose na medije i uspješno rješavali sve dvojbe koje su imali. Shvatili smo kako je jedinstveni međugeneracijski susret najučinkovitiji način za približavanje jednih drugima i međusobno obogaćivanje. Najviše su nas ipak iznenadila praktična, konkretna i vrlo precizna pitanja koja su nam uputili. Jedna umirovljenica savjetovanje je započela molbom da joj jednostavno objasnimo kako sačuvati svoju privatnost dok pretražuje internet. Upoznali smo i umirovljenicu koja je poželjela otvoriti svoj profil na jednoj društvenoj mreži kako bi mogla pratiti druge, ali ne bi voljela da drugi u isto vrijeme i nju prate. Njezina prijateljica, iz istog doma za starije osobe, bila je još konkretnija kada nas je pitala: «Kako mogu u isto vrijeme slušati glazbu s YouTubea i koristiti drugi program za pisanje teksta na tabletu?» Na samom smo početku radionica uistinu očekivali više uopćena pitanja i puno manje zanimanja, pa je ovo iskustvo, u velikoj mjeri, nadmašilo sva naša početna očekivanja. I važno je istaknuti kako su ovakva pitanja na isti način postavljali stručnjaci – umirovljenici koji su čitav život radili u npr. znanosti i imaju barem neke dodirne točke s medijima, kao i oni koji nisu imali nikakvo profesionalno iskustvo rada s medijima za vrijeme dok su bili u radnom odnosu. Velika je potreba za medijskom pismenošću! Pravo je vrijeme da se odvažimo i odvojimo svoje vrijeme za starije kojima svi moramo pomoći da se uključe u medijski svijet, ali i da uz sustavnu pomoć stručnjaka nauče kako vrednovati medijske poruke, kako biti sigurni te ujedno prepoznati i brojne prijetnje koje se skrivaju i prikrivaju u medijima.

Ljudi potrebni naše pomoći svuda su oko nas

Ovo vrijeme pandemije tako nam je jasno pokazalo kako su brojni oko nas u potrebi i da je znanje o medijima potrebno svima, pa vas stoga potičemo da idete na 'margine' društva u potrazi za onima kojima je pomoć potrebna. Ako i nemate dodatna znanja i vještine o medijima, internetu i npr. dezinformacijama, za početak je dovoljno da odvojite svoje vrijeme. Stvorite priliku u kojoj ćete uspostaviti povjerenje s umirovljenicima, svojim djedovima i bakama i vidjet ćete kako se veoma brzo otvara jedan posve

novi svijet. Moramo potaknuti našu djecu da i oni izdvoje svoje vrijeme i pomognu svojim djedovima i bakama da se lakše kreću kroz šumu informacija i dezinformacija.

Za kraj evo jednog zadatka na početku nove školske godine i za vas koji možda niste učenici. Na YouTubeu potražite kanal Djeca medija i pronađite dva zanimljiva videa koje smo pripremili za vas. Kroz radionice koje smo u zadnje dvije godine održali u pandemijskim uvjetima, vidjeli smo kako mnogi u medijima prepoznaju posve nove fenomene poput *mamilica* i *utjecajnika.* Možda će vam biti lakše ako umjesto mamilica napišemo *clickbait,* a umjesto *utjecajnika influenceri.* Ako pogledate ova dva videa na našemu kanalu u jednom ćete naučiti kako prepoznati *mamilice* u medijima i na društvenim mrežama, a u drugomu ćete saznati sve o *influencerima* koje zovemo *utjecajnicima.* Ovi su webinari namijenjeni upravo vama i pomoći će vam da u svega 45 minuta dobijete osnovna znanja o ove dvije teme koje su danas sastavni dio programa medijske pismenosti. To je naš zajednički iskorak prema umirovljenicima i starijima u našoj zajednici. A koliko li se tek dragocjenosti krije u vašim međusobnim susretima kada razmjenjujete svoja iskustva o medijima i medijskom sadržaju! Odvažite se! I vidjet ćete koliko je malo potrebno kako biste naučili puno toga novoga.

Preporučene knjige

Cijena: 15 CHF

Fabrice Hadjadj

BITI OTAC SA SVETIM JOSIPOM

Vrijeme je da se oslobodimo predodžbe o sv. Josipu kao gotovo beživotnu starčiću. Vrijeme je da mu vratimo životnost i ljudski lik jer svetost nas ne odvaja od ljudskosti, već nas na nju beskrajno obvezuje. Josip iz Nazareta nije idealan otac: on je vrlo konkretan otac kojega, kao i sve očeve na zemlji, nadmašuje život koji se po njemu daje. Njegovo je dijete ništa manje nego Sin Božji i sam Život, pa je čak i bespomoćniji od nas ostalih, trudi se činiti dobro, nesumnjivo, no nikada nije na visini zadatka (kako biti na visini pored Svevišnjega?) i zato se uvijek mora oslanjati na vječnoga Oca. Zato nam može biti putokaz i primjer. Pokušavajući odgovoriti na praktična pitanja poput: «Kako osvojiti Blaženu Djevicu Mariju?» ili «Kako postići da ti Bog bude poslušan bez vikanja?», Hadjadj promišlja o konkretnim svakodnevnim stvarnostima koje tvore život svake obitelji: ljubavi, partnerstvu i muško-ženskim odnosima, odgoju, očinstvu i muževnosti, vjeri, ljepoti ljudskoga rada, dostojanstvu smrti itd.

Cijena: 20 CHF

Franz Sodja

SUNCE VEĆ ZALAZI
Duhovni priručnik za starije

Ono što ste oduvijek željeli reći svojim starijima – osobito u trenucima životnih iskušenja – a niste znali kako ili se zbog nelagode niste usudili, napisao je legendarni slovenski svećenik Franz Sodja. On kroz lijepe misli svjetskih velikana o starosti i starijim osobama, razmišlja i meditira o stotinu gorućih pitanja starije populacije, a to čini izravno i jasno, zahtjevno, ali i milosrdno. On hrabri i nastoji pomoći starijim osobama da se životno pozicioniraju kao oni koji grade i vole, koji svome potomstvu žele pomoći, a ne smetati. Autor želi dokazati da starost može biti radost i da nije samo žalopojka i bolest. «Dok živiš, budi živ!»

Cijena: 20 CHF

Ivka Ilić-Kovačević

OTAC KAMENOGA SRCA

Pripovijedač na samom početku, sažeto iznoseći problematiku i temu priče, čitatelja odvlači u svijet i život četverogodišnje djevojčice Ivone i kao promatrača vjerno ga vodi kroz složenu i uglavnom linearnu naraciju. Radnja priče odvija se većim dijelom za vrijeme Ivonina djetinjstva, u kojem počinje i cijeli zaplet priče, koji svoj vrhunac postiže oko 12. godine Ivonina života kad je Ivonina sreća prekinuta tajnom iz prošlosti, čiji su korijeni duboko usađeni u Ivoninom postojanju, njezinom životu. Posebno zanimljivo je to što je naslov *Otac kamenoga srca* detaljno tematiziran kroz cijelo djelo, prikazan kao potpuna suprotnost lika majke, otac kao uzrok tuge i boli, nesreće jedne obitelji…*Jelena Jurić Magdalenić*

(Autorica živi i radi u Bernu a dolazi iz Bosanske Posavine. Knjigu možete naručiti na broj telefona: 076 537 68 57 uz cijenu od 20 CHF + poštarina)

Bolje humor nego tumor

Školski biseri

Na satu biologije učiteljica pita Ivicu:
- Ivice, reci kako prepoznaješ gljivu otrovnicu?
- Po grčevima u želucu! - odgovori Ivica.

Na istom satu biologije učiteljica pita Pericu:
- Perice, znaš li ti nama objasniti kako nastaje rosa?
- Eee... Zemlja se brzo vrti pa se oznoji. - k'o iz topa, odgovori Perica.

Korisne adrese

Hrvatska predstavništva u Švicarskoj

Veleposlanstvo Republike Hrvatske i konzularni odjel Veleposlanstva
3005 Bern, Thunstrasse 45
Veleposlanstvo: telefon: 031 352 02 75
fax: 031 352 03 73
Konzularni odjel: telefon: 031 352 50 80
fax: 031 352 80 59
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak-petak: 9.00-12.00 sati
utorkom i od: 16.00-18.00 sati
(Svakog 2. i 4. ponedjeljka. u mj. konzularni odjel ne radi.)

Generalni konzulat RH u Zürichu
8008 Zürich, Bellerivestr. 5
Telefon: 044 386 67 50; 044 386 67 51
Fax: 044 422 83 54
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak i srijeda: 9-13.00 i 15-18.00
utorak, četvrtak i petak: 9-13.00 sati.

Konzulat RH u Luganu
6900 Lugano, Hotel Pestalozzi
Piazza Indipendenza 9
Telefon: 031 352 50 80; fax: 031 352 80 59
2. i 4. ponedj. u mj. 10.00-12.00 i 13.00-15.00

Botschaft Bosnien und Herzegowina Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine
Thorackerstrasse 3, 3074 Muri bei Bern
Telefon: 031 351 10 51; fax: 031 351 10 79

Hrvatska dopunska škola
Zürcherstrasse 48/50, 8953 Dietikon
Telefon: 044 212 65 44;
E-mail: hds-ch@bluewin.ch
web-stranica: www.hds-ch.com
Uredovno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8.30-15.00
Koordinatorica: Božica Matak

Sozialdienst für Kroatischsprachige
Bahnhofplatz 1, 3. kat, 5400 Baden
Telelefon: 056 210 35 80
E-Mail: vm@caritas-aargau.ch
www. hrvatskasocijalnasluzba.ch
Uredovno vrijeme:
utorak: 09-12.00; srijeda: 13.30-17.30
Socijalna radnica: Valentina Matolić

Promjena naslova (adrese)!

Molimo Vas, ako ste tijekom godine mijenjali mjesto svoga boravišta, prijavite Vašu novu adresu/naslov Uredništvu MOVIS-a. Istovjetna zamolba vrijedi za sve novoutemeljene obitelji koje žele primati MOVIS.
Hvala Vam na razumijevanju!

Telefon: **043 317 96 33**
E-Mail: movis@hkm-movis.ch

MOVIS - Kath. Kroatenmission
Bederstrasse 76, CH-8002 Zürich

«Tko ne poznaje Pisma ne poznaje ni Krista.»

SV. JERONIM – Crkveni naučitelj i prevoditelj Biblije na latinski jezik - popularno nazvane Vulgata.

(Stridon/Dalmacija, oko 345. - Betlehem, 420.)

Velikani i njihove ideje

Fra Bonifacije Perović – NAVJESTITELJ HRVATSKE POMIRBE

Ima ljudi za koje možda nismo ni čuli, a koji su svojim ustrajnim radom i idejama itekako utjecali na našu narodnu povijest i usmjeravali njezinu budućnost. Jedan od njih svakako je i franjevac Krešimir Bonifacije Perović. Rođen je u Arbanisma 24. studenoga 1900. godine kao drugo po redu od sedamnaestero djece, koliko su ih imali njegovi roditelji. Iako je pošao franjevcima u Zadar već u dvanaestoj godini života, uvijek se rado sjećao doma kao «isječka zemaljskog raja». Nakon gimnazijskih dana i bogoslovije u Dubrovniku, za svećenika je zaređen 26. kolovoza 1923. u katedrali Sv. Tripuna u Kotoru. Još kao bogoslov upoznao je ljude i misli Hrvatskog katoličkog pokreta, uz koji se već onda vezao i za koji je djelovao skoro cijeli svoj život - najprije u Dubrovniku u skupini koja je tiskala list znakovita naslova Žar. Od 1928. do 1932. radi daljnjih studija boravio je u inozemstvu, najprije u Njemačkoj radi učenja jezika, a potom u Francuskoj. U Parizu je 1928. upisao studij socijalnih znanosti na Katoličkom sveučilišnom zavodu, gdje je i doktorirao 1932. disertacijom Društvena sredina i njezina organizacija. Vrativši se u domovinu, djelovao je kao profesor u Splitu, Makarskoj i Dubrovniku. Svoje veoma zapažene priloge objavljivao je u glasilima Narodna politika, Hrvatska straža, Luč, Hrvatska prosvjeta, Nova revija. Godine 1934. bio je supokretačem niza knjižica Moderna socijalna kronika (MOSK), gdje je objavio nekoliko radova o komunizmu (boljševizmu) i liberalizmu.

U Zagreb je, na poziv nadbiskupa Antuna Bauera i koadjutora Alojzija Stepinca, došao 1936. kako bi preuzeo duhovno vodstvo Katoličkog akademskog društva «Domagoj». Tih godina je bio veoma aktivan sudionik Hrvatskih socijalnih tjedana. Kako je «Domagoj» početkom rata ugasio svoj rad, Perović je pisao u Hrvatskom narodu, tjedniku Spremnost, listu Domovina, te je surađivao u Hrvatskoj enciklopediji. U Zagrebu je 1943. pokušao osnovati školu za proučavanje socijalnih pitanja, dok je 1944. bio posve zaokupljen ustrojem Rimokatoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. Potkraj rata je otišao u Rim, a 1947. u Argentinu, gdje je, uz brojne redovničke dužnosti, sve do 1968. djelovao kao profesor, predavač i pisac. Surađivao je u brojnim hrvatskim i međunarodnim znanstvenim publikacijama, kao što su izvanredno dobro uređivani ugledni listovi i časopisi Glas sv. Antuna, Osoba i Duh, Hrvatska revija, Novi Život, Danica, Studia croatica, Hrvatska misao i dr.

Tijekom boravka u Argentini započeo je raditi na knjizi Hrvatsko društvo u revolucionarnom procesu. Rad na toj knjizi, koja je svjetlo dana ugledala 1971. godine, bio je temeljni razlog fra Bonifacijeva povratka u Europu, kako bi bio bliže potrebnim povijesnim izvorima. Godine 1976. objavio je knjigu uspomena Hrvatski katolički pokret. Potkraj života nastanio se u Bologni, gdje je i umro 5. travnja 1979. Posmrtno mu je, s popratnom riječi Pavla Tijana, 1979. godine iz tiska izišla knjiga Društvo u svom ljudskom liku: vrijednosti i društvene snage nove hrvatske izgradnje. U njoj je, kao nadogradnji na knjigu Hrvatsko društvo u revolucionarnom procesu, u kojoj je, uz ostalo, razrađivao ideju hrvatskog kršćanskog socijalizma, Perović postavio političkofilozofski temelj nove Hrvatske – slobodne, neovisne i etične - koja će biti

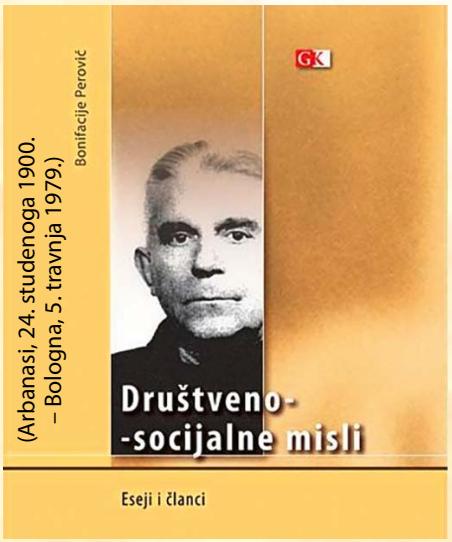

izgrađena na personalističkoj viziji čovjeka (viziji koju su u projekt ujedinjene Europe već bili ugradili političari «pomirbe» Robert Schumann, Konrad Adenauer i Alcide De Gasperi). Preduvjet takvoj Hrvatskoj bila bi nacionalna pomirba hrvatskih katolika, komunista i liberala, kako je napisao. Iako u toj ideji nije bio prvi ni jedini, dao joj je najdublje filozofsko i teološko utemeljenje i obrazloženje. Samo desetak godina nakon njegove smrti ona se, pod vodstvom dr. Franje Tuđmana i uz nemalu potporu Katoličke crkve, započela ostvarivati. Neki će reći da nije do kraja ostvarena. Upravo zato djela fra Bonifacija Perovića treba i danas čitati. Srećom, zanimanje za njega posljednjih godina postupno raste, čemu je zacijelo pridonio i izbor iz njegovih djela što ga je pod naslovom Društveno-socijalne misli priredio dr. sc. Ivan Čulo.

Hrvoje Lončarević